

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT GOSPODARKI, SKARBU PAŃSTWA I PRYWATYZACJI

KGP-4100-01-01/2010

Nr ewid. 41/2010/P09048/KGP

Informacja o wynikach kontroli wykonania w 2009 roku budżetu państwa w części 20 Gospodarka

Warszawa maj 2010 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja
o wynikach kontroli
wykonania w 2009 roku
budżetu państwa w części 20
Gospodarka**

Dyrektor Departamentu
Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji

(-) Andrzej Otrębski
Andrzej Otrębski

Zatwierdzam:
Stanisław Jarosz

(-) Stanisław Jarosz
Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
Warszawa 28 maja 2010 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 0 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	4
Cel i zakres kontroli	4
Uwarunkowania prawne i organizacyjne	4
2. Podsumowanie wyników kontroli.....	6
Ocena ogólna.....	6
Sprawozdawczość.....	7
Uwagi i wnioski	8
3. Ważniejsze wyniki kontroli.....	9
Księgi rachunkowe	9
Rozliczenie środków	9
Dochody budżetowe	10
Wydatki budżetowe	12
Dotacje budżetowe	25
Wydatki bieżące jednostek budżetowych.....	27
Wydatki majątkowe.....	29
Środki z budżetu Unii Europejskiej.....	31
Wydatki w układzie zadaniowym.....	33
Inne ustalenia kontroli.....	35
Ustalenia innych kontroli.....	36
4. Wykonanie planów finansowych zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych i dochodów własnych	48
Zakłady budżetowe	48
Gospodarstwa pomocnicze	48
Dochody własne.....	49
5. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli	51
Protokół.....	51
Wystąpienie pokontrolne	51
Finansowe rezultaty kontroli.....	52

Załączniki

1. Wprowadzenie

Cel i zakres kontroli

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji, na podstawie art. 2 ust. 1 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*¹, przeprowadziła, w dniach od 29 grudnia 2009 r. do 21 kwietnia 2010 r., kontrolę wykonania budżetu państwa w 2009 r. w części 20 *Gospodarka*.

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania *ustawy budżetowej na rok 2009*² w tej części pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności. Kontrola, obejmująca okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r., została przeprowadzona w Ministerstwie Gospodarki³.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z obowiązującymi w NIK standardami kontroli⁴ oraz założeniami metodycznymi do kontroli wykonania budżetu państwa⁵.

W niniejszej *Informacji* wykorzystano także wyniki kontroli wykonania w 2009 r. planów finansowych Agencji Rezerw Materiałowych (dalej: ARM), Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (dalej: PARP lub Agencja) oraz Polskiej Organizacji Turystycznej (dalej: POT).

Uwarunkowania prawne i organizacyjne

Dysponentem głównym cz. 20 budżetu państwa jest Minister Gospodarki. W dniu 31 grudnia 2009 r. w cz. 20 dysponentami budżetu III stopnia było 46 kierowników Wydziałów Promocji Handlu i Inwestycji Ambasad lub Konsulatów RP, 4 kierowników Zespołów w Stałych Przedstawicielstwach RP przy organizacjach międzynarodowych (UE w Brukseli, WTO w Genewie, OECD w Paryżu oraz Biurze ONZ i Organizacji Międzynarodowych w Wiedniu)⁶, a także dyrektor Ośrodka Studiów Wschodnich⁷.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² *Ustawa budżetowa na rok 2009* z dnia 9 stycznia 2009 r. (Dz. U. Nr 10, poz. 58) zmieniona przez *ustawę z dnia 17 lipca 2009 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2009* (Dz. U. Nr 128, poz. 1057).

³ Dalej: Ministerstwo lub MG.

⁴ Por. http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_standardy_kontroli_nik.pdf.

⁵ Por. http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_px_kontrola_budzetowa_2009_05.pdf.

⁶ Jednostki mające siedzibę za granicą dalej zwane są: WPHI (w odniesieniu do Wydziałów Promocji Handlu i Inwestycji) lub placówkami.

⁷ Dalej: OSW.

W części 20 w okresie od 1 stycznia do 15 grudnia 2009 r. funkcjonowało 7 zakładów budżetowych i 2 gospodarstwa pomocnicze, a po tej dacie 6 zakładów budżetowych i 3 gospodarstwa pomocnicze.

Minister Gospodarki realizował swoje zadania w ramach 4 funkcji, to jest nr 6 *Koordinacja polityki gospodarczej kraju*, nr 11 *Działalność na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa zewnętrznego i nienaruszalności granic*, nr 15 *Prowadzenie polityki zagranicznej* oraz nr 22 *Tworzenie i koordynacja polityki*.

Dochody zrealizowane w części 20 budżetu państwa (z pominięciem dokonanego w 2009 r. zwrotu środków z rachunku dochodów - patrz podrozdział *Dochody budżetowe*) stanowiły 0,03% dochodów ogółem budżetu państwa, a wydatki 0,84% wydatków ogółem.

2. Podsumowanie wyników kontroli

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z zastrzeżeniami wykonanie w 2009 r. budżetu państwa w części 20 Gospodarka.

Minister Gospodarki rzetelnie pozyskiwał dochody budżetowe oraz – poza jedną transakcją – celowo i gospodarnie dokonywał wydatków. Nie budziła zastrzeżeń konstrukcja oraz realizacja budżetu w układzie zadaniowym (w skontrolowanym zakresie). Prawidłowo, poza pojedynczymi błędami, wykonywana była kontrola finansowa, o której mowa w art. 47 ust. 2 *ustawy o finansach publicznych*.

Stwierdzone zasadnicze nieprawidłowości dotyczyły:

- wydatków w kwocie 59 758,7 tys. zł, stanowiącej 2,39% ogółu wydatków w cz. 20, przeznaczonych na jednostkową transakcję zakupu maszyn budowlanych do państwowych rezerw mobilizacyjnych, której celowość budzi wątpliwości z punktu widzenia funkcji rezerw państwowych;
- niezgodnego z załącznikiem nr 4 do *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych*⁸ zadekretowanie wydatku w kwocie 135 964,1 tys. zł z tytułu składki do Funduszu Badawczego Węgla i Stali⁹ (do § 4540 *Składki do organizacji międzynarodowych zamiast do § 4690 Składki do organizacji międzynarodowych, w których uczestnictwo związane jest z członkostwem w Unii Europejskiej*); wskutek tego błędu nieprawidłowo zostały sporządzone jednostkowe i roczne sprawozdania budżetowe Rb-28;
- bezzasadnego wykazania w jednostkowym *sprawozdaniu o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń za IV kwartał 2009 r. (Rb-Z)* kwoty zobowiązań wymagalnych (626,3 tys. zł), podczas gdy były to zobowiązania niewymagalne;
- nieskutecznego nadzoru nad gospodarką finansową PARP w zakresie określonym w art. 153 ust.2 *ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych*¹⁰.

⁸ Dz. U z 2006 r. Nr 107, poz. 726 ze zm.

⁹ Dalej: Fundusz.

¹⁰ Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm., dalej: *ustawa o finansach publicznych*.

Sprawozdawczość

W odniesieniu do bieżącej i rocznej sprawozdawczości budżetowej w cz. 20 NIK wydała opinię pozytywną z zastrzeżeniami. W jednostkowym oraz w łącznym sprawozdaniach Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa wykazano wprawdzie kwoty wydatków zgodne z ewidencją księgową, ale sprawozdania nie odzwierciedlały prawidłowej struktury wydatków. Było to skutkiem nieprawidłowego zadekretowania wydatku 135 964,1 tys. zł¹¹ z tytułu składki do Funduszu Badawczego Węgla i Stali. Wykazano go błędnie w § 4540 *Składki do organizacji międzynarodowych*¹², zamiast wprowadzić do planu § 4690 *Składki do organizacji międzynarodowych, w których uczestnictwo związane jest z członkostwem w Unii Europejskiej* i tam wykazać ten wydatek¹³. Przynależność do tej organizacji wynika bowiem z art. 31 *Traktatu o Przystąpieniu RP do UE*.

Niezależnie od powyższego w sprawozdaniu jednostkowym o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń za IV kwartał Rb-Z, wskutek pomyłki, bezzasadnie wykazano kwotę 626,3 tys. zł jako zobowiązania wymagalne. Dotyczyła ona wsparcia finansowego inwestycji dla Instytutu Logistyki i Magazynowania w ramach *Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka* (dalej: *PO IG*) - 625 tys. zł oraz zobowiązania wobec Centrum Konferencyjno-Szkoleniowego (dalej: *CKS*) za usługę (1,3 tys. zł). Termin płatności na rzecz *CKS* mijał w dniu 12 stycznia 2010 r., natomiast płatność z tytułu projektu w ciągu 14 dni od otrzymania przez Ministra Gospodarki refundacji, co w 2009 r. nie nastąpiło. Korekty sprawozdania dokonano w trakcie kontroli NIK.

Zdaniem NIK, z wyjątkiem skutków zdarzeń, o których mowa powyżej, wymienione sprawozdania budżetowe, a także sprawozdania z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27), o stanie środków na rachunkach bankowych (Rb-23) oraz o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych za IV kwartał (Rb-N), przekazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań w 2009 r. Zostały one sporządzone terminowo¹⁴, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

Kontrola przenoszenia danych ze sprawozdań jednostkowych do rocznych łącznych sprawozdań Rb-23, Rb-27, Rb-28, Rb-N i Rb-Z w części 20 nie wykazała błędów.

Kontrola rocznych sprawozdań budżetowych z wykonania planów finansowych zakładów budżetowych (Rb-30), z wykonania planów finansowych gospodarstw pomocniczych

¹¹ Ostateczna kwota wynikająca z przeliczenia euro na złote po bieżących kursach w dniach płatności.

¹² W dziale 150 *Przetwórstwo przemysłowe*, rozdział 15095 *Pozostała działalność*.

¹³ Zgodnie z załącznikiem 4 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków... op.cit.

¹⁴ Terminy sporządzania sprawozdań określił Minister Finansów w rozporządzeniu z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej - Dz. U. Nr 115, poz.781 ze zm.

(Rb-31) oraz z wykonania dochodów własnych jednostek budżetowych i wydatków nimi sfinansowanych (Rb-34) wykazała, że dane zostały prawidłowo przeniesione ze sprawozdań jednostkowych do sprawozdań łącznych.

Uwagi i wnioski

Wykonanie budżetu w 2009 r. w części 20 *Gospodarka* w stosunku do lat ubiegłych uległo zdecydowanej poprawie. Istotnie zmniejszyła się skala stwierdzonych nieprawidłowości, przede wszystkim w wymiarze ilościowym, a w niektórych kategoriach, zwłaszcza w zakresie rachunkowości, także wartościowym. Zarówno zakwestionowana transakcja, jak i błąd w księgowaniu i dekretowaniu wydatku miały charakter jednostkowy. Postęp w stosunku do lat ubiegłych nie mógł znaleźć jednak odzwierciedlenia w lepszej niż dotychczas ogólnej ocenie wykonania budżetu, gdyż te jednostkowe nieprawidłowości miały relatywnie wysoki wymiar finansowy. Ponadto błędna dekretacja wydatku nie tylko obniżyła wiarygodność ewidencji księgowej, ale także przyniosła negatywne konsekwencje dla rocznej sprawozdawczości budżetowej. Ocenę rzetelności ksiąg rachunkowych oraz opinię o części zbadanych sprawozdań obniżyły więc nieliczne, ale istotne błędy.

Podjęte przez dysponenta części 20 działania sanacyjne w zakresie realizacji budżetu, między innymi zmierzające do realizacji wniosków pokontrolnych NIK, w zasadniczej części przyniosły zamierzone efekty, aczkolwiek ich wymiar nie jest jeszcze w pełni satysfakcjonujący. Specyfika wykonywania budżetu w cz. 20 polega na tym, że znacząca część wydatków przekazywana jest w formie dotacji jednostkom z - lub spoza - sektora finansów publicznych. Nakłada to na dysponenta głównego szczególne obowiązki nadzorcze w zakresie dbałości o należyte wykorzystanie tych środków. W tym zakresie - w ocenie NIK - postęp w stosunku do roku ubiegłego nie jest zadowalający. Dotyczy zwłaszcza nadzoru nad wykorzystaniem dotacji przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości. W ocenie NIK, istnieje szczególna potrzeba spowodowania przez Ministra Gospodarki intensyfikacji działań nadzorczych ukierunkowanych na zapewnienie prowadzenia przez tę Agencję właściwej gospodarki finansowej środkami otrzymanymi w ramach dotacji podmiotowej. Minister Gospodarki powinien ponadto wyegzekwować od PARP dokonanie zwrotu jej części wykorzystanej w 2009 r. niezgodnie z przeznaczeniem.

3. Ważniejsze wyniki kontroli

Księgi rachunkowe

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z zastrzeżeniami ocenia rzetelność ksiąg rachunkowych Ministerstwa Gospodarki. Ocena ta uwzględnia ustalenia dotyczące skuteczności funkcjonowania procedur kontroli finansowej, wiarygodności ksiąg rachunkowych w odniesieniu do sprawozdawczości budżetowej oraz poprawności formalnej dowodów księgowych. Sformułowano ją na podstawie przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych oraz badania losowo wybranej próby dowodów księgowych.

Z ogólnej liczby 973 zapisów księgowych¹⁵ zarejestrowanych w księgach rachunkowych dysponenta głównego cz. 20, po stronie Ma, w dziennikach częściowych „D_1 - Zobowiązania Przetwórstwo Przemysłowe, D_2 - Zobowiązania Handel, DZ_1 - Dokument Zastępczy Górnictwo Kopalnictwo, Hutnictwo, D_ISPO - Zobowiązania Sektorowy Program Operacyjny, dotyczących operacji gospodarczych o wartości 1 122 034 tys. zł, do kontroli wylosowano metodą monetarną¹⁶ 79 dowodów i odpowiadających im zapisów księgowych, na kwotę 897 351,2 tys. zł, stanowiącą 36% łącznej kwoty wydatków w części 20.

W badanej próbie stwierdzono błędne zaksięgowanie (na koncie analitycznym 454 zamiast 469, które należało utworzyć) jednego dowodu zastępczego na kwotę 140 586,6 tys. zł (równowartość w dniu księgowania 32 361 tys. euro), dotyczącego zobowiązania z tytułu składki za 2009 r. do Funduszu Badawczego Węgla i Stali. Następnie, na koncie tym zaksięgowano, kierując się stosowaną w tym zakresie praktyką, wydatek z tytułu powyższej składki. Skutkiem tego błędu było nieprawidłowe sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych Rb-28 w części 20, co szczegółowo przedstawiono w podrozdziale *Sprawozdawczość* niniejszej *Informacji*.

Rozliczenie środków

Na rachunek Ministerstwa w 2009 r. wpłynęło łącznie 2 535 650 tys. zł, z których wykorzystano 2 492 416,7 tys. zł. Pozostała kwota - 43 233,3 tys. zł - zwrócono na centralny rachunek bieżący budżetu państwa w terminie określonym w *rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu pań-*

¹⁵ O wartości bezwzględnej większej niż 50 zł.

¹⁶ Prawdopodobieństwo wylosowania dowodu księgowego jest proporcjonalne do wartości operacji udokumentowanej tym dowodem.

stwa¹⁷. Przyczyny niższego od planu zrealizowania wydatków, a tym samym zwrotu niewykorzystanych środków przedstawiono szczegółowo w rozdziale *Wydatki budżetowe*. W ocenie NIK rozliczenia te były rzetelne.

Dochody budżetowe

W *ustawie budżetowej* ustalono ostateczną kwotę dochodów budżetowych w cz. 20 w wysokości 73 714 tys. zł. Faktycznie, to jest po zbilansowaniu dochodów i zwrotów z rachunku dochodów, dysponent główny wykazał stratę w kwocie 365 322,3 tys. zł. Powstała ona w związku z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 20 października 2009 r., na mocy którego ARM (jednostka podległa Ministrowi Gospodarki) zobowiązana została do zwrotu spółce J&S Energy S.A. kwoty 454 053,5 tys. zł z tytułu kary pieniężnej, uiszczonej w 2008 r. Z uwagi na fakt, że kwota kary wpłynęła na rachunek dochodów budżetowych Ministerstwa, Agencja otrzymała stosowne środki również z rachunku dochodów. W ocenie NIK, było to wprowadzenie działania, zgodne z postanowieniami z § 10 pkt 5 *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa*¹⁸ oraz § 18 *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych oraz trybu postępowania przy przekształcaniu w inną formę organizacyjno-prawną*¹⁹, niemniej może budzić wątpliwości z punktu widzenia jawności systemu finansów publicznych.

Uzyskane w ciągu roku wpływy zaliczone do dochodów (88 731,2 tys. zł) stanowiły 120,4% planu. Nie w pełni zrealizowano dochody w dziale 100 *Górnictwo i kopalnictwo*. Z zaplanowanych 2 120 tys. zł uzyskano jedynie 688,3 tys. zł, tj. 32,5%. Źródłami dochodów w tym dziale są jednak trudne do zaplanowania zwroty dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości, które w 2009 r. były niższe od przewidywań.

Większe niż planowano dochody głównie ze zwrotów dotacji, odsetek oraz innych rozliczeń z przedsiębiorcami, uzyskano natomiast przede wszystkim w działach:

- 150 *Przetwórstwo przemysłowe* - 15 718,4 tys. zł wobec planowanych 12 003 tys. zł (o 31% więcej),

¹⁷ Dz. U. Nr 116, poz. 784 ze zm.

¹⁸ Dz. U. Nr 116 poz.784 ze zm.

¹⁹ Dz. U. Nr 116, poz. 783, ze zm.

- 500 *Handel* - 1 663,8 tys. zł wobec 1 322 tys. zł, tj. więcej o 25,9% (bez uwzględnienia zwrotu kary na rzecz spółki J&S Energy S.A.),
- 750 *Administracja publiczna* - 43 345,6 tys. zł wobec 31 546 tys. zł, tj. więcej o 37,4%.

Zgodnie z planem zrealizowano dochody z tytułu dywidendy w dziale 756 *Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem*. Uzyskano łącznie 25 000 tys. zł, w tym od firmy Węglukoks S.A. 14 000 tys. zł oraz od Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. 11 000 tys. zł. Dochody nieplanowane w kwocie 357,2 tys. zł, uzyskane w dziale 710 *Działalność usługowa*, stanowiła nadwyżka finansowa Polskiego Centrum Akredytacji za 2008 r.

Szczegółowej kontroli poddano wybrane w sposób celowy dochody w wysokości 21 408,7 tys. zł (24,1% całości dochodów). Wykazała ona, że rzetelnie je ustalano, pobierano i terminowo przekazywano na centralny rachunek bieżący budżetu państwa.

Należności

Według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. należności budżetowe w cz. 20 wyniosły 35 192,9 tys. zł i były wyższe o 12,4% w porównaniu do 2008 r. Należności wymagalne, w kwocie 29 952,3 tys. zł, były wyższe o 6,5% niż w 2008 r.

Należności ogółem *urzędu*²⁰ wyniosły ogółem 22,8 tys. zł, a należności wymagalne 13,6 tys. zł, w tym od jednej z firm sektora turystycznego (11,2 tys. zł) oraz od osoby fizycznej (2,4 tys. zł). Na pozostałą kwotę - 63 tys. zł - składały się głównie należności od pracowników Ministerstwa i innych osób fizycznych 42,4 tys. zł oraz od 35 przedsiębiorców z tytułu różnych rozliczeń łącznie 18 tys. zł.

Należności ogółem *resortu* wyniosły 35 170,1 tys. zł, w tym należności wymagalne 29 938,7 tys. zł. Należności wymagalne dotyczyły nałożonych grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych 270 tys. zł, wpływów z różnych dochodów - 1 930,2 tys. zł oraz zwrotów dotacji (z odsetkami) wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości - 27 738,5 tys. zł, w tym głównie od firm, którym w latach 2002 – 2007 udzielono wsparcia inwestycyjnego - 19 667,1 tys. zł.

Spośród 22 dłużników 6 było w stanie upadłości, a 2 w likwidacji oraz w postępowaniu upadłościowym. Należności od tych 8 przedsiębiorców, pochodzące z lat 2000-2008,

²⁰ Ministerstwo Gospodarki prowadzi rachunkowość odrębnie dla resortu i Ministerstwa jako jednostki budżetowej, zwane dalej – odpowiednio *resortem* i *urzędem*.

wynoszą łącznie 15 985,1 tys. zł i były trudne do odzyskania z uwagi na brak majątku wystarczającego do zaspokojenia wszystkich wierzycieli.

W stosunku do podmiotów upadłych zgłoszono wierzytelności do masy upadłości. Służby finansowe MG wysłały wezwania do zalegających z zapłatą kontrahentów. W 2009 r. nie było umorzeń, zaniechania poboru lub odraczania należności budżetu państwa. Nie stwierdzono także należności przedawnionych.

Wydatki budżetowe

W ustawie budżetowej na rok 2009 wydatki w cz. 20 zostały ustalone w wysokości 1 907 049,0 tys. zł. Po nowelizacji tej ustawy zmniejszono je o 58 560 tys. zł, tj. o 3,1% do kwoty 1 848 489 tys. zł. Wydatki zaplanowano w 7 działach, tj. 100 *Górnictwo i kopalnictwo* (426 158 tys. zł), 150 *Przetwórstwo przemysłowe* (898 921 tys. zł), 500 *Handel* (166 410 tys. zł), 750 *Administracja publiczna* (226 112 tys. zł), 752 *Obrona narodowa* (80 600 tys. zł), 754 *Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa* (32 tys. zł) i 900 *Gospodarka komunalna i ochrona środowiska* (50 256 tys. zł).

W ciągu roku, na podstawie 38 decyzji Ministra Finansów, limit wydatków został zwiększony - *per saldo* - o 733 481,6 tys. zł (tj. o 39,7%) do wysokości 2 581 970,6 tys. zł, w tym o 764 659,8 tys. zł z rezerw celowych i o 53 808 tys. zł z rezerwy ogólnej. Zmniejszenie, w kwocie 84 986,2 tys. zł, stanowiły środki zablokowane przez Ministra Gospodarki. Po uzyskaniu pozytywnej opinii Komisji Finansów Publicznych z zablokowanych środków utworzono nowe rezerwy celowe, oznaczone jako pozycje 76 i 78, pod wspólną nazwą *Rezerwa celowa na sfinansowanie zobowiązań wymagalnych Skarbu Państwa*.

Kwota zwiększeń z rezerw celowych przeznaczona była m.in. dla Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości na realizację poddziałania w ramach *Sektorowego Programu Operacyjnego – Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw* (dalej: *SPO-WKP*) i działań w ramach *PO IG* (434 054 tys. zł), dla Krajowego Funduszu Kapitałowego S.A. na realizację projektu *Wsparcie funduszy kapitału podwyższonego ryzyka przez Krajowy Fundusz Kapitałowy* w ramach *PO IG* (157 574,2 tys. zł), na sfinansowanie utworzenia i utrzymania rezerwy mobilizacyjnej maszyn i urządzeń (60 000 tys. zł), na realizację 17 wieloletnich programów finansowego wsparcia inwestycji (45 566 tys. zł), na pokrycie kosztów ugody, zawartej w dniu 24 lutego 2009 r., pomiędzy firmą Cargill Inc. a Rządem RP (27 020,4 tys. zł), wypłaty ekwiwalentów pieniężnych z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla emerytów i rencistów górniczych oraz osób uprawnionych z przedsiębiorstw robót górniczych (20 731,8 tys. zł), pokrycie kosztów działań wykonywanych po zakończeniu likwi-

dacji kopalń (3 082,3 tys. zł), a także na sfinansowanie zadań związanych z likwidacją zakładów górniczych oraz utrzymaniem, zabezpieczeniem i ratowaniem zabytkowych części Kopalni Soli „Wieliczka” i „Bochnia” (3 650 tys. zł).

Część środków z rezerw celowych, w wysokości 4 643,2 tys. zł, objęta została blokadą, a następnie zmniejszeniem wydatków. Po blokadzie, do rozliczenia pozostało z rezerw celowych 760 016,6 tys. zł. Wykorzystano je w 98% (745 032,4 tys. zł). Wykorzystanie w poszczególnych pozycjach rezerw kształtowało się na poziomie od 79,6% do 100%. Najmniej środków wykorzystano na sfinansowanie programów wieloletnich. Proces legislacyjny niektórych programów nie został bowiem sfinalizowany do końca 2009 r., a niektórzy inwestorzy nie zrealizowali warunków umów dotyczących wsparcia (patrz podrozdział *Wydatki majątkowe*).

Środki z rezerwy ogólnej (53 808 tys. zł) przeznaczone były na sfinansowanie w 2009 r. udziału Polski w Światowej Wystawie EXPO 2010 w Szanghaju (24 000 tys. zł), pokrycie kosztów ugody z Cargill Inc. (26 132 tys. zł) oraz na wykonanie zadań związanych z rozwojem polskiej energetyki jądrowej (3 676 tys. zł). Środki te wykorzystano w 99,3%, wydatkując 53 413,5 tys. zł.

Badanie znajdującej się w Ministerstwie dokumentacji rozliczeniowej wybranych w sposób celowy (najwyższych kwotowo) 16 spośród 30 decyzji Ministra Finansów zwiększających plan wydatków w cz. 20 z rezerw celowych (łącznie o 434 560,8 tys. zł) oraz wszystkich 5 decyzji dotyczących rezerwy ogólnej (53 808 tys. zł) wykazało, że środki te zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i rzetelnie rozliczone.

Na sfinansowanie ugody z Cargill Inc. Ministerstwo otrzymało pierwotnie 61 132 tys. zł (wg kursu 3,90 zł/USD), w tym 35 000 tys. zł z rezerwy celowej oraz 26 132 tys. zł z rezerwy ogólnej. Minister Finansów, decyzją z dnia 14 października 2009 r., zmniejszył środki z rezerw celowych do 27 020,4 tys. zł. Łącznie zatem dysponent cz. 20 otrzymał na sfinansowanie ugody 53 152,4 tys. zł. Zobowiązanie zostało uregulowane w pełnej wysokości.

W trakcie 2009 r. Minister Gospodarki, na podstawie 40 decyzji, dokonał przeniesień wydatków, z zachowaniem zasad określonych w art. 148 ust. 1, 1a i 2 *ustawy o finansach publicznych*. W listopadzie i grudniu 2009 r. podjęto 17 takich decyzji, w tym dwie w dniu 30 grudnia 2009 r. Umożliwiły one realizację wydatków w dniach 30 i 31 grudnia 2009 r.

NIK ocenia jako celowe podjęcie przez Ministra Gospodarki, na podstawie art. 154 ust. 1 pkt 2 *ustawy o finansach publicznych*, 3 decyzji w sprawie zablokowania plano-

wanych wydatków na kwotę 111 326 tys. zł. Blokady były wynikiem niższego niż planowano wykorzystania środków na realizację działań *PO IG, Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko* (dalej: *PO IS*) oraz *Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* (dalej: *PO KL*).

W 2009 r. faktycznie wydatkowano 2 492 416,7 tys. zł, tj. 96,5% planu po zmianach. NIK zwraca uwagę, że kwota ta jest wprawdzie o 3,5% mniejsza od planu po zmianach, ale stanowi aż 134,8% wydatków ustalonych w znowelizowanej ustawie budżetowej, w której zredukowano wydatki w części 20, a także stanowi ponad 152% wydatków poniesionych w 2008 r.

W strukturze wydatków według działów dominowały: 150 *Przetwórstwo przemysłowe* (61,5% całości wydatków w części), 100 *Górnictwo i kopalnictwo* (18%), 500 *Handel* (9%) i 750 *Administracja publiczna* (7,8%). Wydatki poniesione w pozostałych 3 działach: 752 *Obrona narodowa*, 900 *Gospodarka komunalna i ochrona środowiska* i 754 *Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa* były relatywnie niskie i stanowiły łącznie 3,7% wydatków cz. 20.

W strukturze wydatków według przyjętych grup ekonomicznych na finansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej wydatkowano 45,9% ogółu środków, na dotacje – 34,4%, wydatki bieżące – 16,4%, a na wydatki majątkowe – 3,3%.

Nie stwierdzono przekroczeń limitów wydatków w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej.

Dane dotyczące wydatków budżetowych zaprezentowano w tabeli stanowiącej załącznik nr 2 do *Informacji*.

Szczegółową kontrolą objęto łącznie 268 wydatków (wybranych losowo i w sposób celowy) na kwotę 1 357 603,3 tys. zł, stanowiącą 54,5% łącznych wydatków cz. 20, w tym 20 zamówień publicznych o łącznej wartości 6 258,1 tys. zł dobranych metodą celową. Zamówienia te dotyczyły: dostawy polegającej na zakupie paliw do samochodów MG (w 2009 r. 172,8 tys. zł); usługi na wykonanie specjalistycznych badań statystycznych w zakresie paliw i energii, paliwa ciekłe i gazowe (1 313 tys. zł); usługi – szkolenie z zakresu nauki języków obcych, zajęcia indywidualne (w 2009 r. 104,4 tys. zł); wykonania i dostawy materiałów wizualizacyjnych i reklamowych oraz promocyjnych i informacyjnych w ramach *PO IG* (264 tys. zł); wykonania pracy *Specjalistyczne badania statystyczne w przemyśle koksowniczym* (130 tys. zł); wykonania robót budowlanych – wydzielenia klatki schodowej w budynku Ministerstwa (808,5 tys. zł); wykonania renowacji holu wysokie-

go wraz z przylegającymi pomieszczeniami w tymże budynku (902,7 tys. zł); wykonania analizy możliwości technicznych i ekonomicznych jednostek sektora publicznego w zakresie oszczędności energii (61 tys. zł); usługi w zakresie przeglądów okresowych i naprawy samochodów Ministerstwa (w 2009 r. 72 tys. zł); usługi polegającej na dostarczeniu nieograniczonego dostępu do internetowej bazy danych polskich firm (w 2009 r. 319 tys. zł); dostawy wykładziny dywanowej (121,8 tys. zł); dostawy tkanin obiciowych (130,6 tys. zł); dostawy elementów oświetlenia do budynku MG (332,3 tys. zł); usługi porządkowej w budynkach Ministerstwa (w 2009 r. 25,2 tys. zł); dostawy energii elektrycznej do budynków (wydatki 2010 r.); zakupu sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem (121,2 tys. zł); analizy rozwiązań prawnych w zakresie wykorzystania energii jądrowej (341,6 tys. zł); dostawy materiałów eksploatacyjnych do urzędzeń biurowych (216,2 tys. zł); nauki języków obcych – zajęcia grupowe (111,8 tys. zł) oraz szkolenia w zakresie energetyki we Francji (710 tys. zł). Nie stwierdzono naruszeń *ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych*²¹ przy udzielaniu zamówień publicznych. NIK nie wnosi zastrzeżeń do celowości i gospodarności tych wydatków ani rzetelności ich rozliczenia.

Ujawniono natomiast uchybienia polegające na nieprzestrzeganiu obowiązującego w 2009 r. *Regulaminu udzielania zamówień publicznych w MG*. I tak:

- zgodnie z § 5 pkt 8 *Regulaminu*, dyrektorzy komórek organizacyjnych byli zobowiązani do przekazania do Biura Dyrektora Generalnego szczegółowych planów zamówień publicznych do dnia 16 marca 2009 r. - terminu tego nie dotrzymało 6 dyrektorów;
- na mocy § 12 pkt 2 *Regulaminu*, w przypadku zamówień nieujętych w planie zamówień publicznych komórka organizacyjna powinna sporządzić notatkę zawierającą wyjaśnienie przyczyny nieujęcia zamówienia w planie – w 4 spośród 5 zbadanych notatek, przyczyny takie nie zostały wykazane.

Wystąpienie tych uchybień tłumaczono przeoczeniami wynikającymi z bieżącego obciążenia zadaniami służbowymi.

Dział 100 Górnictwo i kopalnictwo

W *ustawie budżetowej* ustalono wydatki w tym dziale w wysokości 426 158 tys. zł, w tym dotacje - 424 938 tys. zł i wydatki majątkowe - 1 000 tys. zł. W stosunku do stanu sprzed nowelizacji ustawy było to mniej o 4% (tj. o 17 562 tys. zł). Zmniejszeniu miały ulec wydatki na naprawę szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego (o 3 700 tys. zł), dotacje

²¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm. Dalej: *Pzp*.

dla Kopalni Soli „Wieliczka” i „Bochnia” (o 13 562 tys. zł) oraz dotacja podmiotowa dla Centralnej Pompowni Bolko Sp. z o.o. (o 300 tys. zł). W trakcie roku wydatki zostały jednak zwiększone do ostatecznej wysokości 453 622,1 tys. zł, tj. o 6,4%. Wydatkowano 449 168 tys. zł, tj. 105,4% kwoty ustalonej w *ustawie budżetowej*, 99% planu po zmianach oraz praktycznie tyle samo ile w 2008 r. Środki przeznaczone przede wszystkim na dotacje - 447 945,6 tys. zł (99,7% wydatków w dziale). Przedstawiono je szczegółowo w podrozdziale *Dotacje budżetowe*.

Dział 150 Przetwórstwo przemysłowe

W *ustawie budżetowej* ustalono wydatki w kwocie 898 921 tys. zł. W stosunku do stanu sprzed nowelizacji zmniejszono planowaną dotację podmiotową dla PARP o 8 000 tys. zł. W ciągu roku wydatki zwiększono do wysokości 1 577 909,3 tys. zł, tj. o 75,5%. Faktycznie wydatkowano 1 532 921,2 tys. zł, co stanowiło 170,5% kwoty ustalonej w *ustawie budżetowej*, 97,1% planu po zmianach oraz 203,4% wydatków 2008 r. W strukturze wydatków dotacje stanowiły 7,8%, (120 185,4 tys. zł), wydatki bieżące - 14,6% (223 049,2 tys. zł), a wydatki majątkowe - 4,8% (73 037,3 tys. zł). Na finansowanie projektów z udziałem środków UE przeznaczono 1 116 649,3 tys. zł, to jest 72,8% całości wydatków w dziale.

Po kontroli wykonania budżetu państwa w 2008 r. NIK wnioskowała o dokonywanie, w ramach nadzoru nad Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości, weryfikacji zapotrzebowań na środki dotacji podmiotowej, pod kątem faktycznych potrzeb płatniczych Agencji oraz przeprowadzanie, w ramach nadzoru, okresowych kontroli rzetelności sprawozdań z wykonania planów finansowych PARP.

Wnioski te zostały zrealizowane, aczkolwiek nie w pełni. Podczas przeprowadzonej w I kwartale 2010 r. kontroli wykonania planu finansowego PARP nie stwierdzono nadwyżek stanów środków dotacji podmiotowej ponad faktyczne potrzeby. W planach kontroli Ministerstwa na 2010 r. nie uwzględniono jednak badania rzetelności sprawozdań PARP, a także rozliczenia otrzymanej przez PARP dotacji podmiotowej i inwestycyjnej. Decyzję tę Biuro Kontroli uzasadniało dużą liczbą jednostek zgłoszonych do kontroli, przeprowadzeniem w PARP w 2009 r. dwóch kontroli oraz tym, że prowadzenie w ramach nadzoru okresowych kontroli rzetelności sprawozdań z wykonania planów finansowych PARP należy do zadań właściwego merytorycznie Departamentu Instrumentów Wsparcia. W uzgodnieniu z Biurem Kontroli departament ten miał dokonać analizy dokumentów z przeprowadzonych kontroli i audytów wewnętrznych w PARP w zakresie sprawozdań z wykonania planów finansowych tej Agencji. W ocenie NIK, rezygnacja z wnioskowanych tematów była niece-

lowa, ze względu na nieprawidłowości ujawnione w trakcie przywołanej wyżej kontroli, której szczegółowe wyniki przedstawiono w podrozdziale *Ustalenia innych kontroli*. Badanie tych zagadnień wyłącznie w oparciu o składane sprawozdania może nie być wystarczające dla dokonania rzetelnej oceny.

W ocenie NIK, nierzetelne, ze względu na stworzone ryzyko niegospodarności, były postanowienia umowy z dnia 18 listopada 2009 r. zawartej przez Ministerstwo Gospodarki z Komisariatem do spraw Energii Atomowej²² (dalej: CEA) na przeprowadzenie szkolenia z zakresu energetyki jądrowej dla 20 etatowych pracowników polskich szkół wyższych i instytutów badawczych. CEA zobowiązała się do przeprowadzenia szkoleń w okresie od dnia 1 listopada 2009 r. do dnia 12 grudnia 2009 r. za kwotę 659,1 tys. zł, stanowiącą równowartość 170 tys. euro. Zapisy umowy zobowiązywały Ministerstwo do przekazania wykonawcy wynagrodzenia w terminie do 7 dni od daty doręczenia prawidłowo wystawionej faktury, bez zastrzeżenia, że przed dokonaniem płatności zostanie zweryfikowane należyte wykonanie zobowiązania. Taki kształt umowy był niezgodny z § 16 *zarządzenia Dyrektora Generalnego MG w sprawie procedur planowania kontroli finansowej oraz obiegu dowodów finansowo-księgowych w MG*²³. Zgodnie z tym przepisem, przed wypłatą wykonawcy należnych środków powinna nastąpić weryfikacja, czy usługa została wykonana terminowo i zgodnie z umową. Pozytywny wynik kontroli dokumentuje się zapisem „*sprawdzono pod względem merytorycznym*”, umieszczonym na kontrolowanym dokumencie. Biuro Prawne Ministerstwa, opiniując projekt umowy, zwracało uwagę na brak postanowienia warunkującego zapłatę faktury od akceptacji sprawozdania z przeprowadzonego szkolenia, jednakże w podpisanej wersji nie wprowadzono stosownej korekty. Ustalono natomiast, że w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, w tym niezrealizowania pełnego zakresu przedmiotowego szkolenia, CEA miał zapłacić karę umowną w wysokości 10% wynagrodzenia.

Zdaniem Ministerstwa strona francuska zaangażowała w organizację szkolenia 50 tys. euro oraz rozpoczęła szkolenie przed zawarciem umowy (od 1 listopada 2009 r.), a więc „*wyказала максимум доброй воли oraz заufania, podejmując się rozpoczęcia szkolenia przed zawarciem formalnej umowy z MG (...). W tej sytuacji (...) wymóg zapłaty po wykonaniu szkolenia świadczyłby o braku zaufania do kwalifikacji i wiarygodności strony francuskiej*”.

²² Francuska instytucja publiczna o charakterze naukowym, technicznym i przemysłowym.

²³ Zarządzenie nr 6 Dyrektora Generalnego MG z dnia 23 marca 2009 r.

W ocenie NIK, tego rodzaju argument jest niewątpliwie słuszny, lecz nie w kontekście zlecenia usług opłacanych ze środków publicznych, kiedy to kwestia zaufania ma drugorzędne znaczenie w stosunku do obowiązku należytego zabezpieczenia interesów dysponenta tych środków. Zapis o karze umownej interesu tego nie zabezpieczał, gdyż w skrajnym przypadku nieprzeprowadzenia szkoleń w ogóle, Ministerstwo i tak zobligowane byłoby do zapłacenia kontrahentowi 90% kwoty wynagrodzenia.

Wykorzystując zapisy umowne, w dniu 19 listopada 2009 r., a więc następnego dnia po zawarciu umowy, CEA przysłał fakturę opiewającą na pełną kwotę należności. Naruszeniem wskazanych powyżej przepisów wewnętrznych było opatrzenie tej faktury adnotacją „*sprawdzono pod względem merytorycznym*”. Termin realizacji zadania upływał bowiem dopiero w dniu 12 grudnia 2009 r. i w dacie akceptacji faktury poświadczanie zgodności wykonanej pracy z umową było nierzetelnością.

Wykonawca wywiązał się z podstawowych zobowiązań wynikających z umowy. Jednakże do dnia 17 grudnia 2009 r. CEA miał przekazać sprawozdanie potwierdzające wykonanie pracy wraz z zakresem tematycznym szkolenia, z rozbiciem na poszczególne ośrodki szkoleniowe oraz podziałem godzinowym. W terminie, tj. 16 grudnia 2009 r., wykonawca przesłał tylko wykaz uczestników szkoleń, a pełne sprawozdanie przekazał z miesięcznym opóźnieniem, tj. w dniu 18 stycznia 2010 r.

Dział 500 Handel

Zgodnie z *ustawą budżetową* wydatki miały wynieść 166 410 tys. zł. W stosunku do stanu sprzed nowelizacji zmniejszono je o 17 050 tys. zł (o 9,3%) w pozycji dotyczącej utrzymania zapasów państwowych ropy naftowej i produktów naftowych oraz rezerw państwowych, a także wydatków przeznaczonych na promocję eksportu. W ciągu roku limit wydatków został zwiększony do 227 770,6 tys. zł, tj. o 36,8%. Wydatkowano faktycznie 224 095,5 tys. zł, co stanowiło 134,7% kwoty określonej w *ustawie budżetowej*, 98,4% planu po zmianach i 107,3% wydatków 2008 r. W strukturze wydatków dominowały dotacje - 209 340,7 tys. zł (93,4%). Na wydatki bieżące przeznaczono 12 043,1 tys. zł (5,3%), a na finansowanie projektów z udziałem UE - 1 846,1 tys. zł (0,8%). Wydatki zrealizowano w dwóch rozdziałach, tj. w dziale 50003 *Agencja Rezerw Materiałowych* (168 648,2 tys. zł) oraz w dziale 50005 *Promocja eksportu* (55 447,3 tys. zł).

Nie zostały zakończone prace legislacyjne nad projektem *ustawy o rezerwach strategicznych*, która zgodnie z założeniami, będzie obligować do opracowania wieloletniego, *Rządowego Programu Rezerw Strategicznych* (dalej: *Program*). Na celowość jego przygo-

towania NIK po raz pierwszy zwróciła uwagę prawie 3 lata temu²⁴. W wystąpieniu wystosowanym po kontroli wykonania budżetu państwa w 2008 r., zawarty został wniosek o podjęcie niezbędnych działań w celu przyspieszenia prac nad projektem ustawy. W 2009 r. wciąż trwały jednak uzgodnienia międzyresortowe projektu, aczkolwiek miał on trafić pod obrady Rady Ministrów jeszcze w I połowie 2009 r. Wejście w życie *ustawy o rezerwach strategicznych* jest warunkiem rozpoczęcia prac nad *Programem*. Jego brak oznacza, że w 2009 r. (podobnie jak w latach 2007 i 2008) gospodarowanie rezerwami prowadzono jedynie w perspektywie rocznej, a nie długookresowej.

W ocenie NIK, brak kompleksowego programu dotyczącego rezerw państwowych negatywnie wpływa na racjonalność gospodarki zasobami rezerw państwowych gospodarczych. Realizacja znaczących transakcji (zakupów na potrzeby rezerw), bez wcześniejszego ustalenia – w odpowiednim programie wieloletnim – ich docelowej struktury i poziomu w poszczególnych segmentach, stwarza realne zagrożenie dokonywania niecelowych wydatków budżetowych.

Ocenę taką NIK wyraziła już w 2007 r. wobec dokonanego wówczas zakupu półtusz wieprzowych do rezerw żywnościowych za kwotę 120 000 tys. zł. Przy jego przygotowaniu nie została zachowana przejrzystość, co do celu zgromadzenia tych rezerw (zachowanie bezpieczeństwa żywnościowego kraju czy też interwencja rynkowa). Już wtedy NIK zwróciła uwagę, że tylko jednoznaczny dokument programowy, określający docelowy poziom i strukturę rezerw żywnościowych, wyeliminowałby powyższe wątpliwości. Było to o tyle istotne, że rezerwy w segmencie żywnościowym – tworzone suwerenną decyzją poszczególnych państw członkowskich Unii Europejskiej – obejmowały asortyment, w tym półtusze wieprzowe, podlegający zasadom i ograniczeniom wynikającym ze Wspólnej Polityki Rolnej.

Przejrzystość ta ponownie nie została zachowana przy tworzeniu w 2009 r. rezerwy państwowej mobilizacyjnej maszyn budowlanych za kwotę 59,5 mln zł. W ocenie NIK, celowość tego zakupu budzi wątpliwości z punktu widzenia funkcji, jakie spełniają rezerwy państwowe. Okoliczności podjęcia decyzji w tej sprawie wskazują natomiast, że mogła ona mieć na celu przede wszystkim regulację podaży na wybrane produkty, a poprzez to udzielenie pomocy ekonomicznej ich producentowi. Powyższe ustalenie, pomimo relatywnie wysokiej kwoty niecelowego wydatku, nie stało się podstawą do wyrażenia ogólnej nega-

²⁴ Informacja o wynikach kontroli funkcjonowania systemów: państwowych rezerw gospodarczych i zapasów obowiązkowych paliw ciekłych w Polsce w latach 2003-2006, nr ewid. 124/2007/P/06048/KGP, Warszawa lipiec 2007 r.

tywnej oceny wykonania budżetu w części 20, ze względu na jednostkowy charakter tej transakcji.

Koncepcja zakupu maszyn budowlanych do rezerw gospodarczych była inicjatywą Huty Stalowa Wola S.A. (dalej: HSW SA lub Spółka), a nie Ministra Gospodarki, odpowiedzialnego za tworzenie tych rezerw. We wniosku skierowanym w styczniu 2009 r. do Prezesa Rady Ministrów, Ministra Finansów oraz do Ministra Gospodarki²⁵ Zarząd Spółki zaproponował utworzenie, w drodze wykupu, rezerwy maszyn budowlanych o wartości 70 mln zł netto, w celu ograniczenia negatywnych skutków kryzysu, przejawiających się (w odniesieniu do Spółki) gwałtownym spadkiem zapotrzebowania na maszyny budowlane. Wniosek ten był jednym z pism postulujących podjęcie przez państwo działań interwencyjnych wobec HSW SA²⁶ (wprowadzenie programów osłonowych, udzielenie przez rząd kredytów celowych państwu zainteresowanym kupnem maszyn budowlanych w celu podtrzymania kontraktów eksportowych). Zarząd Spółki, jako podstawę prawną utworzenia rezerwy zaproponował art. 3 ust. 1 pkt 2 *ustawy o rezerwach państwowych*²⁷ (łagodzenie zakłóceń w funkcjonowaniu gospodarki narodowej wynikających z nieprzewidzianych zdarzeń i okoliczności). Spółka wskazała we wniosku konkretne typy i ilości maszyn budowlanych, które podlegałyby zakupowi do rezerw (spycharki gaśnicowe – 32 szt., ładowarki kołowe – 31 szt. i układarki rur – 23 szt.). Powołując się na prognozy co do cyklu koniunkturalnego w branży maszyn budowlanych, HSW SA proponowała bezpłatne²⁸ utrzymywanie maszyn w rezerwach przez 24 miesiące, a po tym czasie odkupienie sprzętu po cenach rynkowych (w okresie kolejnych 12 miesięcy).

Zdaniem Ministerstwa „... utworzenia rezerw maszyn nie można w żaden sposób zaliczyć do transakcji koniunkturalnych, natomiast procedura zakupu do rezerw nie destabilizowała mechanizmów rynkowych i nie była ukierunkowana na stabilizację cen. Decyzja o utworzeniu rezerw maszyn była warunkowana prawdopodobieństwem ryzyka wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa publicznego, w szczególności wystąpienia klęsk żywiołowych (...). Minister Gospodarki, zdecydował o utworzeniu konkretnego rodzaju rezerw, kierując się prawdopodobieństwem ryzyka zagrożeń bezpieczeństwa publicznego oraz ewentualną koniecznością eliminowania zakłóceń w funkcjonowaniu gospodarki narodowej w czasie podwyższania gotowości obronnej państwa...”.

²⁵ Pismo: DG/170/2009 z dnia 5 lutego 2009 r.

²⁶ Pisma w tej sprawie, sygnowane przez Zarząd oraz przez związki zawodowe, skierowane zostały także do Ministra Skarbu Państwa i Ministra Finansów.

²⁷ *Ustawa z dnia 30 maja 1996 r. o rezerwach państwowych* - Dz. U. z 2007 r. Nr 89, poz. 594 ze zm., dalej: *ustawa o r. p.*

²⁸ Bez pobierania opłat za utrzymanie rezerw.

Odnosząc się do powyższego NIK zwraca uwagę, że inicjatorem utworzenia rezerwy nie był Minister Gospodarki, jako organ odpowiedzialny za tworzenie rezerw, lecz zainteresowany tym przedsiębiorca. Ministerstwo Gospodarki, przed datą wpłynięcia wniosku Spółki, nie dysponowało dokumentami wskazującymi na rzeczywiste ryzyko wystąpienia przywoływanych zjawisk i zagrożeń, o których mowa w stanowisku Ministerstwa.

W cz. 20 budżetu nie zaplanowano środków na utworzenie rezerwy maszyn, w związku z czym jej sfinansowanie mogło nastąpić wyłącznie z rezerw celowych lub z rezerwy ogólnej. Taką propozycję wysunął *Zespół do spraw działań mających na celu wsparcie HSW SA* (dalej: *Zespół*), powołany zarządzeniem Nr 25 Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 marca 2009 r., którego przewodniczącym został Prezes Agencji Rozwoju Przemysłu SA. *Zespół* zaproponował Prezesowi Rady Ministrów zmianę przeznaczenia części rezerw celowych (70 mln zł) wymienionych w cz. 83 budżetu państwa i utworzenie nowej rezerwy pod nazwą *Realizacja zakupu do rezerw państwowych gospodarczych maszyn i urządzeń z HSW SA*. W uzasadnieniu, obok skutków ekonomicznych i budżetowych, wskazano również konsekwencje społeczne ewentualnej upadłości Spółki. Pismo skierowane do Prezesa Rady Ministrów zawierało załącznik, z którego wynikało, że w okresie od maja do lipca 2009 r. deficyt środków finansowych HSW SA wyniesie 60 mln zł.

Na wniosek Ministra Finansów Sejmowa Komisja Finansów Publicznych w dniu 2 czerwca 2009 r. pozytywnie zaopiniowała propozycję utworzenia rezerwy państwowej maszyn i urządzeń, umożliwiającej łagodzenie zakłóceń w funkcjonowaniu gospodarki narodowej²⁹. Wprawdzie w uchwale Komisji nie zostało użyte sformułowanie *rezerwy państwowej gospodarczej*, lecz Komisja, poprzez określenie celu utworzenia rezerwy maszyn (*łagodzenie zakłóceń w funkcjonowaniu gospodarki narodowej*), faktycznie wskazała, że ma to być rezerwa państwowa gospodarcza. Zgodnie bowiem z art. 3 ust. 1 pkt 2 *ustawy o r. p. „łagodzenie zakłóceń...”* jest jednym z celów tworzenia rezerw państwowych gospodarczych.

Uruchomienie środków rezerwy celowej nastąpiło w dniu 29 czerwca 2009 r., a w dniu 2 lipca 2009 r. Minister Gospodarki wydał decyzję w sprawie utworzenia państwowej rezerwy mobilizacyjnej maszyn budowlanych. W decyzji określony został asortyment rezerwy i liczba poszczególnych produktów wchodzących w jej skład.

W ocenie NIK, nierzetelnością w działaniu Ministra Gospodarki było dokonanie, wbrew stanowisku Komisji Sejmowej, zmiany rodzaju utworzonej rezerwy państwowej

²⁹ Poprzez zmniejszenie rezerwy celowej w poz. 4 *Kredyty i środki krajowe na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych*.

z gospodarczej na mobilizacyjną. W świetle przepisów *ustawy o r. p.* rezerwy gospodarcze i rezerwy mobilizacyjne to dwie odrębne kategorie rezerw państwowych, o odmiennych funkcjach, tworzenie których podlega różnym procedurom. Utworzenie rezerwy maszyn w segmencie rezerw gospodarczych wymagało, stosownie do postanowień art. 4 ust. 4 *ustawy o r. p.*, wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia, upoważniającego do tworzenia w tym segmencie asortymentów innych niż wymienione w tej *ustawie* i zobowiązującego inny niż Minister Gospodarki organ do ich utworzenia. Rozporządzenie takie nie zostało wydane. Ministerstwo Gospodarki, w korespondencji związanej z utworzeniem rezerw, wskazywało jako podstawę prawną przepis art. 3 ust. 1 *ustawy o r. p.* (definiujący rodzaje rezerw) oraz używało nieprecyzyjnego sformułowania „*rezerwa państwowa maszyn i urządzeń*”.

Wykonanie decyzji Ministra Gospodarki z dnia 2 lipca 2009 r. powierzono ARM, z którą Minister podpisał stosowną umowę. W listopadzie 2009 r. Prezes Agencji przesłał Ministrowi Gospodarki sprawozdanie zawierające rozliczenie finansowe otrzymanej dotacji. Agencja, zgodnie z przeznaczeniem, wykorzystwała 59 476,2 tys. zł, natomiast pozostałą kwotę (523,8 tys. zł), zwróciła wraz z odsetkami. W styczniu 2010 r. sprawozdanie to zostało zaakceptowane przez Ministra Gospodarki.

Rezerwa, o której mowa, utworzona została faktycznie bez uprzedniego uzyskania jednoznacznego stanowiska Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: UOKiK) czy jej utworzenie pozostaje w zgodności z unijnymi zasadami udzielania pomocy publicznej.

Prezes UOKiK, opiniując projekt zarządzenia powołującego *Zespół*, zwracała uwagę na negatywne konsekwencje związane z ewentualnym uznaniem wsparcia udzielonego HSW SA za pomoc publiczną. Dokonując wstępnej oceny instrumentów wsparcia rozważanych przez *Zespół*, Prezes UOKiK wskazała, iż działanie polegające na utworzeniu rezerwy gospodarczej maszyn budowlanych w drodze ich wykupu ze składów Spółki może wiązać się z udzieleniem wsparcia stanowiącego pomoc publiczną, chyba że utworzenie rezerwy odbędzie się w procedurze otwartego, przejrzystego i bezwarunkowego przetargu. Zakup rezerw w takiej procedurze nie został przeprowadzony.

Jedyna pisemna opinia UOKiK w powyższej sprawie zawarta jest w notatce podpisanej przez Panią Prezes UOKiK oraz przez Dyrektora Departamentu Monitorowania Pomocy Publicznej Urzędu. Stwierdzono w niej, że „...*wydaje się, iż dokonywanie przedmiotowych zakupów nie będzie wiązało się z udzielaniem pomocy publicznej...*”. Notatka powstała w wyniku spotkania w UOKiK w dniu 21 maja 2009 r., kiedy to przedstawiciel MG

przedstawił zasady tworzenia rezerw i dokonywania zakupów na ich potrzeby. W późniejszym okresie Minister Gospodarki nie występował już do UOKiK o wyrażenie jednoznacznej opinii w sprawie zgodności utworzenia rezerwy z przepisami dotyczącymi udzielenia pomocy publicznej.

Kwestia legalności decyzji o utworzeniu rezerwy maszyn, z punktu widzenia zasad udzielania pomocy publicznej, jest bardzo istotna. W dniu 20 grudnia 2006 r. Komisja Europejska wydała pierwszą decyzję zatwierdzającą pomoc na restrukturyzację dla HSW SA. W związku z tym, że przed wydaniem tej decyzji, w listopadzie 2006 r., Spółka zmieniła plan restrukturyzacji, Komisja uznała, iż decyzja przez nią podjęta opierała się na nieprawidłowych informacjach i dlatego w dniu 10 października 2007 r. ponownie wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające, zakończone wydaniem decyzji zatwierdzającej z dnia 10 marca 2010 r. Zdaniem Prezesa UOKiK, niepoinformowanie Komisji Europejskiej o trudnej sytuacji ekonomicznej Spółki przed wydaniem tej decyzji, może zostać uznane za celowe wprowadzenie jej w błąd i stanowić podstawę do unieważnienia decyzji.

W dniu 24 września 2009 r. Komisja Europejska wystąpiła do władz polskich o przedstawienie wyjaśnień związanych m.in. z utworzeniem powyższej rezerwy. Stanowisko strony polskiej w tej sprawie, przygotowane przy udziale Ministerstwa Gospodarki, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów przekazał Komisji w dniu 23 października 2009 r. wskazując, że w przypadku dokonywania zakupów na potrzeby rezerw państwowych od przedsiębiorców, nie dochodzi do udzielania im pomocy publicznej. Urząd zadeklarował przedstawienie uzupełniających wyjaśnień (w trybie niejawnym).

Połowicznie zrealizowany został wniosek pokontrolny NIK dotyczący ograniczenia przyznawania nagród za szczególne osiągnięcia w działalności proeksportowej wyłącznie do osób posiadających faktyczne, szczególne osiągnięcia w tej działalności. Wydatki w § 3040 *Nagrody o charakterze szczególnym niezaliczone do wynagrodzeń*, zaplanowano w 2009 r. w kwocie 6 700 tys. zł. W ciągu roku limit ten zmniejszono do 865,1 tys. zł, a wydatkowano 857,1 tys. zł.

W porównaniu do 2008 r. (6 465 tys. zł) wydatki na nagrody były ponad siedmiokrotnie niższe (o 5 607,9 tys. zł). Wydatkowano na nie 625 tys. zł dla 139 pracowników z 11 departamentów. Średnia kwota nagród wyniosła 3,7 tys. zł i zawierała się w przedziale od 3,3 tys. zł do 4,4 tys. zł. Ponadto, innym osobom zaangażowanym lub współpracującym z Ministerstwem w realizacji działań na rzecz promocji i wspierania eksportu wypłacono łącznie 111,7 tys. zł, przy średniej wysokości nagród 12,4 tys. zł. W 2009 r. wprowadzono nowe *Zasady przyznawania indywidualnych nagród Ministra Gospodarki za szczególne*

osiągnięcia w działalności proeksportowej dla pracowników Ministerstwa Gospodarki w 2009 r. Zgodnie z *Zasadami*, tak jak w 2008 r., nie było jednakże wymagane pisemne uzasadnienie wniosków o nagrody, co faktycznie utrzymuje możliwość przyznania nagrody osobom niezaangażowanym w tę działalność. Minister Gospodarki przyznał również 8 nagród w łącznej kwocie 83 tys. zł, głównie dla laureatów konkursów dotyczących promocji eksportu.

Dział 750 Administracja publiczna

W ustawie budżetowej ustalono wydatki w kwocie 226 112 tys. zł (o 7 948 tys. zł mniej niż przed nowelizacją). W ciągu roku limit obniżono do 215 521,9 tys. zł, a faktycznie wydatkowano 194 981,4 tys. zł, tj. 90,5% planu po zmianach i 114,5% wydatków 2008 r. Ponad 94% wydatków działu wykonano w rozdziałach: 75001 *Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej* i 75057 *Placówki zagraniczne*.

W strukturze wydatków dominowały wydatki bieżące - 89,2% wydatków działu (173 961,5 tys. zł), projekty finansowane z udziałem środków UE - 7,3% (14 204,0 tys. zł), a wydatki majątkowe - 6 815,8 tys. zł (3,5%).

W 2009 r. Minister Gospodarki udzielił upoważnienia kierownikom placówek do dokonywania przeniesień w ich planach finansowych, z wyłączeniem zmian w wydatkach majątkowych oraz zwiększeń wydatków na uposażenia i wynagrodzenia. Roczne wykazy dokonanych przeniesień kierownicy zobowiązani byli przekazać do Ministerstwa w terminie do 20 grudnia 2009 r. Kierownicy 12 spośród 51 placówek nierzetelnie spełnili ten obowiązek przesyłając roczne korekty po terminie, w tym 9 placówek po zakończeniu roku. W konsekwencji kwoty planowanych wydatków wykazane w ostatecznym *Planie finansowym placówek zagranicznych na rok 2009*, zatwierdzonym przez Ministra Gospodarki w dniu 31 grudnia 2009 r., różniły się istotnie od kwot planu po zmianach, wykazanych w sprawozdaniach: Rb-28 PL *kwartalne sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych placówki od początku roku do końca IV kwartału 2009 r. z dnia 3 marca 2010 r.* oraz Rb-28 *roczne sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetu państwa za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2009 r. z dnia 11 marca 2010 r.* Różnice dotyczyły 19 spośród 27 paragrafów wydatków. Łączna kwota zmian wyniosła 1 426,7 tys. zł.

NIK zwraca uwagę, że upoważnienie kierowników placówek do dokonywania przeniesień w ramach planów finansowych było decyzją, której potencjalne konsekwencje są istotne z punktu widzenia prawidłowości gospodarki finansowej placówek, a co za tym idzie także zachowania dyscypliny finansów publicznych. W ocenie NIK, celowe jest więc

podjęcie przez Ministra Gospodarki działań dyscyplinujących kierowników placówek w zakresie przestrzegania ustalonych procedur dokonywania zmian i powiadamiania o tym dysponenta głównego.

Zobowiązania

Zobowiązania ogółem w cz. 20 na koniec 2009 r., w całości niewymagalne, wyniosły 7 514,7 tys. zł i były niższe o 76,8% w porównaniu do 2008 r. (32 329,6 tys. zł). Były to głównie dodatkowe wynagrodzenia roczne (6 187,6 tys. zł). Pozostałe zobowiązania to m.in. 625 tys. zł dla Instytutu Logistyki i Magazynowania z tytułu finansowego wsparcia inwestycji oraz inne zobowiązania z tytułu dostaw - 333,9 tys. zł.

Dotacje budżetowe

W *ustawie budżetowej* na dotacje zaplanowano 782 889 tys. zł. W ciągu roku kwotę tę zwiększono do 875 635,7 tys. zł (o 11,8%), wydatkując ostatecznie 857 076,7 tys. zł (w tym na dotacje celowe 283 707,4 tys. zł i podmiotowe 573 369,3 tys. zł). Było to 109,5% kwoty z *ustawy budżetowej*, 97,9% planu po zmianach i praktycznie 100% wykonania w 2008 r. Ponadto dotacje w kwocie 1 113 413,1 tys. zł przekazano na realizację projektów finansowanych z udziałem środków UE.

Dział 100 Górnictwo i kopalnictwo

Dotacje w tym dziale, w całości podmiotowe, w planowanej wysokości 452 399,7 tys. zł, miały być przeznaczone na finansowanie zadań wymienionych w ustawach: z *dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008-2015*³⁰, z *dnia 6 lipca 2007 r. o ekwiwalencie pieniężnym z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw robót górniczych*³¹ oraz z *dnia 17 lutego 2006 r. o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów*³².

Z zaplanowanych środków 447 945,6 tys. zł przekazano uprawnionym podmiotom, głównie na finansowanie:

- zadań wykonywanych przez przedsiębiorców górniczych w trakcie likwidacji kopalń oraz po ich zakończeniu (172 579,3 tys. zł), wypłaty ekwiwalentów z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla emerytów i rencistów górniczych (łącznie 131 889,2 tys. zł), roszczeń pracowniczych (61 547,6 tys. zł) oraz na usuwanie szkód górniczych (7 459,9 tys. zł),

³⁰ Dz. U. Nr 192, poz. 1379, dalej: *ustawa z 07.09.2007 r.*

³¹ Dz. U. Nr 147, poz. 1031 ze zm.

³² Dz. U. Nr 64, poz. 446 ze zm.

- likwidacji zakładów górniczych oraz utrzymania, zabezpieczenia i ratowania zabytkowych części Kopalń Soli „Bochnia” i „Wieliczka” - 56 917,5 tys. zł,
- zadań Centralnej Pompowni „Bolko” Sp. z o.o. wykonywanych po likwidacji byłych Zakładów Górniczo-Hutniczych „Orzeł Biały” w Bytomiu - 11 905,3 tys. zł.

Mniejsze wykorzystanie środków dotacji w stosunku do kwoty zaplanowanej (o 4 454,1 tys. zł) wynikało przede wszystkim z mniejszych niż planowano kosztów realizacji zadań wynikających z *ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego...* w zakresie zadań związanych z zabezpieczeniem kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym oraz po zakończeniu likwidacji kopalń, a także ekwiwalentów pieniężnych z tytułu prawa do bezpłatnego węgla.

Szczegółową kontrolą objęto dokumentację rozliczeniową 4 dotacji w łącznej wysokości 292 815,1 tys. zł, stanowiącej 64,7 % wydatków działu 100. Z dokumentacji tej wynika, że dotacje zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i rzetelnie rozliczone.

Dział 150 Przetwórstwo przemysłowe

W ramach tego działu udzielono dotacji w kwocie 120 185,4 tys. zł, stanowiącej 78,6% planu z *ustawy budżetowej*, 90,9% planu po zmianach i 71,7% wykonania w 2008 r. Ponadto przekazano 1 100 916,8 tys. zł jako dotacje na projekty finansowane z udziałem środków UE.

Dotacje rozwojowe (1 047 765,4 tys. zł) przekazano przede wszystkim na:

- finansowanie i współfinansowanie działań *PO IG* wdrażanych/realizowanych przez PARP – 605 109,2 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach,
- realizację projektu indywidualnego *Wspieranie funduszy kapitału podwyższonego ryzyka przez Krajowy Fundusz Kapitałowy* w ramach *PO IG* - 300 574,2 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach.

Dotacjami celowymi (127 518,1 tys. zł) dofinansowano m.in.:

- realizację inwestycyjnych programów wieloletnich w części dotyczącej utworzenia nowych miejsc pracy – 49 164,1 tys. zł, tj. 85,8% planu po zmianach,
- realizację przez PARP zadań w ramach *SPO-WKP* – 52 427,9 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach.

Szczegółowo zbadano, w ramach odrębnej kontroli, wykorzystanie dotacji podmiotowej dla PARP, udzielonej w kwocie 45 818,8 tys. zł, stanowiącej 97,4% planu po zmianach – 47 000 tys. zł. W 2009 r. PARP otrzymała także dotację celową na inwestycje i zakupy inwestycyjne. PARP, niezgodnie z przeznaczeniem, wykorzystwała na przedsię-

wzięcia o charakterze inwestycyjnym część środków dotacji podmiotowej, co stanowiło naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Szczegółowe ustalenia i oceny w tym zakresie przedstawiono w podrozdziale *Ustalenia innych kontroli*.

Dział 500 Handel

Na dotacje wydatkowano 209 340,7 tys. zł, tj. 167,3% kwoty określonej w *ustawie budżetowej*, 99,2% planu po zmianach (211 005,1 tys. zł) i 110,2% wydatków 2008 r. Dotowano ponadto projekty finansowane z udziałem środków UE - 1 285,9 tys. zł.

Dotacje celowe (209 340,6 tys. zł) przekazano przede wszystkim na :

- zakup przez Agencję Rezerw Materiałowych maszyn budowlanych do państwowych rezerw mobilizacyjnych, a także na częściowe sfinansowanie kosztów utrzymania zapasów państwowych ropy naftowej i produktów naftowych oraz rezerw gospodarczych (168 648,2 tys. zł),
- sfinansowanie udziału Polski w Światowej Wystawie EXPO 2010 w Szanghaju (23 617 tys. zł).

Dotacje rozwojowe (1 285,9 tys. zł) wykorzystano przede wszystkim na finansowanie i współfinansowanie zadań w ramach *PO IG*.

Szczegółowo zbadano, w ramach odrębnej kontroli, wykorzystanie dotacji dla Agencji Rezerw Materiałowych. NIK pozytywnie z zastrzeżeniami ocenia wykonanie w 2009 r. planu finansowego ARM, nie zgłaszając zastrzeżeń do legalności, celowości, rzetelności i gospodarności wykonania planu rzeczowego rezerw państwowych i rzeczowo-finansowego zapasów państwowych, a tym samym do wykorzystania środków budżetowych przeznaczonych na tworzenie i utrzymanie tych rezerw i zapasów (168 648,2 tys. zł). Szczegółowe ustalenia i oceny w tym zakresie przedstawiono w podrozdziale *Ustalenia innych kontroli*.

Wydatki bieżące jednostek budżetowych

Wydatki bieżące w cz. 20 wyniosły 410 136,4 tys. zł, tj. 117,5% kwoty określonej w *ustawie budżetowej*, 96,5% planu po zmianach i 134,4% wydatków poniesionych na ten cel w 2008 r. W ramach wydatków bieżących finansowano również projekty finansowane z udziałem środków UE (15 153,9 tys. zł).

Dział 150 Przetwórstwo przemysłowe

Wydatki bieżące wyniosły 223 049,2 tys. zł, tj. 151,5% kwoty ustalonej w *ustawie budżetowej*, 99,6% planu po zmianach i 167,5% wydatków w 2008 r. Środki wydatkowano przede wszystkim na:

- składki do organizacji międzynarodowych - 161 734,8 tys. zł³³,
- sfinansowanie kosztów ugody zawartej z Cargill Inc. - 53 152,4 tys. zł,
- szkolenie z zakresu energetyki jądrowej dla pracowników polskich szkół wyższych i instytutów badawczych - 710,4 tys. zł.

Na projekty finansowane z udziałem środków UE wydatkowano 630 tys. zł.

Dział 750 Administracja publiczna

Wydatki bieżące (173 961,5 tys. zł) stanowiły 93,1% kwoty z *ustawy budżetowej*, 93% planu po zmianach i 111% wydatków 2008 r. Były to przede wszystkim wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi (92 212,1 tys. zł - 53% wydatków bieżących w dziale) oraz zakup materiałów i usług (45 516 tys. zł - 26,2%). Na projekty finansowane z udziałem środków UE wydatkowano 13 963,8 tys. zł.

Szczegółową kontrolą objęto próbę 155 wydatków bieżących dokonanych w rozdziale 75001 *Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji publicznej*, na łączną kwotę 4 544,2 tys. zł, co stanowiło 2,4% wydatków bieżących (łącznie z wydatkami finansowanymi i współfinansowanymi ze środków z UE) poniesionych w dziale 750 *Administracja publiczna*. Skontrolowanymi wydatkami nie objęto wynagrodzeń. We wszystkich przypadkach stwierdzono zgodność poniesionych wydatków z zawartymi umowami.

Dział 500 Handel

Wydatki bieżące (12 051,6 tys. zł) stanowiły 108% kwoty ustalonej w *ustawie budżetowej*, 93,8% planu po zmianach i 138,1% wydatków w 2008 r. Środki te przeznaczono głównie na zakupy towarów i usług (10 776,8 tys. zł), w tym przede wszystkim pomocy naukowych, dydaktycznych i książek oraz na podróże służbowe. Na projekty finansowane z udziałem środków UE wydatkowano 560,1 tys. zł.

Zatrudnienie

W 2009 r. przeciętne zatrudnienie w cz. 20 wyniosło 1270 osób i było niższe od planowanego limitu zatrudnienia o 188 osób, tj. o 12,9%. W porównaniu do 2008 r. zatrudnienie było wyższe o 38 osób, tj. o 3,1%. Największa różnica wystąpiła w grupie członków korpusu służby cywilnej - 137 osób. Było to spowodowane koniecznością utrzymywania rezerwy etatów w związku z zatrudnieniem w Ministerstwie osób świadczących pracę

³³ WTO - Światowa Organizacja Handlu, Fundusz Badawczy Węgla i Stali, Międzynarodowa Grupa Studiów ds. Miedzi, Międzynarodowa Grupa Badawcza ds. Ołowiu i Cynku, UNIDROIT – Międzynarodowy Instytut Ujednoczenia Prawa Prywatnego, UNIDO – Organizacja ds. Rozwoju Przemysłowego, Komitet Stali OECD, Międzynarodowa Organizacja Drewna Tropikalnego, Międzynarodowy Komitet Doradczy ds. Bawełny, Europejska Agencja Kosmiczna.

w placówkach zagranicznych oraz przebywających na urloпах bezpłatnych, wychowawczych bądź macierzyńskich. W ocenie NIK, skala rozbieżności pomiędzy limitem etatów a faktycznym zatrudnieniem jest jednak na tyle duża, że celowym byłoby dokonanie analizy faktycznych potrzeb oraz podjęcie – w oparciu o jej wyniki – ewentualnych decyzji korygujących. W 2009 r. nastąpiło przekroczenie planu zatrudnienia o 1 etat w grupie pracowników zaliczanych do statusu 10 - *żołnierze i funkcjonariusze*. Wynikało to z konieczności zatrudnienia w Ministerstwie funkcjonariusza o wysokich kwalifikacjach i doświadczeniu z zakresu ochrony przeciwpożarowej. Ministerstwo podejmowało - bez skutku - działania w celu usankcjonowania zatrudnienia dodatkowego funkcjonariusza.

Łączne wydatki na wynagrodzenia w cz. 20 wyniosły 87 892,5 tys. zł i stanowiły 97% planu po zmianach. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (z wypłatami dodatkowego wynagrodzenia rocznego) wyniosło 5 767 zł. W porównaniu do 2008 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto było wyższe o 7,3%. Planowany fundusz wynagrodzeń w ciągu 2009 r. został czterokrotnie zwiększony z rezerw celowych łącznie o 1 000,5 tys. zł, w tym na wynagrodzenia 850,5 tys. zł oraz pochodne - 150 tys. zł. Przeznaczono je na sfinansowanie wynagrodzeń w związku ze zwiększeniem zatrudnienia w grupie członków korpusu służby cywilnej, na dodatki służby cywilnej oraz dodatkowe wynagrodzenie roczne. Środki te wykorzystano w kwocie 896,8 tys. zł, tj. w 89,6%. Limit wydatków na wynagrodzenia nie został przekroczony. Wpłaty na PFRON zostały poniesione z § 4140 *Wpłaty na PFRON*, po wcześniejszym ustaleniu planu wydatków w tym paragrafie.

Dane o zatrudnieniu i wynagrodzeniach przedstawiono w załączniku nr 3 do *Informacji*.

Ze środków pochodzących z budżetu UE w 2009 r. sfinansowano wynagrodzenia pracowników Ministerstwa wraz z pochodnymi na kwotę 9 233 tys. zł. Przeciętne średnioroczne zatrudnienie pracowników, których wynagrodzenia w 2009 r. były finansowane z budżetu UE i współfinansowane ze środków krajowych wyniosło 105 etatów. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego pracownika wyniosło 6 300 zł.

Wydatki majątkowe

W *ustawie budżetowej* ustalono wydatki majątkowe w wysokości 46 582 tys. zł. W stosunku do stanu sprzed nowelizacji były one niższe o 4 679 tys. zł (tj. o 9,1%). W ciągu roku plan zwiększono o 44 010,9 tys. zł (tj. o 94,5 %) do wysokości 90 592,9 tys. zł. Wydatkowano 81 283,9 tys. zł, tj. 174,5% kwoty wynikającej z *ustawy budżetowej*, 89,7% planu po zmianach oraz 92,2% wydatków 2008 r. W strukturze wydatków majątkowych

dominowały (91,1%) dotacje inwestycyjne, na które wydatkowano 74 037,3 tys. zł, w tym m. in.:

- dla Centralnej Stacji Ratownictwa Górniczego – 1 000 tys. zł na zakup specjalistycznego sprzętu niezbędnego dla potrzeb ratownictwa górniczego (w tym generator gazów obojętnych 499,6 tys. zł, samochody specjalne oraz wyposażenie dla górniczego pogotowia ratunkowego 214 tys. zł i pompy do tłoczenia spoiw mineralnych 196,6 tys. zł),
- na realizację programów finansowego wsparcia inwestycji – łącznie 69 159 tys. zł³⁴,
- dla PARP – 924,1 tys. zł głównie na zakup sprzętu komputerowego, łączności i oprogramowania.

Niższe od planu o 9 309 tys. zł było dofinansowanie inwestycyjnych programów wieloletnich. Środki w wysokości 4 239,9 tys. zł przeznaczone dla Orion Electric Poland Sp. z o.o. zostały zablokowane z uwagi na przedłużające się uzgodnienia międzyresortowe w sprawie projektu p.n. *Fabryka telewizorów ciekłokrystalicznych*. Nie wydatkowano środków w wysokości 3 010,7 tys. zł dla Goodrich Aerospace Poland Sp. z o.o. na inwestycję p.n. *Fabryka podwozi do samolotów*, ze względu na przedłużające się prace nad programem oraz decyzję inwestora o przesunięciu harmonogramu realizacji inwestycji, a także kwoty 1 511,8 tys. zł z powodu niepełnej realizacji planów inwestycyjnych na 2009 r. przez trzech inwestorów³⁵.

W planie po zmianach na zakupy inwestycyjne przeznaczono kwotę 5 883,1 tys. zł, z której wydatkowano 5 364,3 tys. zł, tj. 91,2%, w tym na wyposażenie Wydziałów Promocji Handlu i Inwestycji w sprzęt komputerowy, oprogramowanie, samochody oraz sprzęt do działalności promocyjnej (2 539,9 tys. zł) oraz Ośrodka Studiów Wschodnich w system składowania i wyszukiwania dokumentów, klimatyzację, samochód osobowy, komputery i sieć teleinformatyczną (359,4 tys. zł), a także na zakupy Ministerstwa – m.in. oprogramowania, sprzętu sieci strukturalnej i serwerów oraz sprzętu i oprogramowania dla systemu Elektronicznego Obiegu Dokumentów (2 465 tys. zł).

Na inwestycje Ministerstwa, zgodnie z planem, wydatkowano 1 882,3 tys. zł. Sfinansowano m.in.: budowę awaryjnego ujęcia wody pitnej dla obiektu w Konstancinie-Jeziornej (407,2 tys. zł), wydzielenie przeciwpożarowej klatki schodowej w budynku Mini-

³⁴ Dofinansowaniem objęto inwestycje realizowane przez: Dell Products Poland Sp. z o.o., LG Electronics Mława Sp. z o.o., LG Electronics Wrocław Sp. z o.o., LG Innotek Poland Sp. z o.o., LG Phillips LCD Poland Sp. z o.o., Sharp Manufacturing Poland Sp. z o.o., Toshiba Television Central Europe Sp. z o.o., Toyota Motor Manufacturing Poland Sp. z o.o., Gillette Poland International Sp. z o.o., Cadbury Wedel Sp. z o.o., Ford Werke GMBH Sp. z o.o., Volkswagen Motor Polska Sp. z o.o. i MTU Aero Engines Polska Sp. z o.o.

³⁵ LG Innotec Poland Sp. z o.o., Toshiba Television Central Europe Sp. z o.o. i Cadbury Wedel Sp. z o.o.

sterstwa (618,1 tys. zł), remont tarasu, dachu i elewacji budynku nad salą „Pod Kopułą” (585,6 tys. zł), remont kominów i nadbudówek na budynkach przy pl. Trzech Krzyży 3/5 i ul. Żurawiej 4a (256,2 tys. zł).

Na projekty finansowane z udziałem środków UE wydano 15 352,7 tys. zł.

Do szczegółowej kontroli wybrano, w sposób losowy i celowy, 10 pozycji wydatków majątkowych o łącznej wartości 35 753,3 tys. zł (44% ogółu wydatków majątkowych), w tym 9 dotacji inwestycyjnych oraz wydatki na pokrycie kosztów wydzielenia przeciwpożarowej klatki schodowej. Badania dokumentacji rozliczeniowej tych dotacji oraz badanie przebiegu skontrolowanej inwestycji nie wykazało nieprawidłowości.

Środki z budżetu Unii Europejskiej

W *ustawie budżetowej* ustalono wydatki na finansowanie projektów z udziałem środków UE w kwocie 670 044 tys. zł (środki unijne i krajowe). W ciągu roku zwiększono je o 520 731,2 tys. zł (tj. o 77,7%) do wysokości 1 190 775,2 tys. zł. Wydatkowano 1 143 919,7 tys. zł, tj. 96,1% planu po zmianach, 170,7% kwoty określonej w *ustawie budżetowej* i 296,4% wydatków 2008 r. Finansowano głównie zadania w ramach *Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013 (NSRO)*.

NIK pozytywnie ocenia poziom wykorzystania środków w ramach perspektywy finansowej 2007–2013 NSRO, na finansowanie projektów z udziałem środków UE. W 2009 r. Ministerstwo realizowało 4 programy operacyjne *PO IG*, *PO IS*, *PO KL* oraz Pomoc Techniczna (*PO PT*). Łączne wydatki na te programy wyniosły 1 090 075,3 tys. zł, tj. 95,9% planu po zmianach i 173,6% kwoty określonej w *ustawie budżetowej*. Decyzją z dnia 23 grudnia 2009 r. Minister Gospodarki dokonał blokady 16 991,7 tys. zł, ze względu na mniejsze niż zakładano zapotrzebowanie wynikające z wniosków beneficjentów oraz brak płatności na rzecz beneficjentów *PO IG* i *PO IS*.

Ministerstwo realizowało programy w ramach perspektywy 2007–2013 NSRO jako:

- Instytucja Pośrednicząca w ramach *PO IG* (osie priorytetowe: III *Kapitał dla innowacji*, IV *Inwestycje w innowacyjne przedsięwzięcia*, V *Dyfuzja innowacji*, VI *Polska gospodarka na rynku międzynarodowym* – z wyjątkiem działania 6.4, dla którego Ministerstwo pełniło rolę instytucji pośredniczącej do 31 lipca 2009 r.) oraz *PO IS* (osie priorytetowe IX *Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna*, X *Bezpieczeństwo energetyczne, w tym dywersyfikacja źródeł energii*),

- Instytucja Wdrażająca w ramach *PO IG*: dla działania 4.5 *Wsparcie inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki* i poddziałania 6.2.2 *Wsparcie działań studyjno-koncepcyjnych w ramach przygotowania terenów inwestycyjnych dla projektów inwestycyjnych*,
- beneficjent realizując m.in. projekty: *Sieć centrów obsługi inwestorów i eksporterów* w ramach *PO IG* (poddziałanie 6.2.1), *Wsparcie zarządzania Instytucji Wdrażającej poprzez finansowanie kosztów zatrudnienia pracowników a także finansowanie szkoleń pracowników IP i IW i kosztów posiedzeń komisji konkursowych* w ramach *PO PT* (działanie 9.1), *Komputeryzacja i wyposażenie w sprzęt biurowy, materiały biurowe, eksploatacyjne, oprogramowanie komputerowe, szafy kartotekowe, zakup i finansowanie kosztów użytkowania telefonów służbowych pracowników IW i IP oraz utworzenie Lokalnego Systemu Informatycznego oraz Wyposażenie w sprzęt IP w MG oraz IW* w ramach *PO PT* (działanie 9.2), *Reforma procesu stanowienia prawa i uproszczenie obowiązujących przepisów* w ramach *PO KL* (działanie 5.3).

Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka

W ramach *PO IG* wydatkowano 1 063 375,1 tys. zł, tj. 98,5% planu po zmianach oraz 205,1% kwoty określonej w *ustawie budżetowej*.

W strukturze wydatków dominowały dotacje 98,3% (1 045 009,7 tys. zł), które przeznaczono m.in. na: sfinansowanie działań wdrażanych przez PARP, Krajowy Fundusz Kapitałowy oraz finansowanie wydatków PARP w ramach Pomocy Technicznej *PO IG*.

Wydatki bieżące (3 110,4 tys. zł) poniesiono m.in. na działania w ramach *PO IG*, wykonanie studium wykonalności aplikacji dla gmin oraz przygotowanie wzoru zintegrowanego wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej w ramach realizacji projektu *Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej*. Ponadto, sfinansowano dostęp do baz danych polskich firm, druk i wysyłkę przewodnika „*Investing in Poland*”, oraz dostęp do serwisu Business Monitor Online w związku z realizacją projektu *Sieć centrów obsługi inwestorów i eksporterów*.

Wydatki majątkowe (15 254,9 tys. zł) poniesiono m.in. na *Wsparcie inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki*, realizowanych przez 5 beneficjentów (Grupę Kęty S.A., ATON-HT S.A., OPEGIEKA Sp. z o.o., Wytwórnię Pianek Poliuretanowych Sp. z o.o. i Asseco Poland S.A.) w ramach działania 4.5 *PO IG*.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

W ramach *PO IS* wydatkowano 15 779,2 tys. zł, tj. 35,4% planu po zmianach oraz 16,1% kwoty określonej w *ustawie budżetowej*.

Dominowały dotacje (15 251,8 tys. zł, tj. 96,7%), które przeznaczono m.in. na: finansowanie działań wdrażanych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW), finansowanie wydatków NFOŚiGW w ramach *PO PT*, finansowanie lub współfinansowanie wydatków Instytutu Paliw i Energii Odnawialnych oraz Instytutu Nafty i Gazu, w ramach Pomocy Technicznej *PO IS*.

Wydatki bieżące (429,7 tys. zł) zostały poniesione m.in. na zakup materiałów reklamowych, ogłoszenia prasowe, usługi cateringowe, zakup aparatów fotograficznych, laptopów i mebli.

W ramach wydatków majątkowych (97,7 tys. zł) współfinansowano koszty inwestycji Instytutu Paliw i Energii Odnawialnych.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki

W ramach *PO KL* wydatkowano 1 831,8 tys. zł, tj. 76,2% planu po zmianach oraz 188,7% kwoty określonej w *ustawie budżetowej*. Były to tylko wydatki bieżące, na realizację projektu *Uproszczenie procedur związanych z podejmowaniem i prowadzeniem działalności gospodarczej poprzez ich elektroniczną wdrożenie idei „jednego okienka”*, a także na usługi doradcze w zakresie pomiaru obciążeń administracyjnych w prawie gospodarczym.

Program Operacyjny Pomoc Techniczna

W ramach *PO PT* wydatkowano 9 089,1 tys. zł, tj. 87,2% planu po zmianach oraz 85,1% kwoty określonej w *ustawie budżetowej*. Były to wydatki bieżące na wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej i pracowników.

Wydatki w układzie zadaniowym

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia zdefiniowanie przez Ministra Gospodarki celów, zadań i podzadań budżetu państwa w układzie zadaniowym, zrealizowanych w części 20 *Gospodarka* oraz dobór mierników ich wykonania.

Zgodnie z § 2 ust. 2 *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 maja 2008 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2009*³⁶ dysponent główny cz. 20 *Gospodarka*, opracował projekt budżetu

³⁶ Dz. U. Nr 87, poz. 537.

na rok 2009 i lata 2010 - 2011 w układzie zadaniowym oraz terminowo przedłożył go Ministrowi Finansów.

Do priorytetów strategicznych Ministerstwa Gospodarki należało wspieranie przedsiębiorczości, innowacyjności i konkurencyjności, lepsze regulacje prawne, partnerstwo dla rozwoju gospodarczego, aktywność na rynku międzynarodowym, bezpieczeństwo gospodarcze kraju oraz sprawna administracja. Ministerstwo realizowało swoje zadania w 4 funkcjach, to jest nr 6 *Koordinacja polityki gospodarczej kraju*, nr 11 *Działalność na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa zewnętrznego i nienaruszalności granic*, nr 15 *Prowadzenie polityki zagranicznej* oraz nr 22 *Tworzenie i koordynacja polityki*. W ramach tych funkcji przyjęto do wykonania łącznie 5 zadań oraz 18 podzadań.

Zbadano realizację zadania 6.1 *Wzrost konkurencyjności gospodarki*, podzadania 6.1.5 *Rozwój systemu wsparcia inwestorów*. Celem realizacji tego podzadania był wzrost liczby miejsc pracy oraz wartości nakładów inwestycyjnych w wyniku realizacji programów wieloletnich, a miernikiem ilość miejsc pracy utworzonych w wyniku inwestycji. W ocenie NIK, jest to miernik adekwatny do celu podzadania i ściśle z nim powiązany, gdyż umowy zawierane w ramach wieloletnich programów finansowego wsparcia inwestorów przewidują przekazanie inwestorom określonych kwot, w zamian za utworzenie i utrzymanie przez wyznaczony czas ustalonej liczby miejsc pracy. Zgodnie z umowami, w sytuacji nieosiągnięcia przez beneficjenta przyjętego na dany rok poziomu miernika, kwota dotacji należnej w danym roku zostaje proporcjonalnie obniżona (o ile obniżenie wartości miernika mieści się w dozwolonych granicach) lub też całość dotychczas wypłaconej dotacji podlega zwrotowi wraz z odsetkami w przypadku, gdy obniżenie wartości docelowej miernika wykracza poza dopuszczalny poziom. Analogiczna reguła dotyczy miernika docelowego. Wartość miernika na 2009 r. ustalono na poziomie ok. 20 tys., natomiast jego wykonanie wyniosło 24,3 tys. W 2009 r. realizowano 40 wieloletnich programów wsparcia. Na realizację podzadania zaplanowano ostatecznie 135 424 tys. zł, a wydatkowano 133 640 tys. zł.

Szczegółowej kontroli poddano realizację dwóch programów wieloletnich, tj. *Wsparcie finansowe inwestycji realizowanej przez TPV Displays Polska Sp. z o.o. w Gorzowie Wielkopolskim pod nazwą Fabryka Telewizorów plazmowych i paneli LCD, w latach 2007 – 2010* oraz *Wsparcie finansowe inwestycji realizowanej przez LG Electronics Wrocław Sp. z o.o. w Kobierzycach pod nazwą Fabryka Telewizorów LCD, w latach 2008 – 2011*.

Program wieloletniego wsparcia inwestycyjnego dla TPV Displays Polska Sp. z o.o. ustanowiono w 2007 r. Przewiduje on udzielenie dotacji celowej na utworzenie nowych miejsc pracy w łącznej kwocie 9 360 tys. zł. W okresie od dnia rozpoczęcia inwestycji do dnia 31 grudnia 2009 r. TPV Displays Polska Sp. z o.o. utworzyła, zgodnie ze składanymi sprawozdaniami (potwierdzonymi wynikami kontroli Ministerstwa), 1674 miejsca pracy, wobec wymaganych umową minimum 800 nowych miejsc.

Program wsparcia dla LG Electronics Wrocław Sp. z o.o. w Kobierzycach jest realizowany od 2006 r. Przewidywana kwota wsparcia to 13 052 tys. zł. Do końca 2009 r. Spółka utworzyła 898 nowych miejsc pracy, wobec wymaganych umową, co najmniej 560 miejsc.

W Ministerstwie, dla budżetu zadaniowego, w systemie księgowym QREZUS, prowadzona była ewidencja księgowa w ten sposób, że rozszerzona została ewidencja analityczna o klasyfikację działań budżetowych w ujęciu zadaniowym. Na bieżąco ewidencjonowane były wszystkie wydatki realizowane w 2009 r., poprzez powiązanie planu rzeczowo – finansowego Ministerstwa z planem w układzie zadaniowym.

Inne ustalenia kontroli

W Ministerstwie dokonywano szczegółowej analizy wykonania dochodów i wydatków budżetowych prezentując ją w „*Ocenach realizacji dochodów i wydatków budżetowych w części 20 – Gospodarka*” sporządzonych na dzień 31 lipca 2009 r. i 30 września 2009 r. W dokumentach tych nie wskazano nieprawidłowości oraz nie formułowano wniosków. Na podstawie otrzymywanych z poszczególnych komórek organizacyjnych bieżących ocen wykonania budżetu i wynikających z nich wniosków Minister Gospodarki podejmował decyzje o przeniesieniach wydatków i ich blokadach.

W 2009 r. w Ministerstwie zrealizowano 6 planowych zadań audytowych, a ponadto 4 pozaplanowe. Wykonano również zadanie audytowe zlecone przez Prezesa Rady Ministrów w obszarze związanym z procesem przygotowań do sprawowania przez Polskę przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej w 2011 r. Kontrolę wewnętrzną przeprowadzono w 16 jednostkach w ramach 9 tematów planowych. Przeprowadzono ponadto 4 kontrole doraźne.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 i ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³⁷ w Ministerstwie Gospodarki został przeprowadzony spis z natury środków pieniężnych, inwentaryzacja w drodze uzgadniania sald oraz inwentaryzacja w drodze weryfikacji.

³⁷ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, ze zm.

Stan gotówki w kasach Ministerstwa wykazany w protokołach z inwentaryzacji był zgodny z saldami wykazanymi na koniec 2009 r. w raportach kasowych i na koncie 101 Kasa. W wyniku uzgadniania sald nie stwierdzono różnic. Wylosowane do weryfikacji zdarzenia gospodarcze ujęte w zapisach kont syntetycznych 020 i 021 zostały poprawnie zakwalifikowane do wartości niematerialnych i prawnych.

Spis z natury rzeczowych aktywów trwałych został przeprowadzony w 2008 r.

Ustalenia innych kontroli

1. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z zastrzeżeniami ocenia wykonanie w 2009 r. planu finansowego Agencji Rezerw Materiałowych, nie zgłaszając zastrzeżeń do wykonania planu rzeczowego rezerw państwowych i rzeczowo-finansowego zapasów państwowych.

W wyniku kontroli stwierdzono nierzetelność prac na projektem planu finansowego ARM. W czerwcu 2008 r., na żądanie Ministerstwa, ARM przesłała informację o planowanych przychodach (637 617 tys. zł) oraz wydatkach (1 328 841 tys. zł). Uwzględniając planowany stan środków pieniężnych na dzień 1 stycznia 2009 r., w wysokości 74 828 tys. zł, saldo wpływów i wydatków na dzień 31 grudnia 2009 r. wykazywałoby niedobór 616 396 tys. zł, na sfinansowanie którego Agencja zamierzała uzyskać dotację budżetową.

W lipcu 2008 r. Agencja przekazała dodatkowe wyjaśnienia do projektu planu finansowego. Zwiększono kwoty przychodów (do 642 477 tys. zł) oraz wydatków (do 1 333 701 tys. zł). Planowany deficyt nie uległ zmianie. Po przeanalizowaniu szacunków Minister Gospodarki przekazał ARM nowe dyspozycje, zakładające obniżenie stanów rezerw w celu obniżenia kosztów.

W dniu 14 sierpnia 2008 r. Prezes ARM przesłał do Ministerstwa projekt planu finansowego na 2009 r. Przewidziano w nim przychody ogółem w kwocie 731 400 tys. zł (w tym dotacja w kwocie 121 172 tys. zł) oraz koszty - 653 427 tys. zł. Zaplanowano zysk brutto w kwocie 77 973 tys. zł. Takie wielkości ustalone zostały w planie finansowym ARM stanowiącym załącznik do *ustawy budżetowej na rok 2009*. Do czasu uchwalenia *ustawy budżetowej* trwały jednak działania dotyczące zmiany powyższych wielkości. I tak:

- w sierpnia 2008 r., ze względu na bardzo trudną sytuację finansową ARM, Minister Gospodarki wystąpił do Ministra Finansów z wnioskiem o zwiększenie limitów środków zaplanowanych w projekcie budżetu dla Agencji o około 495 mln zł - wystąpienie to było bezskuteczne;

- w grudniu 2008 r. Minister Gospodarki zwrócił się do ARM o dostosowanie zadań do kwoty zaplanowanej dotacji oraz rozeźnienie możliwości pozyskania dodatkowych środków, w wyniku czego Agencja określiła wydatki na poziomie 752 274 tys. zł, a przychody (z uwzględnieniem dotacji w wysokości 121 172 tys. zł) na 480 087 tys. zł; po uwzględnieniu prognozowanego stanu środków pieniężnych na dzień 1 stycznia 2009 r. należności oraz zobowiązań do pełnego zbilansowania wydatków zabrakło 110 422 tys. zł; Agencja wskazała propozycje przedsięwzięć mających na celu wygospodarowanie tej kwoty;
- w lutym 2009 r., w związku z wprowadzonymi przez Radę Ministrów oszczędnościami budżetowymi kwota dotacji dla ARM została zmniejszona o 12 000 tys. zł, to jest z 121 172 tys. zł do 109 172 tys. zł.

W dniu 6 marca 2009 r. Prezes ARM przesłał plan finansowy Agencji do zatwierdzenia przez Ministra Gospodarki. Ustalono w nim przychody ogółem w wysokości 296 887 tys. zł (w tym dotacja celowa – 109 172 tys. zł), koszty ogółem w kwocie 483 236 tys. zł, a wynik finansowy (strata brutto) – 186 349 tys. zł.

ARM jest państwową osobą prawną i jednostką sektora finansów publicznych, prowadzącą samodzielną gospodarkę finansową na podstawie rocznego planu finansowego, określonego w załączniku do ustawy budżetowej. W ocenie NIK dla zachowania przejrzystości finansów publicznych, wielkości z załącznika do ustawy budżetowej powinny być przeniesione do planu finansowego Agencji, przedkładanego Ministrowi Gospodarki do zatwierdzenia. Tymczasem w 2009 r. wielkości zawarte w planie finansowym przedłożonym do zatwierdzenia różniły się znacznie od kwot wynikających z ustawy budżetowej.

Zmniejszone zostały przychody ze sprzedaży (z 731 400 tys. zł do 296 887 tys. zł, tj. aż o 434 513 tys. zł) oraz koszty (z 653 427 tys. zł do 483 236 tys. zł, tj. o 170 191 tys. zł). Powyższe rozbieżności powstały przede wszystkim wskutek uwzględnienia przez ARM znacznego spadku cen ropy naftowej i produktów naftowych odnotowanego w II półroczu 2008 r. (w stosunku do cen z lipca 2008 r. – sięgających nawet ok. 150 USD za baryłkę). Uwzględniono także, przewidywaną wzrostową tendencję zużycia ropy naftowej i produktów naftowych, co nie nastąpiło w zakładanej skali.

Różnic tych nie zniwelowano także po nowelizacji ustawy budżetowej. W jej wyniku plan przychodów zmniejszono z 731 400 tys. zł do 719 400 tys. zł, a koszty utrzymano na tym samym poziomie (653 427 tys. zł). Zaplanowany, dodatni wynik finansowy został obniżony z 77 973 tys. zł do 65 973 tys. zł.

Zdaniem Ministerstwa „(...) *Zatwierdzony przez Ministra Gospodarki w czerwcu 2009 r. plan finansowy ARM stanowił spójną część planu rzeczowego (...). Nie było potrzeby zmiany (...), gdyż był on realny. Biorąc pod uwagę uwarunkowania dotyczące planowania budżetowego jak i sposób funkcjonowania ARM (...) brak jest możliwości, aby plany finansowe z załącznika do ustawy budżetowej były kompatybilne z planem finansowym ARM (...).*

W ocenie NIK argumentacji tej nie sposób zaakceptować, gdyż jej przyjęcie negowałoby w ogóle celowość zamieszczania w ustawie budżetowej planów finansowych jednostek podsektora rządowego.

W ocenie NIK, w 2009 r. Agencja rzetelnie zrealizowała plany rzeczowo-finansowe w zakresie utrzymywania zapasów państwowych ropy naftowej i produktów naftowych oraz w zakresie administrowania poszczególnymi segmentami rezerw państwowych gospodarczych (r. p. g.). W 2009 r. (podobnie jak w 2008 r.), z przyczyn niezależnych od ARM, to jest z powodu braku kompleksowego programu rządowego obejmującego problematykę r. p. g. oraz zapasów ropy naftowej i produktów naftowych, działania w tym zakresie prowadzono jedynie w perspektywie rocznej, a nie długookresowej, stosownie do wymogów art. 19 ust. 2 aktualnie obowiązującej *ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym*³⁸.

Plan rzeczowo – finansowy na 2009 r. zapasów państwowych ropy naftowej i produktów naftowych, z uwagi na wzrost średniego dziennego zużycia paliw na 2009 r., przewidywał zwiększenie poziomu zapasów państwowych o 20 tys. ton ropy naftowej oraz 1,7 tys. m³ oleju napędowego. Zadania te wykonano dokonując odpowiednich przesunięć tych asortymentów z rezerw państwowych. W wyniku powyższego nie zaszła konieczność wydatkowania środków na dodatkowe zakupy paliw do zapasów państwowych ropy i pochodnych. Spełniony został główny cel utrzymywania zapasów państwowych ropy i pochodnych, określony w art. 3 ust. 2 pkt 2 *ustawy o zapasach ropy naftowej*, jakim jest utrzymanie zapasów ropy i pochodnych odpowiadających co najmniej 90-dniowemu średniemu dziennemu zużyciu. Stan zapasów interwencyjnych paliw na koniec 2009 r. stanowił równowartość zużycia w ciągu prawie 105 dni, a w ciągu całego 2009 r. nie spadał poniżej 100 dni dziennego zużycia. Z powyższej ilości zapasy utrzymywane przez Agencję zabezpieczały, zgodnie z art. 19 *ustawy o zapasach ropy naftowej*, co najmniej 14-dniowe średnie

³⁸ Dz. U. Nr 52, poz. 343 ze zm. Dalej – *ustawa o zapasach ropy*.

zużycie ropy naftowej i produktów naftowych we wszystkich podstawowych asortymentach.

Planowane zadania w segmencie paliw, surowców i materiałów zostały wykonane w 93,4%. W jednym asortymencie rezerw przejściowy brak, w uzgodnieniu z Ministrem Gospodarki, uzupełniony został w I kwartale 2010 r.

W segmencie rezerw produktów rolnych, produktów i półproduktów żywnościowych, na koniec 2009 r. stany wszystkich asortymentów były równe lub wyższe od stanów planowanych. Przesunięto bowiem na 2010 r. (w związku z niekorzystnymi cenami) planowaną sprzedaż zwolnionych bezzwrotnie rezerw zbóż (na podstawie decyzji Ministra Gospodarki z dnia 23 listopada 2006 r.), a także pozaplanową sprzedaż półtuszy wieprzowych, zwolnionych przez Ministra Gospodarki w październiku 2009 r.

W segmencie rezerw produktów leczniczych i wyrobów medycznych, w ujęciu wartościowym, stan realizacji planu na koniec 2009 r. wynosił 99%. Spośród 5 wydanych decyzji Ministra Gospodarki dotyczących utworzenia rezerw medycznych, 4 zrealizowano w całości, a jedna decyzja nie została w pełni wykonana z przyczyn leżących po stronie kontrahenta (brak dostaw niektórych pozycji kompletów odzieży ochronnej). Producent dostarczył je w dniu 1 marca 2010 r.

ARM w 2009 r. rzetelnie realizowała obowiązki sprawozdawcze, w tym budżetowe i w zakresie r. p. g. oraz zapasów paliw. NIK nie zgłasza także zastrzeżeń do wiarygodności ksiąg rachunkowych. Zgodnie z art. 23 ust. 1 *ustawy o zapasach ropy naftowej* Agencja przedkładała Ministrowi Gospodarki, w obowiązujących terminach, półroczne sprawozdania o stanie zapasów interwencyjnych i zapasów handlowych, ich strukturze oraz miejscach magazynowania. Minister Gospodarki nie wniósł uwag do tych sprawozdań. Także w odniesieniu do r. p. g., stosownie do obowiązujących w tym zakresie przepisów³⁹, Prezes ARM terminowo przekazał Ministrowi Gospodarki informację półroczną i roczną o stanie ilościowym, finansowaniu, wykorzystaniu oraz rozmieszczeniu rezerw i zapasów państwowych.

NIK pozytywnie ocenia wykonanie zatwierdzonego przez Ministra Gospodarki planu przychodów Agencji oraz sposób wykorzystania i rozliczenia przez ARM przekazanych jej dotacji budżetowych, a także prowadzenie gospodarki finansowej Agencji w 2009 r., pomimo stwierdzonych uchybień.

³⁹ *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 stycznia 1998 r. w sprawie tworzenia, gospodarowania, dysponowania i finansowania rezerw państwowych, kontroli i tworzenia systemu informacyjnego o rezerwach gospodarczych* - Dz. U. Nr 5, poz. 15.

Faktycznie w 2009 r. Agencja uzyskała przychody w łącznej kwocie 339 843 tys. zł, stanowiącej 95,2% planu po zmianach (356 887 tys. zł). Główną pozycją przychodów była dotacja celowa z budżetu państwa - 169 172 tys. zł (wykorzystana w 99,7% – tj. w kwocie 168 648 tys. zł) oraz przychody ze sprzedaży rezerw i zapasów państwowych, a także usług magazynowych - 144 754 tys. zł, tj. 87,6% planu (165 235 tys. zł). Niepełne wykonanie planu sprzedaży wynikało z przesunięcia na 2010 r. planowanej sprzedaży bezzwrotnie zwolnionych zbóż, a także pozaplanowej sprzedaży półtuszy wieprzowych.

Agencja otrzymała dotację celową w łącznej wysokości 109 172 tys. zł na realizację zadania polegającego na częściowym sfinansowaniu kosztów utrzymywania zapasów państwowych ropy naftowej i produktów naftowych oraz rezerw państwowych. Przekazane środki zostały wykorzystane w całości, zgodnie z przeznaczeniem. Agencja złożyła sprawozdanie merytoryczne i finansowe dotyczące rozliczenia całości dotacji celowej. Przychody z tytułu oprocentowania dotacji (pomniejszone o koszty przelewów), to jest 234,5 tys. zł zostały przekazane do Ministerstwa Gospodarki w dniu 2 grudnia 2009 r.

NIK zwraca uwagę na znaczące dysproporcje pomiędzy stopniem wykonania planu zatrudnienia (86,3%) i wynagrodzeń (90,5%). Plan zatrudnienia w ARM na 2009 r., podobnie jak w 2008 r., przewidywał zatrudnienie ogółem 730 osób (w przeliczeniu na pełne etaty). Liczba ta – zdaniem Agencji - dostosowana została do aktualnych i przewidywanych zadań ARM, wynikających z nowego statutu Agencji (z dnia 30 lipca 2008 r.) oraz prac nad nowymi uregulowaniami prawnymi (*ustawa o rezerwach strategicznych*).

Wykonanie planu zatrudnienia w 2009 r. wyniosło 630 osób i wzrosło w porównaniu do 2008 r. (614 osób) o 2,6%. Tak więc Agencja faktycznie nie wykorzystwała zaplanowanych w ustawie budżetowej 100 etatów. W ocenie NIK, niecelowe jest utrzymywanie w kolejnych latach takiej dysproporcji zatrudnienia, o ile nie zmienią się zadania Agencji. Funkcjonowanie Agencji przez drugi rok w warunkach znacząco niepełnego zatrudnienia wskazuje, że plan etatów faktycznie nie jest dostosowany do realnych, bieżących potrzeb, skoro zadania ARM są wykonywane w całości.

W związku z działaniami kontrolera NIK, ARM wystąpiła do ZUS o zwrot nadpłaconych składek na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych przekazanych w okresie od dnia 1 października 2006 r. do dnia 31 stycznia 2010 r. W dniu 24 marca 2010 r. ZUS dokonał zwrotu na rzecz Agencji nienależnie zapłaconych składek w wysokości 93 288,89 zł. Naliczanie składek nastąpiło wskutek przeoczenia w niektórych oddziałach terenowych. ARM, jako jednostka sektora finansów publicznych, na podstawie

art.2 ust.2 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy⁴⁰ zwolniona była z obowiązku uiszczania tych składek. W ocenie NIK, zaistnienie powyższej sytuacji wskazuje na niepełną skuteczność procedur kontroli finansowej w ARM.

NIK odnotowała działania podjęte przez ARM w związku z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego (dalej: NSA) z dnia 20 października 2009 r., oddalającego skargi kasacyjne wniesione przez Ministra Gospodarki i Spółkę J&S Energy S.A. (dalej: Spółka) na wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 23 grudnia 2008 r. uchylający decyzję Ministra Gospodarki nr 23/06/2008 z dnia 5 czerwca 2008 r. w sprawie wymierzenia Spółce kary pieniężnej za niedopełnienie obowiązku tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych paliw ciekłych. W dniu 22 października 2009 r., Spółka skierowała do ARM wezwanie do zapłaty kwoty 454 053,5 tys. zł wraz z odsetkami naliczonymi na podstawie art. 78 § 1 i § 3 pkt 1 w związku z art. 2 § 2 *ordynacji podatkowej*. Zwrot powyższej kwoty głównej został dokonany w dniu 9 listopada 2009 r. W dniu 13 listopada 2009 r. do ARM wpłynęło kolejne pismo Spółki wzywające Agencję do niezwłocznego uregulowania kwoty 62 971,7 tys. zł z tytułu odsetek od nienależnie uiszczonej kary. Zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Finansów w przedmiocie braku zasadności stosowania do kar określonych w *ustawie o zapasach ropy naftowej* przepisów *ordynacji podatkowej*, w dniu 3 grudnia 2009 r. ARM poinformowała Spółkę, że nie widzi uzasadnienia dla wypłaty żądanej kwoty. W związku z powyższym stanowiskiem Agencji, Spółka, w dniu 7 stycznia 2010 r., złożyła do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na bezczynność organu administracji (ARM). NIK uznaje, że w przypadkach spornych zobowiązania Skarbu Państwa powinny wynikać z prawomocnych orzeczeń sądowych.

2. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z zastrzeżeniami oceniła wykonanie w 2009 r. planu finansowego Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.

W planie finansowym, ujętym w załączniku nr 13 do *ustawy budżetowej*, ustalono wpływy Agencji w wysokości 2 799 480 tys. zł, a wydatki w kwocie 2 805 291 tys. zł. Po dokonanej w ciągu roku korekcie⁴¹, planowane wpływy zmniejszono o 52 903 tys. zł, do ostatecznej wysokości 2 746 577 tys. zł, a wydatki zwiększono o 52 112 tys. zł, do kwoty 2 857 403 tys. zł.

⁴⁰ Dz. U. Nr 158, poz. 1121 ze zm.

⁴¹ Zatwierdzona przez Ministra Gospodarki w dniu 10 czerwca 2009 r. Ujęto ją w załączniku nr 19 do *ustawy o zmianie ustawy budżetowej na rok 2009*.

Przychody PARP w 2009 r. wyniosły⁴² 2 381 362 tys. zł, tj. 86,7% planu po zmianach. Były to głównie dotacje budżetowe - 1 910 513 tys. zł (80,2% zrealizowanych wpływów ogółem), środki z Unii Europejskiej - 432 012 tys. zł (18,1%) oraz pozostałe wpływy 26 386 tys. zł (1,1%). Wydatkowano natomiast łącznie 2 449 825 tys. zł, tj. 85,7% planu po zmianach, przede wszystkim na wypłaty wsparcia - 2 132 263 tys. zł (87% całości wydatków), pozostałe wydatki - 185 104 tys. zł (7,5%) oraz zakup usług 78 950 tys. zł (3,2%).

NIK nie stwierdziła nieprawidłowości w działaniach podejmowanych przez PARP w celu realizacji zadań finansowanych z dotacji rozwojowej⁴³. W 2009 r. wydatkowano na ten cel 1 633 938 tys. zł, tj. 72,4 % kwoty ustalonej w ustawie budżetowej (2 256 596 tys. zł) oraz 84,6% planu po zmianach (1 931 146 tys. zł). Podstawowe przyczyny niepełnej realizacji planowanych wydatków były niezależne od działań Agencji. Przede wszystkim na stopień wykonania zadań ujętych w *Programie Operacyjnym Rozwój Polski Wschodniej* (dalej: *PO RPW*) rzutowało relatywnie późne wejście w życie stosownych rozporządzeń Ministra Rozwoju Regionalnego⁴⁴, a niepełne wykorzystanie alokowanych środków na projekty konkursowe w ramach *Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* (dalej: *PO KL*) wynikało z mniejszej niż możliwa do sfinansowania liczby wniosków o dofinansowanie, prezentujących odpowiedni poziom merytoryczny.

W ramach dotacji celowych PARP zrealizowała m. in. przygotowanie udziału Polski w Światowej Wystawie EXPO 2010 w Szanghaju (dalej: *projekt EXPO 2010*). Agencja otrzymała na ten cel, na podstawie dwóch umów, najpierw 400 tys. zł (wykorzystano 99,2 tys. zł), a następnie 24 000 tys. zł (wykorzystano 23 760,5 tys. zł). W obydwu przypadkach dokonano rozliczenia i zwrotu niewykorzystanych kwot wraz z odsetkami.

Dyrektor Zespołu EXPO 2010 PARP, w dniach 1 i 3 grudnia 2009 r., podpisał 3 umowy (o łącznej wartości zobowiązań - 12 tys. zł) dotyczące refundacji kosztów przelotu między Polską i Chinami dla przedstawicieli polskich firm uczestniczących w *projekcie*

⁴² Według wstępnych danych na dzień 25 lutego 2010 r.

⁴³ Zgodnie z art. 106 ust. 2 pkt 3a *ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych* (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.) – środki dotacji rozwojowej to środki budżetu państwa przeznaczone na realizację programów, projektów i zadań finansowanych z udziałem środków pochodzących z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rybołówstwa, Norweskiego Mechanizmu Finansowego, Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy oraz inne środki.

⁴⁴ *Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 27 kwietnia 2009 r. w sprawie udzielania przez PARP pomocy finansowej na rozwój ośrodków innowacyjności w ramach PO RPW 2007-2013 – Dz. U. Nr 70, poz. 604* (weszło w życie 8 maja 2009r.) oraz *rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 1 kwietnia 2009 r. w sprawie udzielania przez PARP pomocy finansowej na promocję gospodarczą Polski Wschodniej, stworzenie sieci współpracy centrów obsługi inwestora, tworzenie i rozwój klastrów, tworzenie polityki rozwoju regionalnego w ramach PO RPW 2007-2013-* Dz. U. Nr 61, poz. 503 (weszło w życie 16 kwietnia 2009 r.).

EXPO 2010. Wydatki te zostały poniesione. W dniach podpisywania powyższych umów przedstawiciel Agencji nie miał upoważnienia do zaciągania zobowiązań. Poprzednie upoważnienie, wystawione przez Panią Prezes PARP obejmowało okres do dnia 30 listopada 2009 r., a następne – od dnia 4 grudnia 2009 r. W ocenie NIK zaistnienie tej sytuacji było możliwe, gdyż szczegółowy zakres kontroli finansowej w Agencji (określony w części B załącznika nr 9 do *Instrukcji w sprawie zasad zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania płatności w PARP*⁴⁵) nie przewiduje weryfikacji umów pod względem prawidłowości ich zawarcia ze strony Agencji. Zgodnie z art. 15 *ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych*⁴⁶ zaciągnięcie zobowiązania jednostki sektora finansów publicznych bez upoważnienia stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Projekt EXPO 2010 do dnia 31 grudnia 2008 r. prowadziła, oprócz PARP, także Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych (PAIiIZ), w imieniu której w Szanghaju działał jej pracownik. Od dnia 1 stycznia 2009 r. do dnia 31 marca 2009 r. przedstawiciel ten świadczył natomiast pracę na rzecz PARP. Umowa zlecenia na wykonywanie pracy w tym okresie podpisana została dopiero w dniu 15 kwietnia 2009 r. Przewidywała ona wynagrodzenie w kwocie 43 tys. zł brutto (na rachunek zleceniobiorcy przelano ze środków dotacji celowej kwotę 32,2 tys. zł). Zdaniem PARP wcześniejsze podpisanie przedmiotowej umowy nie było realne z uwagi na brak możliwości jej finansowania.

Powyższe przypadki, aczkolwiek jednostkowe, oraz opisane poniżej nieprawidłowe wydatkowanie części dotacji podmiotowej, wskazują na zawodność systemu kontroli finansowej w PARP, a tym samym na podwyższone ryzyko występowania nieprawidłowości w obszarze dysponowania środkami publicznymi pochodzącymi z dotacji budżetowych. W ocenie NIK, fakt wyczerpania procedur zawierania umów czy samo zwrócenie uwagi na uchybienie w zatrudnieniu pracownika przez właściwą komórkę Agencji, co w rzeczywistości miało miejsce, nie jest miarą skuteczności kontroli zarządczej. Procedury tej kontroli są efektywne tylko wtedy, gdy bez względu na uwarunkowania nie dopuszczają do powstania uchybień.

W 2009 r. PARP wykorzystwała dotację podmiotową w kwocie 45 818,7 tys. zł.

Zgodnie z art. 106 ust. 2 pkt 2 obowiązującej w 2009 r. *ustawy o finansach publicznych* dotacja podmiotowa jest wydatkiem budżetowym na dofinansowanie działalności bieżącej ustawowo wskazanego podmiotu. Dla ustalenia zakresu wydatków, sfinansowanie

⁴⁵ Wprowadzonej decyzją nr 409 Prezesa PARP, zmienionej decyzjami nr 479, nr 560 i nr 728.

⁴⁶ Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 ze zm.

których dopuszczalne jest ze środków dotacji podmiotowej, istotne jest zdefiniowanie przedmiotowego zakresu pojęcia *bieżących kosztów zarządzania realizowanymi przez Agencję zadaniami*, o których mowa w art. 4 ust.1 i 1a ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości⁴⁷ (art. 15 ust. 3). Ustawa, nie precyzując tego pojęcia, rozgranicza je, w art. 15 ust. 2 pkt 1 lit. b, od finansowania lub dofinansowania wydatków majątkowych Agencji, co następuje ze środków dotacji celowych. W 2009 r. PARP otrzymała 950 tys. zł dotacji celowej na inwestycje i zakupy inwestycyjne, które wykorzystwała w kwocie 924,1 tys. zł na zakup sprzętu i oprogramowania komputerowego.

Poza środkami z dotacji „inwestycyjnej”, PARP wykorzystwała na 3 przedsięwzięcia (lub ich części) o charakterze inwestycyjnym środki dotacji podmiotowej, w łącznej kwocie 195,5 tys. zł.

1. Utworzenie Kancelarii Tajnej w drodze adaptacji pomieszczeń w wynajmowanym przez PARP budynku. Ze względu na charakter wykonanych robót, polegający na zmianie przeznaczenia dotychczasowego pomieszczenia, prace te powinny zostać zakwalifikowane nie jako usługi remontowe, lecz jako ulepszenia w obcym środku trwałym (zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 15 lit. c ustawy o rachunkowości) i wprowadzone pod tą nazwą do ewidencji księgowej, jako odrębny środek trwały. Należało je sfinansować z dotacji inwestycyjnej. Koszt 89,3 tys. zł.
2. Rozszerzenie dotychczasowej funkcjonalności systemu finansowo-księgowego PARP wraz z przeniesieniem na PARP autorskich praw majątkowych do wprowadzonych zmian. Zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych⁴⁷ jeżeli z umowy nie wynika, że przeniesienie autorskich praw majątkowych lub udzielenie licencji nastąpiło nieodpłatnie, twórca przysługuje prawo do wynagrodzenia. W ust. 2 tego artykułu wskazano, że jeżeli w umowie nie określono wysokości wynagrodzenia autorskiego, wysokość wynagrodzenia określa się z uwzględnieniem zakresu udzielonego prawa oraz korzyści wynikających z korzystania z utworu.

Zgodnie z umową z dnia 18 grudnia 2009 r. wartość wykonanych prac, w tym wynagrodzenie za przeniesienie autorskich praw majątkowych do nowych i poprawionych funkcjonalności tego systemu, ustalono na 78 tys. zł brutto (w 2009 roku wydatki w postaci zaliczki w wysokości 39 tys. zł). Nie określono odrębnie wy-

⁴⁷ Dz. U. z 2007 r. Nr 42 poz. 275 ze zm.

sokości wynagrodzenia autorskiego. W związku z tym należy przyjąć, że w łącznej kwocie wynagrodzenia jest zawarta wartość praw autorskich. Wartość taka, przekraczająca 3,5 tys. zł jest w rozumieniu ustawy o rachunkowości wartościami niematerialnymi i prawnymi, czyli składnikami majątku. Mając na względzie treść umowy, w ocenie NIK, nie było możliwości zaliczenia kosztów związanych z rozszerzaniem funkcjonalności systemu finansowo-księgowego do kosztów bieżących i finansowania ich z dotacji podmiotowej dla PARP.

3. Raty leasingowe związane z realizacją umowy leasingu finansowego z opcją wykupu 3 samochodów użytkowanych w 2009 r. przez Agencję. W związku z wprowadzeniem tych samochodów do ewidencji środków trwałych Agencji i ich amortyzowaniem, ponoszone wydatki z tytułu rat leasingowych powinny być zakwalifikowane jako wydatki majątkowe, a źródłem ich finansowania powinna być dotacja inwestycyjna (celowa). Koszt 67,2 tys. zł.

Zgodnie z art. 35 ust. 2 *ustawy o finansach publicznych*, jednostki sektora finansów publicznych powinny dokonywać wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków, natomiast na podstawie art. 145 ust. 1 tej *ustawy* udzielone z budżetu dotacje wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem podlegają zwrotowi do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

Wykorzystanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych (art. 9 ust. 1 *ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych*).

Przedstawione nieprawidłowości w zakresie kwalifikowania wydatków oraz funkcjonowania procedur kontroli finansowej upoważniły NIK do wydania oceny pozytywnej z zastrzeżeniami, co do rzetelności ksiąg rachunkowych PARP.

W planie finansowym stanowiącym załącznik do *ustawy budżetowej* oraz w dokumentach sprawozdawczych PARP stwierdzono następujące błędy:

- w części A planu wykazano stan środków Agencji na dzień 31 grudnia 2008 r. w kwocie 38 106 tys. zł, natomiast na dzień 1 stycznia 2009 r. w części B wykazano stan w wysokości 22 620 tys. zł - niezgodność ta była wynikiem pomyłki;
- dane dotyczące zobowiązań oraz kredytów i pożyczek przedstawione w części B planu na dzień 1 stycznia 2008 r. są identyczne jak przedstawione w części C planu na dzień 31 grudnia 2008 r. - było to wynikiem omyłkowego wpisania danych

z kolumny „plan na dzień 01.01.2008 r.” do kolumny „plan na dzień 31.12.2008 r.” z części C.

Niezależnie od powyższego, w planie finansowym PARP na 2009 r. po korekcie oraz we wstępnym sprawozdaniu z wykonania tego planu, nie zaprezentowano we właściwy sposób wydatków majątkowych. W części A, w pozycji „inwestycje” nie zaplanowano i nie wykazano w 2009 r. wydatków z tytułu rat leasingowych w kwocie 67,2 tys. zł. Podobnie wydatków tych nie zaplanowano i nie wykazano ich poniesienia w części D planu finansowego PARP na 2009 r. Ponadto, w części A, w pozycji III.6. „obsługa zadłużenia” nie wykazano wydatków z tytułu rat odsetkowych od leasingu finansowego samochodów osobowych w kwocie 10,2 tys. zł.

Niewyodrębnienie w planie finansowym i niewykazanie w sprawozdaniu z realizacji planu finansowego PARP w 2009 r. kosztów płatności odsetkowych wynikających z zaciągniętych zobowiązań oraz wydatków majątkowych stanowi naruszenie art. 41 ust. 2 pkt 3) lit. b oraz lit. c *ustawy o finansach publicznych*, z uwagi na ograniczenie przejrzystości systemu finansów publicznych.

Zdaniem NIK sporządzane przez PARP sprawozdania budżetowe Rb-23 PRF miesięczne i roczne o środkach na prefinansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności, Rb-28 PRF miesięczne i roczne z wydatkowania środków na prefinansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności, Rb-N kwartalne o stanie należności, Rb-Z *kwartalne o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń*, sporządzone zostały rzetelnie. NIK nie wnosi zastrzeżeń do terminowości składania powyższych sprawozdań.

W odniesieniu do rocznego (wstępna wersja) i bieżących (kwartalnych) sprawozdań z wykonania planu finansowego PARP, NIK wyraża natomiast opinię z zastrzeżeniami, gdyż dane w nich umieszczone, aczkolwiek odpowiadają danym ujętym w księgach rachunkowych, to jednak ze względu na nieprawidłowości w finansowaniu wydatków nie odzwierciedlają faktycznej ich struktury.

3. W ramach przeprowadzonej w I kwartale 2010 r. kontroli wykonania planu finansowego Polskiej Organizacji Turystycznej zbadano m.in. wydatki poniesione w ramach Pomocy Technicznej działania 6.4 *PO IG* w wysokości 1 315 tys. zł, co stanowiło 78% planu po zmianach. Pełnego zakresu prac nie wykonano w żadnym z 3 działań (9.1 *Wsparcie zarządzania*, 9.2 *Wyposażenie instytucji* oraz 9.3 *Informacja i promocja*). Nie osiągnięto m.in. planowanej liczby ocen projektów złożonych przez beneficjentów, zakupu planowa-

nej ilości sprzętu komputerowego i telefonów, szkoleń dla beneficjentów, ogłoszeń reklamowych, materiałów promocyjnych oraz konferencji informacyjnych.

Przyczynami były przede wszystkim - relatywnie późne podpisanie umów o dofinansowanie POT, jako Instytucji Wdrażającej *PO IG* (umowy z Ministrem Gospodarki podpisano dopiero w dniu 9 kwietnia 2009 r.) oraz fakt, że spośród 7 złożonych wniosków o dofinansowanie 5 potencjalni beneficjenci złożyli w drugiej połowie grudnia 2009 r., a więc w terminie uniemożliwiającym sporządzenie stosownych ocen.

Umowy z Ministrem Gospodarki, z kwietnia 2009 r., zostały rozwiązane w dniu 12 sierpnia 2009 r., z wsteczną mocą obowiązującą od dnia 1 sierpnia 2009 r., ze względu na zmianę systemu realizacji *PO IG*. NIK uznała za nierzetelność ze strony POT, że dokonując rozliczenia wykonania tych umów według stanu na dzień 31 lipca 2009 r. dokonano niezgodnego z rzeczywistym przebiegiem ich realizacji dostosowania planów działań do faktycznego wykonania. Wytworzono w POT dokumenty zatytułowane *Plan działań*, wpisując do nich - jako planowane - te wartości, które odpowiadały faktycznej realizacji. W dokumentach tych, odrębnie dla działań 9.1, 9.2 i 9.3, określono przewidywaną datę zakończenia realizacji projektu na dzień 31 lipca 2009 r. „Zaplanowane” wskaźniki realizacji projektu (określające docelowe wykonanie w ujęciu rzeczowym) oraz kwoty planowanych wydatków kwalifikowanych na realizację poszczególnych zadań, były tożsame z wnioskami o płatność, obejmującymi okres od dnia 1 stycznia 2009 r. do dnia 31 lipca 2009 r. Zdaniami POT potrzeba sporządzenia nowej wersji Planów Działań wynikała z wezwania skierowanego w tej sprawie do POT przez Ministerstwo Gospodarki.

W ocenie NIK, żadne okoliczności nie stanowią usprawiedliwienia dla przedstawionych powyżej działań, tym bardziej, jeśli były one prowadzone na podstawie uzgodnień pomiędzy pracownikami jednostek państwowych, to jest POT i Ministerstwa Gospodarki. W ich wyniku bowiem, *post factum*, wykreowana została sytuacja, w której na dzień rozwiązania umów plan działań wykonany został w 100%.

4. Wykonanie planów finansowych zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych i dochodów własnych

Zakłady budżetowe

W 2009 r. (do 15 grudnia 2009 r.) w cz. 20 funkcjonowało 7 zakładów budżetowych. Od 16 grudnia 2009 r., w związku z likwidacją zakładu budżetowego Centrum Konferencyjno-Szkoleniowe w Konstancinie-Jeziorna, liczba ta zmniejszyła się do 6. Łączne przychody zakładów budżetowych wyniosły 30 029,6 tys. zł, były niższe o 7,5% od kwoty planowanej po zmianach (32 458,8 tys. zł) i o 23,2% od przychodów osiągniętych w 2008 r. (39 119,5 tys. zł). Ich należności netto na koniec roku wyniosły 770,8 tys. zł (w 2008 r. – 1 083,8 tys. zł). Wydatki (koszty) wyniosły 31 481,9 tys. zł, były o 4,7% niższe od planu po zmianach (33 036,8 tys. zł) i o 17,5% od wykonania w 2008 r. (38 163,6 tys. zł). Zobowiązania na dzień 31 grudnia 2009 r. wyniosły 1 736,7 tys. zł (w 2008 r. – 2 612 tys. zł). Wpłaty do budżetu nadwyżki środków obrotowych zakładów budżetowych wyniosły 890,3 tys. zł i były wyższe o 83,8% od wpłat dokonanych w 2008 r. (484,5 tys. zł). Przeciętne zatrudnienie w 7 zakładach wyniosło 141 osób i było wyższe niż w 2008 r. o 2 osoby, tj. o 1%. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (z wypłatami dodatkowego wynagrodzenia rocznego) wyniosło w 7 zakładach 3 141 zł i było wyższe niż w 2008 r. o 3,5%.

Roczne łączne sprawozdanie *Rb-30 z wykonania planów finansowych zakładów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2009 roku* zostało sporządzone na podstawie 7 sprawozdań jednostkowych. Planowany stan środków obrotowych na koniec 2008 r. w żadnym zakładzie budżetowym nie przekroczył 1/6 rocznych planowanych na 2009 r. kosztów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń. W sprawozdaniach 4 zakładów budżetowych wykazano nadwyżkę faktycznego nad planowanym stanem środków obrotowych na koniec 2008 r. (łącznie 890,3 tys. zł). Zakłady w zasadzie terminowo i w wymaganej wysokości dokonały wpłaty do budżetu nadwyżki środków obrotowych ustalonych na koniec 2008 r., niewielkie opóźnienie dotyczyło wpłaty przez Ośrodek Doskonalenia Kadr w Mysłowicach.

Gospodarstwa pomocnicze

W 2009 r. (w okresie do 15 grudnia 2009 r.) w cz. 20 funkcjonowały 2 gospodarstwa pomocnicze. Od 16 grudnia 2009 r., w związku z przekształceniem zakładu budżeto-

wego Centrum Konferencyjno-Szkoleniowe w Konstancinie-Jeziorna w gospodarstwo pomocnicze, ich liczba wzrosła do trzech. Łączne przychody gospodarstw pomocniczych wyniosły 8 583,1 tys. zł, to jest 101,7% kwoty planowanej po zmianach (8 443,7 tys. zł) i 122,7% przychodów osiągniętych w 2008 r. (6 996,1 tys. zł). Ich należności netto na koniec roku wyniosły 662,1 tys. zł (na dzień 1 stycznia 2009 r. – 2 108 tys. zł). Wydatki (koszty) wyniosły 8 472,5 tys. zł, i były o 1,1% wyższe od planu po zmianach (8 378,3 tys. zł) i o 21,3% od wykonania w 2008 r. (6 982,4 tys. zł). Zobowiązania na koniec roku wyniosły 1 958,6 tys. zł (na początku roku – 2 277,2 tys. zł). Do budżetu wpłacono 4,8 tys. zł, o 75,3% mniej niż w 2008 r. (19,4 tys. zł). Przeciętne zatrudnienie wyniosło 77 osób, przy czym w 2 gospodarstwach prowadzących działalność w 2008 r. – 38 osób (pozostałe zaś w CKS). W 2008 r. przeciętne zatrudnienie w 2 gospodarstwach wyniosło 36 osób. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (z wypłatami dodatkowego wynagrodzenia rocznego) w 2009 r. w 2 gospodarstwach prowadzących działalność w 2008 r. wyniosło 4 776 zł i było wyższe niż w 2008 r. o 0,2%.

Roczne łączne sprawozdanie Rb-31 z wykonania planów finansowych gospodarstw pomocniczych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2009 r. zostało sporządzone na podstawie 3 sprawozdań jednostkowych. Wpłaty do budżetu (4,8 tys. zł) dokonało Centrum Informacji Społeczno-Gospodarczej w wymaganym terminie i w wysokości wykazanej w sprawozdaniu rocznym Rb-31 za 2008 r.

Dochody własne

W 2009 r. dochody własne 42 placówek wyniosły łącznie 860,3 tys. zł, tj. o 13,1% mniej od planu (989,9 tys. zł) i o 3,1% więcej niż w 2008 r. (834,3 tys. zł). Źródłem dochodów były wpływy z najmu, dzierżawy lub sprzedaży składników majątkowych - 75% całości dochodów własnych (535,1 tys. zł), odszkodowania i wpłaty za utracone lub uszkodzone mienie będące w zarządzie lub użytkowaniu placówki (210,4 tys. zł), odsetki z tytułu wkładów i lokat na rachunkach bankowych placówek zagranicznych (113 tys. zł) oraz opłaty z tytułu zryczałtowanych kosztów rzeczywistych za wykonane czynności konsularne (1,8 tys. zł).

Z rachunków dochodów własnych placówki sfinansowały wydatki w kwocie 919,9 tys. zł, to jest mniejszej o 41,5% od planu (1 571,2 tys. zł) i o 19,8% większej niż w 2008 r. (767,9 tys. zł). Zostały one przeznaczone m.in. na zakup usług remontowych (552,8 tys. zł), materiałów i wyposażenia (244,9 tys. zł) oraz na zakupy inwestycyjne (69,7 tys. zł). Wpłata do budżetu nadwyżki dochodów własnych lub środków obrotowych

wyniosła 25,1 tys. zł. W dniu 31 grudnia 2009 r. na rachunkach dochodów własnych placówek było 780,6 tys. zł (w dniu 31 grudnia 2008 r. - 842,9 tys. zł).

Roczne łączne sprawozdanie Rb-34 z wykonania planów finansowych dochodów własnych jednostek budżetowych i wydatków nimi finansowanych za 2009 r. zostało sporządzone na podstawie sprawozdań jednostkowych sporządzonych oddzielnie dla poszczególnych tytułów pozyskiwania dochodów.

5. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli

Protokół

Protokół kontroli podpisano bez zastrzeżeń w dniu 21 kwietnia 2010 r.

Wystąpienie pokontrolne

Wystąpienie pokontrolne skierowano do Ministra Gospodarki w dniu 30 kwietnia 2010 r. W wystąpieniu NIK wniosła o: podjęcie wszelkich należących do kompetencji Ministra Gospodarki działań w celu możliwie szybkiego ukończenia prac legislacyjnych nad projektem *ustawy o rezerwach strategicznych*, skuteczne wyegzekwowanie od kierowników placówek terminowego informowania dysponenta głównego o dokonywanych przeniesieniach w planach finansowych placówek, podjęcie działań eliminujących przypadki naruszenia wewnętrznych procedur dokumentowania udzielanych zamówień publicznych oraz błędów w klasyfikowaniu wydatku z tytułu składki do Funduszu Badawczego Węgla i Stali oraz przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego w sprawie sposobu rozwiązania umów zawartych z Polską Organizacją Turystyczną i poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli o wynikach tego postępowania.

W dniu 7 maja 2010 r. Minister Gospodarki złożył zastrzeżenia do powyższego wystąpienia pokontrolnego, zarzucając Najwyższej Izbie Kontroli nietrafność ocen dotyczących celowości utworzenia rezerwy państwowej maszyn budowlanych oraz bezzasadność wniosku dotyczącego przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego okoliczności rozwiązania umów z POT, dotyczących finansowania Pomocy Technicznej.

Zastrzeżenia te, uchwałą Kolegium NIK z dnia 19 maja 2010 r. zostały oddalone w całości.

Wystąpienia pokontrolne skierowano również do Prezesa Agencji Rezerw Materiałowych (w dniu 14 kwietnia 2010 r.) oraz do Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (w dniu 19 kwietnia 2010 r.).

Wnioski skierowane do Prezesa ARM dotyczyły przede wszystkim zapewnienia zgodności kwot zawartych w planie finansowym ARM, przedstawianym do zatwierdzenia Ministrowi Gospodarki z planem stanowiącym załącznik do ustawy budżetowej, weryfikacji potrzeb ARM w zakresie zatrudnienia a także poprawy skuteczności kontroli zarządczej

W dniu 26 kwietnia 2010 r. Prezes ARM złożył zastrzeżenia do powyższego wystąpienia kwestionując m.in. oceny i wnioski NIK dotyczące zgodności kwot w obydwu pla-

nach finansowych oraz wyjaśniając przyczyny utrzymywania rezerwy etatowej. Zastrzeżenia te w dniu 13 maja 2010 r. zostały prawomocnie oddalone w całości.

Wnioski pod adresem Prezes PARP dotyczyły głównie zwrotu wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem części kwoty dotacji podmiotowej oraz zapewnienia prawidłowej kontroli zarządczej w obszarach, w których wystąpiły nieprawidłowości. W dniu 26 kwietnia 2010 r. Prezes PARP złożyła zastrzeżenia do otrzymanego wystąpienia, kwestionując przede wszystkim ocenę NIK dotyczącą prawidłowości wydatkowania środków dotacji podmiotowej oraz oceny dotyczące kontroli finansowej w PARP. Zastrzeżenia te zostały częściowo uwzględnione - przede wszystkim w zakresie wysokości nieprawidłowo wydatkowanej kwoty dotacji podmiotowej.

Finansowe rezultaty kontroli

Na finansowe rezultaty kontroli łącznie - złożyły się nieprawidłowości w łącznej kwocie 60 480, 7 tys. zł, w tym:

- Pożytki finansowe w kwocie 93,3 tys. zł z tytułu uzyskania przez Agencję Rezerw Materiałowych zwrotu nadpłaconych składek na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (str. 41).
- Kwoty wydatkowane z naruszeniem zasad należytego zarządzania finansami – 59 476,2 tys. zł przeznaczone na zakup maszyn budowlanych do państwowych rezerw mobilizacyjnych (str. 19).
- Kwoty wydatkowane z naruszeniem prawa – łącznie 207,5 tys. zł, to jest wykorzystanie przez PARP części dotacji podmiotowej na realizację zadań inwestycyjnych – 195,5 tys. zł oraz dokonanie wydatku bez upoważnienia - 12 tys. zł (str. 42-45).
- Potencjalne sprawozdawcze skutki nieprawidłowości – łącznie 703,7 tys. zł, to jest skorygowane, błędne wykazanie w rocznym jednostkowym sprawozdaniu Rb-Z zobowiązań wymagalnych na kwotę 626,3 tys. zł oraz błędy sprawozdawcze w PARP polegające na niewykazaniu we wstępnym sprawozdaniu z wykonania planu finansowego rat leasingowych i odsetek od tych rat w łącznej wysokości 77,4 tys. zł (str. 45).

Stwierdzono dwa przypadki naruszenia dyscypliny finansów publicznych – obydwie w Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (zaciągnięcie zobowiązania bez upoważnienia oraz wykorzystanie części dotacji niezgodnie z przeznaczeniem). W sprawach tych NIK skieruje stosowne zawiadomienia do właściwego rzeczownika dyscypliny finansów publicznych.

Załącznik nr 1

Dochody budżetowe

L.p.	Wyszczególnienie	2008	2009		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem, w tym:	546 524,5	73 714	-365 322,3	-	-
1.	Dział 100-Górnictwo i kopalnictwo	1 611,9	2 120	688,3	42,7	32,5
1.1.	Rozdział 10001-Górnictwo węgla kamiennego	1 415,1	2 000	632,5	44,7	31,6
1.2.	Rozdział 10005-Produkcja soli	196,4	120	55,6	28,3	46,3
1.3.	Rozdział 10095-Pozostała działalność	0,4	-	0,1	25	-
2.	Dział 150-Przetwórstwo przemysłowe	13 604,3	12 003	15 718,4	115,5	131
2.1.	Rozdział 15006-Hutnictwo	9,4	10	-	-	-
2.2.	Rozdział 15011-Rozwój przedsiębiorczości	276,3	260	260,1	94,1	100
2.3.	Rozdział 15012-Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	2 655,7	8 733	10 078,4	379,5	115,4
2.4.	Rozdział 15014-Wsparcie finansowe inwestycji	-	-	25,4	-	-
2.5.	Rozdział 15095-Pozostała działalność	10 662,9	3 000	5 354,6	50,2	178,5
3.	Dział 500-Handel	456 907,8	1 322	(-)452 389,7	-	-
3.1.	Rozdział 50003-Agencja Rezerw Materiałowych	456 431,6	765	(-)452 875	-	-
3.2.	Rozdział 50005-Promocja eksportu	476,2	557	485,3	101,9	87,1
4.	Dział 710-Działalność usługowa	458	-	357,2	78	-
4.1.	Rozdział 71017-Polskie Centrum Akredytacji	458	-	357,2	78	-
5.	Dział 750-Administracja publiczna	48 304,9	31 546	43 345,6	89,7	137,4
5.1.	Rozdział 75001-Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	47 445,3	31 032	42 457,3	89,5	136,8
5.2.	Rozdział 75057-Placówki zagraniczne	828,5	500	850,6	102,7	170,1
5.3.	Rozdział 75061-Ośrodek Studiów Wschodnich	9,2	10	32	347,8	320
5.4.	Rozdział 75095-Pozostała działalność	1,5	-	0,9	60	-
5.5.	Rozdział 75097-Gospodarstwo pomocnicze	20,4	4	4,8	23,5	120
6.	Dział 752-Obrona narodowa	26,4	788	942,7	3 570,8	119,6
6.1.	Rozdział 75215-Zadania związane z utrzymaniem mocy rezerwowych ze względu na potrzeby Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej	26,4	788	942,7	3 570,8	119,6
7.	Dział 756-Dochody od osób prawnych, osób fizycznych i innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	25 000	25 000	25 000	100	100
7.1	Rozdział-75624 Dywidendy	25 000	25 000	25 000	100	100
8.	Dział 801-Oświata i wychowanie	611,2	93	1 015,2	166,1	108,6
8.1.	Rozdział 80142-Ośrodki szkolenia, dokształcania i doskonalenia kadr	611,2	935	1 015,2	166,1	108,6

¹⁾ Ustawa budżetowa z 9 stycznia 2009 r.

Załącznik nr 2

Wydatki budżetowe

Lp.	Wyszczególnienie	2008		2009		6:3	6:4	6:5
		Wykonanie ²⁾	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem cz. 20 Gospodarka, w tym:	1 634 873,4	1 848 489	2 581 970,6	2 492 416,7	152,5	134,8	96,5
1.	Dział 100-Górnictwo i kopalnictwo	447 803	426 158	453 622,1	449 168	100,3	105,4	99
1.1.	Rozdział 10001-Górnictwo węgla kamiennego	369 640	361 800	384 531,5	380 122,8	102,8	105,1	98,9
1.2.	Rozdział 10002-Górnictwo węgla brunatnego	1,1	-	1,1	1,1	100	-	100
1.3.	Rozdział 10005-Produkcja soli	65 989	52 438	56 919,7	56 917,5	86,3	108,5	100
1.4.	Rozdział 10095-Pozostała działalność	12 172,9	11 820	12 169,8	12 126,6	99,6	102,6	99,6
2.	Dział 150-Przetwórstwo przemysłowe	753 487,5	898 921	1 577 909,3	1 532 921,2	203,4	170,5	97,1
2.1.	Rozdział 15006-Hutnictwo	240	250	250	240	100	96	96
2.2.	Rozdział 15011-Rozwój przedsiębiorczości	42 858,4	6 932	6 447,5	6 120,6	14,3	88,3	94,9
2.3.	Rozdział 15012-Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	399 545,1	304 693	756 633,2	748 851,6	187,4	245,8	99
2.4.	Rozdział 15014-Wsparcie finansowe inwestycji	-	-	135 245,8	118 323,2	-	-	87,5
2.5.	Rozdział 15095-Pozostała działalność	310 844	587 046	679 332,8	659 385,8	212,1	112,3	97,1
3.	Dział 500-Handel	208 799,9	166 410	227 770,6	224 095,5	107,3	134,7	98,4
3.1.	Rozdział 50003-Agencja Rezerw Materiałowych	154 290	109 172	169 172	168 648,2	109,3	154,5	99,7
3.2.	Rozdział 50005-Promocja eksportu	54 509	57 238	58 598,6	55 447,3	101,7	96,9	94,6
4.	Dział 750-Administracja publiczna	170 333,8	226 112	215 521,9	194 981,4	114,5	86,2	90,5
4.1.	Rozdział 75001-Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	103 836,6	129 359	124 912,7	114 260,1	110	88,3	91,5
4.2.	Rozdział 75057-Placówki zagraniczne	58 178,3	78 662	78 690,8	69 772,2	119,9	88,7	88,7
4.3.	Rozdział 75061-Ośrodek Studiów Wschodnich	8 151,6	7 739	8 539	8 538,2	104,7	110,3	100
4.4.	Rozdział 75095-Pozostała działalność	167,3	10 352	3 379,4	2 410,9	1441,1	23,3	71,3
5.	Dział 752-Obrona narodowa	53 210,2	80 600	80 422,3	80 027,3	100,3	84,8	
5.1.	Rozdział 75212-Pozostałe wydatki obronne	212,4	600	422,3	422,3	198,8	70,4	100
5.2.	Rozdział 75215-Zadania związane z utrzymaniem mocy rezerwowych ze względu na potrzeby Sił Zbrojnych RP	52 997,8	80 000	80 000	79 605	150,2	99,5	99,5
6.	Dział 754-Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	14,2	32	32	3,1	21,8	9,7	9,7
6.1.	Rozdział 75417-Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego	14,2	32	32	3,1	21,8	9,7	9,7
7.	Dział 900-Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 989,1	50 256	26 692,4	11 220,2	564,1	22,3	42
7.1.	Rozdział 90011-Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	1 989,1	50 256	26 692,4	11 220,2	564,1	22,3	42

¹⁾ Nowelizacja ustawy budżetowej z 17 lipca 2009 r.

²⁾ Łącznie ze zrealizowanymi wydatkami niewygasającymi z upływem roku budżetowego 2008.

Załącznik nr 3

Zatrudnienie i wynagrodzenia

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2008			Wykonanie 2009			8:5
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	
		osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem cz. 20	1 232	79 476,1	5 376	1 270	87 892,5	5 767	107,3
	wg statusu zatrudnienia *, w tym:							
	01-osoby nie objęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	231	9 852,4	3 554	229	12 088,2	4 399	123,8
	02-osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	6	875,2	12 156	7	915,7	10 901	89,7
	03-członkowie korpusu służby cywilnej	723	46 815,6	5 396	792	57 062,9	6 004	111,3
	10-żołnierze i funkcjonariusze	9	820,1	7 593	11	1 085,9	8 227	108,3
	14-członkowie służby zagranicznej, niebędący członkami korpusu służby cywilnej	140	10 628,6	6 327	147	11 588,7	6 570	103,8
	15-pracownicy niebędący członkami służby zagranicznej, zatrudnieni w placówkach na podstawie umów o pracę (zawartych na podstawie prawa polskiego)	71	2 666,5	3 130	71	2 992,8	3 513	112,2
	16-osoby zajmujące wysokie stanowiska państwowe niebędące kierowniczymi stanowiskami państwowymi w tym:	52	7 817,7	12 528	13	2 158,3	13 835	110,4
1.	Dział 750-Administracja publiczna	1 232	79 476,1	5 376	1 270	87 892,5	5 767	107,3
1.1.	Rozdział 75001-Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej według statusy zatrudnienia	883	60 039,2	5 666	915	65 347,1	5 952	105,0
	01-osoby nie objęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	93	3 710,6	3 325	92	4 124,3	3 736	112,4
	02-osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	6	875,2	12 156	7	915,7	10 901	89,7
	03-członkowie korpusu służby cywilnej	723	46 815,6	5 396	792	57 062,9	6 004	111,3
	10-żołnierze i funkcjonariusze	9	820,1	7 593	11	1 085,9	8 227	108,3
	16-osoby zajmujące wysokie stanowiska państwowe niebędące kierowniczymi stanowiskami państwowymi	52	7 817,7	12 528	13	2 158,3	13 835	110,4
1.2.	Rozdział 75057-Placówki zagraniczne wg statusu zatrudnienia:	287	15 506,2	4 502	290	17 964,5	5 162	114,7
	01-osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	76	2 211,1	2 424	72	3 383,0	3 916	161,6
	14-członkowie służby zagranicznej niebędący członkami korpusu służby cywilnej	140	10 628,6	6 327	147	11 588,7	6 570	103,8
	15-pracownicy niebędący członkami służby zagranicznej, zatrudnieni w placówkach na podstawie umów o pracę (zawartych na podstawie prawa polskiego)	71	2 666,5	3 130	71	2 992,8	3 513	112,2
1.3.	Rozdział 75061-Ośrodek Studiów Wschodnich wg statusu zatrudnienia:	62	3 930,7	5 283	65	4 580,9	5 873	111,2
	01-osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	63	3 930,7	5 283	65	4 580,9	5 873	111,2

* Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Dane wykazane w statusie 3 i 16 za lata 2008 i 2009 są nieporównywalne z uwagi na likwidację statusu 16 poprzez utworzenie wyższych stanowisk w służbie cywilnej, które obejmują dawny status 16.

Załącznik nr 4

Kalkulacja oceny końcowej część 20 Gospodarka

Oceny wykonania budżetu części 20 *Gospodarka* dokonano stosując kryteria oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2009 roku⁴⁸.

Dochody⁴⁹: 88 731,2 tys. zł tys. zł

Wydatki: 2 492 416,7 tys. zł

Łączna kwota G : 2 581 147,9 tys. zł

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = 0,9656$

Waga dochodów w łącznej kwocie $Wd = 0,0344$

Nieprawidłowości w dochodach: nie stwierdzono.

Ocena częściowa dochodów: pozytywna (5)

Nieprawidłowości w wydatkach: 59 476,2 tys. zł, (2,39% łącznych wydatków) na zakup maszyn budowlanych do państwowych rezerw mobilizacyjnych.

Ocena częściowa wydatków: negatywna (1).

Ocena częściowa wydatków została podniesiona do pozytywnej z zastrzeżeniami (2) ze względu na jednostkowy charakter transakcji zakupu maszyn budowlanych na potrzeby rezerw.

Wynik końcowy $Wk: 5 \times 0,0344 + 2 \times 0,9656 = 0,172 + 1,9312 = 2,1032$.

Ocena pozytywna z zastrzeżeniami.

⁴⁸ Porównaj: http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_kryteria_oc_wyk_budz_2010.pdf.

⁴⁹ Jako zrealizowane dochody wykazano kwotę faktycznych wpływów zaliczonych do dochodów budżetowych w cz. 20 w 2009 r., bez uwzględnienia zwrotu kary na rzecz Spółki J&S Energy – patrz podrozdział *Dochody budżetowe*.

Załącznik nr 5

Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Wiceprezes Rady Ministrów – Minister Gospodarki
6. Komisja Finansów Publicznych
7. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
8. Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej
9. Komisja Gospodarki
10. Minister Finansów
11. Minister Sprawiedliwości
12. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego
13. Biuro Bezpieczeństwa Narodowego

WICEPREZES RADY MINISTRÓW

Warszawa, 16 czerwca 2010 r.

MINISTER GOSPODARKI

Waldemar Pawlak

BDG-III-0911-37-KSZ/09

L.d. 257/10

Pan
Stanisław Jarosz
Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli

dr. G. G. 2006 2011

W związku z przekazaniem Informacji Najwyższej Izby Kontroli o wynikach kontroli wykonania w 2009 r. budżetu państwa w części 20-Gospodarka, na podstawie art. 64 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 z późn. zm.), poniżej przedstawiam stanowisko do przedmiotowej Informacji.

1. Odnosząc się do zawartych na str. 41 stwierdzeń informuję, że dokument przekazany przez Najwyższą Izbę Kontroli zawiera, oprócz wyników kontroli przeprowadzonej w Ministerstwie Gospodarki, również opinie i wnioski dotyczące kontroli przeprowadzonej w Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.

Pragnę jednak zwrócić uwagę, że w dotychczasowych materiałach NIK dotyczących wykonania budżetu za 2009 r. nie otrzymałem żadnych informacji o jakichkolwiek nieprawidłowościach stwierdzonych w PARP. Po analizie wniosków NIK, jak również po wyjaśnieniu z Agencją wszystkich opisanych przypadków, przedstawiam następujące stanowisko:

- 1) Nie zgadzam się ze stwierdzeniem, że część dotacji podmiotowej wydatkowana przez PARP na utworzenie kancelarii tajnej w wynajmowanym przez Agencję budynku została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem.

Uprzejmie wyjaśniam, że w 2009 r. Agencja poniosła wydatki na następujące prace remontowe:

- a) remont jednego pomieszczenia w celu dostosowania do wymogów kancelarii tajnej;
- b) wykonanie prac remontowych mających na celu utworzenie czterech dodatkowych pokoi;
- c) przystosowanie dwóch pomieszczeń kuchennych na pomieszczenia biurowe;
- d) remont pomieszczenia dla Zespołu EXPO;

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Sekretariat Wiceprezesa Stanisława Jarosza

dz. 481 data wpływu 18.06.2010

DEPARTAMENT
GOSPODARKI, SKARBU PAŃSTWA
I PRYMATYZACJI

Data 20-06-2010
Sprawa 400-01-01/2010 148/2

e) remont recepcji.

Zasady finansowania ponoszonych przez PARP wydatków w zakresie zadań remontowych są zgodne z dotychczasowym podejściem do kwestii remontu wynajmowanego przez Agencję budynku. Finansowanie ww. wydatków z dotacji inwestycyjnej możliwe byłoby jedynie w sytuacji, gdyby PARP była właścicielem budynku, a budynek byłby w ewidencji księgowej PARP. Umowa wynajmu zawiera zapis, że PARP ponosi wszelkie koszty związane z adaptacją pomieszczeń i remontem. W związku z tym Agencja kwalifikuje te wydatki z paragrafu 427 - remonty. Zgodnie z przepisami podatkowymi i rachunkowymi, głównym warunkiem kwalifikowania wydatków poniesionych na dany środek trwały jest to, że muszą one przyczynić się do wzrostu wartości użytkowej tego środka. Ustawa o rachunkowości nie definiuje pojęcia ulepszenia w obcym środku trwałym, jednak z zawartych w niej przepisów można wywieść, że ulepszenie polega na przebudowie, rozbudowie, modernizacji lub rekonstrukcji i powoduje, że wartość użytkowa tego środka po zakończeniu ulepszenia przewyższa posiadaną przy przyjęciu do używania wartość użytkową, mierzoną okresem używania, zdolnością wytwórczą, jakością produktów uzyskiwanych przy pomocy ulepszonego środka trwałego, kosztami eksploatacji lub innymi miarami. Możliwość aktywowania poniesionych nakładów w formie środka trwałego jest więc uzależniona od tego, czy nakłady poniesione na przystosowanie pomieszczeń zwiększyły ich wartość użytkową. Niespełnienie tego warunku powoduje, że wszelkie nakłady traktowane będą jako remont wynajmowanego lokalu i w związku z tym ujmowane będą jako koszt w okresie, w którym zostały poniesione. Nakłady poniesione po przekazaniu środka trwałego do używania, w okresie jego eksploatacji, w rezultacie których nie następuje ulepszenie (wyrażające się w efektach wymaganych art. 31 ust. 1 ustawy o rachunkowości), lecz jedynie przywrócenie zdolności środka trwałego do używania, traktowane są i rozliczane w księgach rachunkowych jako koszty remontów.

Należy podkreślić, że w przypadku prac wykonanych w 2009 r. w wynajmowanym budynku, nie ma mowy o zmianie jego funkcji użytkowych. To był i nadal jest budynek biurowy, który cały czas zachowuje te same funkcje użytkowe.

Ponadto, za słusnością rozwiązania przyjętego w PARP przemawia fakt, że krąg wydatków możliwych do sfinansowania ze środków dotacji inwestycyjnej jest ściśle określony w rozporządzeniu z dnia 3 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa (Dz. U. Nr 120, poz. 831), zgodnie z którym koszty przebudowy, rozbudowy, nadbudowy, odbudowy, rekonstrukcji, adaptacji lub modernizacji obiektów budowlanych i innych środków trwałych mogą zostać pokryte

z dotacji inwestycyjnej jedynie pod warunkiem ich ulepszenia zgodnie z ustawą o rachunkowości.

Pomimo nieprawidłowego opisu dokumentacji wystawionej przez wykonawców, przeprowadzone w 2009 r. prace miały charakter remontowy. Zgodnie z art. 3 pkt 8 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane przez remont należy rozumieć wykonywanie w istniejącym obiekcie budowlanym robót budowlanych polegających na odtworzeniu stanu pierwotnego, a niestanowiących bieżącej konserwacji, przy czym dopuszcza się stosowanie wyrobów budowlanych innych niż użyto w stanie pierwotnym.

Aby zweryfikować słuszność rozwiązania przyjętego w PARP dokonano szczegółowej analizy charakteru wykonanych prac.

Po szczegółowej analizie dokumentów i wizji lokalnej, dokonanej przez zewnętrznego eksperta, potwierdzono remontowy charakter prac związanych z utworzeniem kancelarii tajnej, za wyjątkiem nowo postawionych ścianek z płyt gipsowo-kartonowych wraz z ich pomalowaniem (ekspertyza w załączeniu do pisma).

Z uwagi jednak na fakt, że NIK nie zgłaszał zastrzeżeń co do pozycji wymienionych w lit. b-e (gdzie również wstawiano nowe ścianki działowe), stoję na stanowisku, że podobne zaklasyfikowanie należy zastosować także do prac związanych z utworzeniem kancelarii tajnej. Oznacza to, że środki dotacji były wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

- 2) Nie zgadzam się ze stwierdzeniem, że część dotacji podmiotowej wydatkowana przez PARP na modyfikację systemu finansowo-księgowego została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem.

W załączeniu przekazuję wyjaśnienia i dokumenty dotyczące przedmiotowej kwestii, tj. oświadczenie firmy QNT Systemy Informatyczne Sp. z o.o. – dokonującej modyfikacji systemu księgowego w PARP oraz opinię dotyczącą rozliczenia wydatków na modernizację programu komputerowego, przygotowaną przez doradcę podatkowego.

Charakter wykonywanych prac potwierdzał jedynie aktywację istniejących możliwości użytkowych i funkcjonalnych systemu, a nie tworzenie zupełnie nowych funkcjonalności, których dotychczas nie było w systemie. Prace te nie spowodowały zmiany posiadanej już licencji na program ani też utworzenia nowego programu.

W ramach umowy zawartej w dniu 20.12.2006 r. pomiędzy PARP a QNT Systemy Informatyczne Sp. z o.o. został zaprojektowany, zainstalowany i wdrożony system finansowo-księgowy, a wykonawca przeniósł na Agencję autorskie prawa majątkowe do

systemu oraz przekazał licencję na oprogramowanie. Wartości te zostały zaewidencjonowane jako zakup systemu finansowo-księgowego, wprowadzone do ewidencji wartości niematerialnych i prawnych i podlegają amortyzacji.

- 3) Nie zgadzam się ze stwierdzeniem, że część dotacji podmiotowej wydatkowana przez PARP na opłacenie rat leasingowych została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem.

Obecnie w polskim systemie prawa istnieją trzy ujęcia prawne zjawiska leasingu, mianowicie: ujęcie cywilistyczne, podatkowe oraz rachunkowe. W świetle powyższego ta sama umowa może być leasingiem operacyjnym dla celów podatkowych a równocześnie leasingiem finansowym dla celów rachunkowych. Ustawa o rachunkowości nie definiuje pojęcia leasingu finansowego, wskazuje natomiast warunki zaliczenia do aktywów trwałych. W związku z tym PARP zaliczyła do aktywów trwałych samochody, będące przedmiotem umowy leasingu, ze względu na spełnienie warunków określonych art. 3 ust. 4 ustawy o rachunkowości. Jednocześnie wśród warunków określonych w w/w artykule, a pozwalających na zakwalifikowanie samochodów będących przedmiotem leasingu do aktywów trwałych nie ma źródeł finansowania. Natomiast przepisy podatkowe, dają stronom prawo wyboru jak traktować umowę o identycznych parametrach. W przypadku leasingu finansowego zapisy umowy muszą wprost stanowić, że korzystający dokonuje odpisów amortyzacyjnych (w umowie zawartej pomiędzy PARP a Business Lease taki zapis nie został zamieszczony). Innym wymogiem w leasingu finansowym jest konieczność zapłaty podatku VAT z góry, w momencie wydania przedmiotu leasingu przez leasingobiorcę (również przesłanka ta nie została w tym przypadku wypełniona, gdyż każda rata wynikająca z tych umów jest opodatkowywana 22% podatkiem VAT). Dodatkowo należy zaznaczyć, że w leasingu finansowym, po wygaśnięciu umowy, nie wykupuje się przedmiotu leasingu, gdyż automatycznie leasingobiorca staje się jego właścicielem, zaś umowy dotyczące leasingu operacyjnego zawierają tzw. opcję wykupu. W umowie zawartej pomiędzy PARP a Business Lease w paragrafie 6 wyraźnie określono, że zamawiający – Agencja ma prawo nabyć 3 spośród samochodów objętych umową, jeżeli w terminie 30 dni przed upływem 36 miesięcy od dnia wydania samochodów, zawiadomi wykonawcę w formie pisemnej o zamiarze skorzystania z tego prawa. Umowa nie przewiduje obowiązku wykupu, ale dotyczy tzw. opcji wykupu. Tak więc, korzystającemu przysługuje jedynie uprawnienie do nabycia przedmiotu leasingu, nie ma natomiast zawartej klauzuli przekazania prawa własności po zakończeniu umowy. Podstawową różnicą pomiędzy leasingiem operacyjnym a finansowym jest jej cel, tj.

czy wolą leasingobiorcy jest jedynie możliwość korzystania z przedmiotu (leasing operacyjny), czy również jego nabycia (leasing finansowy).

Podsumowując, z uwagi na fakt, że leasing operacyjny traktowany jest jako odpłatne świadczenie usług, polegające na odpłatnym oddaniu leasingobiorcy do używania przedmiotu umowy, leasing samochodów został ujęty w planie na lata 2008-2009 w pozycji zakup usług w ramach dotacji podmiotowej.

Dodatkowo za słuszością finansowania ww. kosztów ze środków dotacji podmiotowej przemawia fakt, że krąg wydatków możliwych do sfinansowania ze środków dotacji inwestycyjnej jest ściśle określony w rozporządzeniu z dnia 3 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa (Dz. U. Nr 120, poz. 831) i nie zawiera on leasingu.

- 4) Nie podzielam opinii NIK, iż trzy umowy z dnia 1 i 3 grudnia 2009 r. (o łącznej wartości 12 tys. zł) dotyczące refundacji kosztów przelotu dla przedstawicieli polskich firm uczestniczących w projekcie EXPO 2010, zostały podpisane bez upoważnienia.

Pisemne upoważnienia dla dyrektora Zespołu EXPO dotyczyły okresów do 30 listopada 2009 r. oraz od 4 grudnia 2009 r., lecz intencją Prezes PARP było posiadanie przez dyrektora Zespołu EXPO pełnomocnictwa przez cały czas pełnienia tej funkcji. Dyrektor Zespołu EXPO działał w ramach ustnego upoważnienia, Prezes PARP dokonał stosownego potwierdzenia.

2. Biorąc pod uwagę, iż ustalenia zawarte na str. 47 *Informacji* NIK nie zostały sformułowane na podstawie informacji uzyskanych w trakcie kontroli w Ministerstwie Gospodarki dotyczącej „wykonania budżetu państwa w 2009 r. w części 20 – Gospodarka”, lecz wynikały z informacji uzyskanych w trakcie kontroli realizacji planu finansowego Polskiej Organizacji Turystycznej przeprowadzonej w POT – Instytucji Wdrażającej POIG, dla przedstawienia całości sprawy, której dotyczyły powyższe ustalenia, należałoby wyjaśnienia uzyskane z POT sprawdzić w Instytucji Pośredniczącej POIG w Ministerstwie Gospodarki oraz Instytucji Zarządzającej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego. W związku z tym, iż powyższe ustalenia zostały sformułowane jedynie na podstawie wyjaśnień przekazanych przez POT, nie przedstawiają one pełnego przebiegu spraw których dotyczą.

W związku z powyższym w Ministerstwie Gospodarki zostało przeprowadzone wewnętrzne postępowanie wyjaśniające w sprawie sposobu rozwiązania umów z POT

dotyczących Pomocy Technicznej w ramach POIG w trakcie którego ustalono, że zgodnie z przeprowadzonym postępowaniem stwierdzono, iż prace prowadzone nad umowami rozwiązyjącymi „*umowy o dofinansowanie Projektu Pomocy Technicznej ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013*” zawarte pomiędzy Ministrem Gospodarki a Polską Organizacją Turystyczną w 2009 r. były prowadzone zgodnie z procedurami MG oraz zasadami obowiązującymi we wdrażaniu działań finansowanych ze środków pomocy technicznej POIG.

Ponadto szerzej przedstawiam Informacje dotyczące punktu 3 znajdującego się na str. 47:

a) w związku z tym, iż z dniem 1 sierpnia 2009 r. Minister Gospodarki przestał pełnić rolę Instytucji Pośredniczącej dla działania 6.4 *Inwestycje w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym* Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013, Działanie to zostało przejęte przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego,

b) dnia 12 sierpnia 2009 r., zgodnie z § 3 ust.1 umowy wypowiedzianej umowę w sprawie systemu realizacji POIG, zostały rozwiązane umowy o dofinansowanie pomocy technicznej z mocą obowiązującą od dnia 1 sierpnia 2009 r. W celu zapewnienia ciągłości finansowania zadań realizowanych przez POT w 2009 r. Instytucja ta miała zawrzeć umowę na pomoc techniczną z Instytucją Zarządzającą POIG w MRR,

c) zgodnie z § 3 ust. 2 Umów rozwiązyjących umowy o dofinansowanie pomocy technicznej Polska Organizacja Turystyczna przygotowała aktualizację Planów działań finansowanych w ramach pomocy technicznej Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 w 2009 r. Aktualizacja była konieczna ze względu na skrócenie końcowej daty realizacji Planów działań złożonych przez POT do MG z 31 grudnia 2009 r. na 31 lipca 2009 r.,

d) wydatki na okres sierpień - grudzień 2009 POT miała ująć w Planach Działań, które miały zostać złożone do IZ POIG po rozwiązaniu z MG umowy o dofinansowanie pomocy technicznej (ustalenie to zostało przyjęte w trakcie roboczego spotkania, które odbyło się 6 lipca 2009 r. i w którym wzięli udział przedstawiciele Instytucji Zarządzającej POIG w MRR, Instytucji Pośredniczącej w MG oraz Instytucji Wdrażającej w POT),

e) z uwagi na termin przygotowywania przez POT aktualizacji, zostały w niej ujęte wydatki już poniesione. Wynikało to z przyjętego w 2009 r. systemu wdrażania pomocy technicznej POIG (odpowiedni zapis znajduje się w § 8 ust. 6 „*umowy o dofinansowanie Projektu Pomocy Technicznej ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013*” zawartej

między Ministrem Gospodarki a Polską Organizacją Turystyczną w 2009 r.), zgodnie z którym każdy z beneficjentów składając wniosek o płatność musiał aktualizować „*Harmonogram rzeczowo-finansowy*” (załącznik do Planu działań), tak aby w kwartale, za który składany jest wniosek o płatność, były ujęte tylko działania już zrealizowane. Działania niezrealizowane przenoszone były na następne kwartały,

f) ponieważ aktualizacja Planu działań POT została przygotowana na dzień 31 lipca 2009 r., to zgodnie ze złożonymi za I półrocze 2009 r. wnioskami o płatność i załączonymi do nich zaktualizowanymi Harmonogramami rzeczowo-finansowymi, musiały być za ten okres ujęte tylko wydatki już poniesione. POT w aktualizacji Planu działań, również w lipcu ujął wydatki już poniesione z uwagi na to, iż niezrealizowane działania z III kw. oraz działania z IV kwartału 2009 r. miały zostać umieszczone w Planie działań za okres od 1 sierpnia do 31 grudnia 2009 r., który został złożony przez POT do IZ POIG w MRR. W związku z powyższym wyjaśnienie złożone przez Wiceprezesa POT, iż „*potrzeba sporządzenia nowej wersji Planów Działań Pomocy Technicznej za okres 1 stycznia 2009 r. do 31 lipca 2009 r. wynikała z wezwania skierowanego w tej sprawie do POT przez Naczelnika Wydziału Pomocy Technicznej w Ministerstwie Gospodarki*” jest niezgodne ze stanem faktycznym, gdyż potrzeba ta wynikała z zapisów w ww. Umowach. Oznacza to, że działania prowadzone przez POT nie były realizowane na podstawie uzgodnień pomiędzy pracownikami POT i Ministerstwa Gospodarki lecz zostały przeprowadzone zgodnie z uregulowaniami zawartymi w ww. umowach,

g) zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami dnia 26 sierpnia 2009 r. POT złożył do IZ POIG Plany działań oraz dnia 6 października 2009 r. podpisał umowy obejmujące planowane lub wcześniej nie zrealizowane, w ramach Planów działań zaakceptowanych przez IP w MG, wydatki na okres od 1 sierpnia do 31 grudnia 2009 r.,

Jednocześnie pragnę zaznaczyć, że zgodnie z definicją zawartą w umowie o dofinansowanie pomocy technicznej przez określenie *Plan działań* należy rozumieć dokument przygotowywany na wzorze opracowanym przez IZ, na który składa się część zasadnicza (formularz Planu Działań; stanowiący jednocześnie wniosek o dofinansowanie, w skład którego wchodzi informacje o Projekcie, w tym o osiągniętych wskaźnikach realizacji celów Projektu, planowanych terminach rozpoczęcia i zakończenia realizacji Projektu, wydatkach kwalifikowanych, niekwalifikowanych, poziomie dofinansowania, planowanych wydatkach wg podziału na kategorie wydatków, informacje o wnioskodawcy) oraz wymagane załączniki, natomiast przez określenie *Projekt* należy rozumieć przedsięwzięcia określone w Planie działań i załącznikach, realizowane przez IW na podstawie umowy

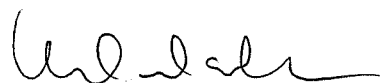
o dofinansowanie IP-IW. Zgodnie z tymi definicjami Plany działań POT nie są tożsame z planem finansowym tej Instytucji.

3. Odnosząc się do zawartych na str. 51 *Informacji* NIK stwierdzeń informuję, iż prace legislacyjne nad projektem „ustawy o rezerwach strategicznych” zostały w Ministerstwie Gospodarki zakończone. Stały Komitet Rady Ministrów 29 marca 2010 r. przyjął projekt ustawy i rekomendował go Radzie Ministrów. Podczas posiedzenia Komisji Prawniczej w dniu 19 i 20 kwietnia br. został uzgodniony i ostatecznie opracowany tekst projektu ustawy w wersji 5.2, który Minister Gospodarki skierował 30 kwietnia pod obrady Rady Ministrów.

Rada Ministrów rozpatrzyła projekt i przyjęła go na posiedzeniu 18 maja 2010 r. Rządowy projekt ustawy o rezerwach strategicznych przekazany został do Sejmu w dniu 8 czerwca br. (druk nr 3140). Przedstawiając powyższe wyrażam przekonanie, że wniosek nr 1 jest w pełni zrealizowany. Minister Gospodarki podjął bowiem stosowne działania i dołożył wszelkich starań, aby ukończyć prace nad projektem ustawy o rezerwach strategicznych.

Ponadto informuję, że utworzona przez Ministra Gospodarki rezerwa maszyn budowlanych, o których mowa w drugim akapicie, została wykorzystana w celu wsparcia akcji ratowniczych na terenach dotkniętych powodzią. Ze względu na skalę zagrożenia Prezes Rady Ministrów polecił Ministrowi Gospodarki zwolnienie ze stanu rezerw mobilizacyjnych maszyn budowlanych oraz użycie ich w celu prowadzenia działań związanych z wyeliminowaniem zagrożenia życia ludzkiego oraz przeciwdziałania wystąpieniu znacznych szkód i strat materialnych stanowiących następstwo powodzi.

W maju 2010 r. na wniosek Wojewody Podkarpackiego zostały zwolnione zwrotnie z rezerw państwowych 3 ładowarki kołowe typu 534 E, które przekazano do dyspozycji Wójta Gminy Gorzyce. Wymienione ciężkie maszyny budowlane są obecnie wykorzystywane do likwidacji szkód na terenach dotkniętych powodzią, a także przy odnawianiu i wzmacnianiu wałów przeciwpowodziowych. Z uwagi na utrzymujące się zagrożenie oraz informacje napływające z Rządowego Centrum Zarządzania Kryzysowego, niewykluczone jest wykorzystanie również pozostałych maszyn. Wydarzenia te pokazują celowość utworzenia przedmiotowej rezerwy.

QNT Systemy Informatyczne Sp. z o.o.

Biuro handlowe:
41-800 ZABRZE, ul. Knuruwska 19
Dział handlowy 32 786 91 00
Zespół sprzedaży 32 786 91 04
32 786 91 05
Dział wdrożeń 32 786 91 10
Dział informatyki 32 786 91 20
Dział e-technologii 32 786 91 30
Dział księgowości 32 786 91 40
Faks 32 786 91 45
e-mail: marketing@gnt.pl

www.gnt.pl

solidna
firma 2009

L. dz. 89/2010/DI

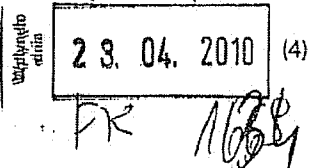
Gliwice 21 kwiecień 2010.

Szanowna Pani
Główny Księgowy Dyrektor

Monika Domańska

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
ul. Pańska 81/83
00-834 Warszawa

Polska Agencja
Rozwoju Przedsiębiorczości

W nawiązaniu do rozmowy telefonicznej z dnia 21.04.2010 uprzejmie informuję, że na Państwa prośbę dokonaliśmy analizy wykonanych modyfikacji systemu księgowego i potwierdzamy, że w wyniku realizacji Umowy z dnia 18.12.2009 roku wykonane zostało rozszerzenie dotychczasowych, istniejących już funkcjonalności. W wyniku realizacji Umowy nie doszło do przekazania PARP dodatkowej licencji na system. Licencja została przekazana w wyniku realizacji wcześniejszej umowy, w ramach której wytworzony został system księgowy na zlecenie PARP.

Z wyrazami szacunku

QNT SYSTEMY INFORMATYCZNE

mgr inż. Adam Kucelman
Dyrektor Działu Informatyki
Członek Zarządu

[KANCELARIA DORADZTWA PODATKOWEGO]

PAMA S.C.
Kancelaria Doradztwa Podatkowego
ul. Wisniowa 10, Szczytno
62-035 Kornik
tel. 601 847 721

05. 2010
PK 2058

Poznań 25 kwiecień 2010

Dr inż. Paweł Małecki
Doradca Podatkowy wpis nr 349

*Zagadnienie nr 4
z dnia 21 kwietnia 2010 roku*

Opinia dla Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości dotycząca rozliczenia wydatków na modernizację programu komputerowego

Stan faktyczny

W 2008 roku PARP przyjęła do użytkowania program finansowo-księgowy, który w chwili obecnej stanowi podstawowe narzędzie pracy Zespołu Finansowo-Księgowego. W dniu 18 grudnia 2009 roku PARP zawarła z wykonawcą (firmą QNT) umowę, której skan oraz harmonogram prac znajduje się w załączniku.

Problemy do rozwiązania

W związku z zawarciem niniejszej umowy prosimy o odpowiedź, czy prace wykazane w umowie i harmonogramie powinny podnieść wartość programu komputerowego i być amortyzowane, czy koszty te powinny być odniesione w bieżące koszty działalności? Prosimy o rozważenie problemu w świetle ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz w świetle ustawy o rachunkowości.

Analiza prawna opisanego stanu faktycznego

Zgodnie z paragrafem 1 umowy zawartej w dniu 18 grudnia 2009 między PARP, a QNT Systemy Informatyczne sp. zoo wykonawca wykona rozszerzenie pewnych funkcji programu komputerowego. Nie ma zatem wątpliwości, że zakupiona usługa stanowi modernizację (ulepszenie) istniejącego programu komputerowego.

Rozliczenie takiego wydatku w podatku dochodowym od osób prawnych znajduje odzwierciedlenie w art. 16g ust. 13 i 14 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 54 poz. 654 ze

zmianami). Zgodnie z przytoczonym zapisem: *Jeżeli środki trwałe uległy ulepszeniu w wyniku przebudowy, rozbudowy, rekonstrukcji, adaptacji lub modernizacji, wartość początkową tych środków, ustaloną zgodnie z ust. 1 i 3-11, powiększa się o sumę wydatków na ich ulepszenie.* Nie ma analogicznego zapisu w cytowanej ustawie dla wartości niematerialnych i prawnych, a taką wartością jest program komputerowy. Z zapisu ust. 14 cytowanego artykułu wynika wprost, że wartość początkową programu komputerowego ustala się tylko przy nabyciu, a nie jego dalszego ulepszaniu. Przykładowo w piśmie Izby Skarbowej w Warszawie z dnia 28 kwietnia 2009 r. nr IPPB5/423-157/09-2/AM na ten temat czytamy:

Jak wynika z art. 16g ust. 13 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, jeżeli środki trwałe uległy ulepszeniu w wyniku przebudowy, rozbudowy, rekonstrukcji, adaptacji lub modernizacji, wartość początkową tych środków, ustaloną zgodnie z ust. 1 i 3-11, powiększa się o sumę wydatków na ich ulepszenie, w tym także o wydatki na nabycie części składowych lub peryferyjnych, których jednostkowa cena nabycia przekracza 3.500 zł. Środki trwałe uważa się za ulepszone, gdy suma wydatków poniesionych na ich przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję, adaptację lub modernizację w danym roku podatkowym przekracza 3.500 zł i wydatki te powodują wzrost wartości użytkowej w stosunku do wartości z dnia przyjęcia środków trwałych do używania, mierzonej w szczególności okresem używania, zdolnością wytwórczą, jakością produktów uzyskiwanych za pomocą ulepszonych środków trwałych i kosztami ich eksploatacji.

Na podstawie powyższych przepisów należy wskazać, iż oprogramowanie komputerowe stanowi autorskie prawo majątkowe bądź licencję i jest zaliczane do wartości niematerialnych i prawnych podlegających amortyzacji, po spełnieniu przesłanek wynikających z powołanego powyżej art. 16b ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Jednocześnie z cytowanego art. 16g ust. 1 pkt 13 tej ustawy wynika, iż ulepszeniu mogą podlegać jedynie środki trwałe, ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych nie przewiduje natomiast możliwości "ulepszania" wartości niematerialnych i prawnych, zatem wydatki opisane przez Spółkę nie mogą być traktowane jako wydatki na ulepszenie wartości niematerialnej i prawnej.

Z przedstawionego we wniosku stanu faktycznego wynika, iż w związku z prowadzoną działalnością Spółka zakupiła i wprowadziła do ewidencji w listopadzie 2004 program komputerowy służący bieżącej działalności Spółki. Wydatki związane z nabyciem oprogramowania Spółka zaliczyła do kosztów podatkowych poprzez odpisy amortyzacyjne.

W grudniu 2008 r. Spółka nabyła aktualizację oprogramowania (u); udoskonaloną wersję pod względem użytkowym i funkcjonalnym. Aktualizacja nie wiąże się z utworzeniem nowego programu komputerowego. Wprowadzenie do używania nowych funkcjonalności oprogramowania nie wiąże się ze zmianą udzielonej Spółce licencji.

Wnioskodawca wskazuje, iż po wykonaniu prac modyfikacyjnych (dokonaniu aktualizacji i opracowaniu modułu) nie dochodzi do odrębnego przekazania praw (udzielenia licencji). Jeśli zatem czynności modyfikacyjne nie są związane z

przekazaniem nowej, odrębnej licencji, która stanowiłaby odrębną wartość niematerialną i prawną podlegającą amortyzacji, wówczas wydatki poniesione na modyfikację użytkowanych programów będą stanowiły koszt uzyskania przychodów w dacie ich poniesienia, po spełnieniu wszystkich warunków wynikających z powołanych powyżej przepisów.

W oparciu o powyższe przepisy prawa należy stwierdzić, iż wydatki ponoszone przez Wnioskodawcę, na rozbudowę używanego oprogramowania należy zakwalifikować do kosztów innych niż koszty bezpośrednio związane z przychodami i można zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów na podstawie art. 15 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Natomiast w ustawie z dnia 29 września 1994 o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152 poz. 1223) zasady ustalania wartości początkowej przy wartościach niematerialnych i prawnych regulują przepisy art. 33. Informuje on, że stosuje się w tym przypadku przepisy art. 31 ust. 2 oraz art. 32 ust. 1-4 oraz 6 ustawy o rachunkowości, a dotyczące środków trwałych. Pominięty jest w tym przypadku zapis art. 31 ust. 1 ustawy o rachunkowości informujący, że ulepszenie środka trwałego zwiększa wartość początkową tego środka. Zatem również w tym przypadku nie ma mowy o ulepszeniu wartości niematerialnej i prawnej zwiększającym jej wartość początkową. Czyli również zgodnie z ustawą o rachunkowości poniesione nakłady co do zasady stanowią koszt uzyskania przychodów. Jedynie z zasady współmierności przychodów i kosztów można by wysnuć tezę, że znaczne koszty ulepszenia (tak jak i remontów) można by rachunkowo rozliczać czasie w okresie przewidywanym dla użytkowania programu. Jednak określenie tego parametru nie jest jednoznaczne. Zatem również rachunkowo będziemy mieć do czynienia z kosztem podatkowym.

Wnioski

- 1) Ulepszenie programu komputerowego dokonane przez PARP na podstawie przedstawionej umowy stanowi bezpośredni koszt podatkowy w rozliczeniu podatkowym i bilansowym.

PAWEŁ MAŁECKI
DORADZTA PODATKOWY
nr wpisu 008
tel. 601 84 77 21

OPINIA TECHNICZNA

dotycząca technicznego i ekonomicznego zakwalifikowania
prac remontowych
wykonanych w budynku przy ul. Pańskiej 81/83
w Warszawie

Zleceńodawca:

Polska Agencja
Rozwoju Przedsiębiorczości
00-834 Warszawa
ul. Pańska 81/83

Wykonawca:

mgr inż. Krzysztof Wojciechowski
upr. bud. 80/89 Sk-ce
upr. bud. proj. 56/90 Sk-ce

KRZYSZTOF WOJCIECHOWSKI
mgr inż. budownictwa i inżynierii
upr. bud. 80/89 Sk-ce
upr. bud. proj. 56/90 Sk-ce
Członek Izby Inżynierów Budownictwa
NR MAZ/BO/8839/03

Warszawa kwiecień 2010 r.

1. Podstawą merytoryczną opracowania jest wizja lokalna przedmiotowych lokali jak również dokładna analiza informacji zawartych w przedłożonych dokumentach księgowych.
2. Zleceniodawca przedłożył do analizy następujące dokumenty księgowe:

Fakturę VAT 16/R/09 wystawioną przez Kancelarię Land Invest Wojciech Długosz o tytule: „Wykonanie prac adaptacyjno – remontowych” na kwotę 20 675,88 zł brutto (z VAT) popartą właściwym szczegółowym kosztorysem.

Fakturę VAT 30/R/09 wystawioną przez Kancelarię Land Invest Wojciech Długosz o tytule: „Wykonanie prac adaptacyjnych pomieszczeń na IV p.” na kwotę 7 352,05 zł brutto (z VAT) popartą właściwym szczegółowym kosztorysem.

Fakturę VAT 17/R/09 wystawioną przez Kancelarię Land Invest Wojciech Długosz o tytule: „drzwi wejściowe do strefy bezpieczeństwa; drzwi wejściowe do Tajnej Kancelarii; drzwi wejściowe do Bezpiecznego Stanowiska Komputerowego; okno specjalne; system sygnalizacji włamaniowej i systemu ppoż., wykonanie prac adaptacyjnych zgodnie z umową z dn. 16-04-2009” na kwotę 89 266,18 zł brutto (z VAT) popartą właściwym szczegółowym kosztorysem.

Kosztorys przebudowy pomieszczenia biurowego 039 (dawne GVA) na kwotę 14 156,32 zł brutto (z VAT)

Kosztorys modernizacji recepcji w budynku przy ul. Pańskiej 81/83 na kwotę 7 175, 31 zł brutto (z VAT).

Łączna wartość przedłożonych dokumentów wynosi 138 625,74 zł brutto (z VAT).

3. Celem opinii jest dokładne określenie zakresu prac budowlanych stanowiących prace REMONTOWE w świetle zapisu zawartego w Art. 3. Pkt. 8 USTAWY z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, który mówi, że

REMONT

należy przez to rozumieć wykonywanie w istniejącym obiekcie budowlanym robót budowlanych polegających na odtworzeniu stanu pierwotnego, a niestanowiących bieżącej konserwacji, przy czym dopuszcza się stosowanie wyrobów budowlanych innych niż użyto w stanie pierwotnym.

Po szczegółowej analizie przedłożonych dokumentów i wizji lokalnej stwierdza się, że pracami budowlanymi nie wypełniającymi definicji REMONTU jw. są tylko postawione nowe ścianki z płyt gipsowo – kartonowych wraz z ich pomalowaniem.

I tak udział tego zakresu prac ma się w sposób następujący do powyższych dokumentów księgowych:

Faktura VAT 16/R/09 na kwotę 20 675,88 zł – udział ścianek g/k $50,14 \text{ m}^2 \times 89,21 \times 1,22 = 5 457,05 \text{ zł}$; malowanie $50,14 \text{ m}^2 \times 2 \times 11,76 \times 1,22 = 1 438,74 \text{ zł}$ czyli wartość prac REMONTOWYCH to $20 675,88 - 5 457,05 - 1 438,74 = \underline{13 780,09 \text{ zł}}$

KRZYSZTOF WOJCIECHOWSKI
mgr inż. budownictwa lądowego
upr. bud. wyk. 80/88 Sk-ce
upr. bud. proj. 56/80 Sk-ce
Członek Izby Inżynierów Budownictwa
NR MAZ/BO/8839/03

Faktura VAT 30/R/09 na kwotę 7 352,05 zł – udział ścianek g/k $7,23 \text{ m}^2 \times 89,21 \times 1,22 = 786,89 \text{ zł}$; malowanie $7,23 \text{ m}^2 \times 2 \times 11,76 \times 1,22 = 207,46 \text{ zł}$ czyli wartość prac REMONTOWYCH to $7 352,05 - 786,89 - 207,46 = \underline{6 357,70 \text{ zł}}$

Faktura VAT 17/R/09 na kwotę 89 266,18 zł – udział ścianek g/k $22,27 \text{ m}^2 \times 89,21 \times 1,22 = 2 423,78 \text{ zł}$; malowanie $22,27 \text{ m}^2 \times 2 \times 11,76 \times 1,22 = 639,02 \text{ zł}$ czyli wartość prac REMONTOWYCH to $89 266,18 - 2 423,78 - 639,02 = \underline{86 203,38 \text{ zł}}$

Kosztorys przebudowy pomieszczenia biurowego 039 (dawne GVA) na kwotę 14 156,32 – udział ścianek g/k $24,44 \text{ m}^2 \times 89,21 \times 1,22 = 2 659,96 \text{ zł}$; malowanie $24,44 \text{ m}^2 \times 2 \times 11,76 \times 1,22 = 701,29 \text{ zł}$ czyli wartość prac REMONTOWYCH to $14 156,32 - 2 659,96 - 701,29 = \underline{10 795,07 \text{ zł}}$

Kosztorys modernizacji recepcji w budynku przy ul. Pańskiej 81/83 na kwotę 7 175, 31 – udział ścianek g/k $9,23 \text{ m}^2 \times 89,21 \times 1,22 = 1004,56 \text{ zł}$; malowanie $9,23 \text{ m}^2 \times 2 \times 11,76 \times 1,22 = 264,85 \text{ zł}$ czyli wartość prac REMONTOWYCH to $7 175, 31 - 1004,56 - 264,85 = \underline{5 905,90 \text{ zł}}$

Ogólnie w analizowanym materiale wartość prac REMONTOWYCH wynosi:
123 042,14 zł

Na powyższą wartość składają się takie prace jak:

- a. malowanie ścian;
- b. malowanie sufitów;
- c. położenie nowych wykładzin dywanowych;
- d. wymiany drzwi na nowe;
- e. robocizna niezbędna przy pracach remontowych taka jak wyniesienie mebli czy prace demontażowe,
- f. wykonanie nowych instalacji elektrycznych i niskoprądowych w istniejących pomieszczeniach
- g. pranie istniejących wykładzin podłogowych;
- h. montaż nowych okuć i zamków w drzwiach;
- i. wymiana okna
- j. inne

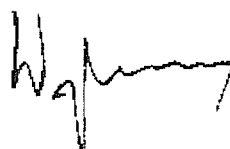
Zwraca się uwagę na fakt, że zastosowano materiały wyższej jakości niż poprzednio zainstalowane co nie kłóci się z definicją REMONTU, gdyż Ustawodawca wyraźnie zaznaczył - **dopuszcza się stosowanie wyrobów budowlanych innych niż użyto w stanie pierwotnym.**

Należy również w tym miejscu ustalić definicję ADAPTACJI -

Adaptacja (łac. adaptatio - przystosowanie) przebudowa pomieszczeń lub budowli w celu spełniania innych niż dotąd funkcji użytkowych.

W przypadku przedmiotowych prac wykonanych w budynku nie może być mowy o zmianie funkcji użytkowych. To był i nadal jest budynek biurowy, który cały czas zachowuje TE SAME funkcje użytkowe.

KRZYSZTOF WOJCIECHOWSKI
mgr inż. budownictwa lądowego
upr. bud. wyk. 80/89 Sk-ce
upr. bud. proj. 56/90 Sk-ce
Członek Izby Inżynierów Budownictwa
NIP MAZ/BO/8839/03

Fakt, że w dokumentach księgowych użyto zwrotu ADAPTACJA nie oznacza, że wszystkie te prace mają właśnie taki charakter. Tak jak stwierdzono powyżej prace na kwotę 123 042,14 zł są typowo i definicyjnie REMONTOWE.

4. Wartość ceny jednostkowej wybudowania oraz pomalowania 1 m² wyliczono na podstawie Katalogów Nakładów Rzeczowych (KNR) oraz cen jednostkowych podanych przez Katalog cen jednostkowych robót wydanych przez BISTYP-CONSULTING Sp. z o.o. dla II kwartału 2009.

Stawka roboczogodziny - 15,18 zł/r-g

Koszty pośrednie KP - 68,00% do R (robocizny) i S (sprzętu).

Koszty zakupu KZ - 7,90 % do M (materiału).

Zysk Z - 11,82% do R, S, KO.

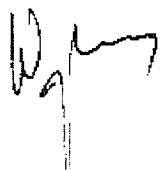
KRYSZTOF WOJCIECHOWSKI
mgr inż. budownictwa lądowego
upr. bud. wyk. 80/89 Sk-ca
upr. bud. proj. 56/90 Sk-ca
Członek Izby Inżynierów Budownictwa
NR MAZ/BO/IRR39/03

Załączniki:

- kosztorys cen jednostkowych
- kosztorysy przedłożone przez Zleceniodawcę
- schemat Kancelarii Tajnej i wynikająca z niego ilość m² ściany z g/k (22,27m²)

Lp.	Podstawa	Opis	j.m.	Makłady	Koszt jedn.	R	M	S
1	KNR 2-02 2010-01	Szcianki działowa GR z płyt gipsowo-kartonowych na rusztach metalowych; pokrycie jednostronne jedno-warstwowe 25-01; rozstaw słupków 60 cm obmiar = 1 m ²	m ²					
1*		- R - robocizna 1.74zł/m ² * 15.16zł/r-g	r-g	1.7400	26.413	26.41		
2*		- M - płyty gipsowo-kartonowe gr. 12.5 mm (dostawca: RI-GIPS) 1.03m ² /m ² * 8.16zł/m ²	m ²	1.0300	8.425		8.43	
3*		kazalniki stalowe (dostawca: KWAPISZ) 0.9273szt/m ² * 18.18zł/szt	szt	0.9273	16.858			16.86
4*		kołki do wkręcania (dostawca: MERCUSBIS) 4.06szt./m ² * 1.94zł/szt.	szt.	4.0800	7.876			7.88
5*		gips budowlany (dostawca: MBS) 0.96kg/m ² * 0.86zł/kg	kg	0.9800	0.843			0.84
6*		taśma spoinowa (dostawca: ATTIC) 1.81zł/m ² * 0.11zł/szt	szt	1.8100	0.199			0.20
7*		filc bitumizowany (dostawca: PREBUD) 0.034m ² /m ² * 12.82zł/m ²	m ²	0.0340	0.436			0.44
8*		materiały pomocnicze 1.5%(od M) * 34.65zł	%	1.5000	0.520			0.52
9*		- S - wyciąg (dostawca: ATUTRENTAL) 0.025m-g/m ² * 6.25zł/m-g	m-g	0.0250	0.156			0.16
10*		środek transportowy (dostawca: ERGAL-S) 0.016m-g/m ² * 45.00zł/m-g	m-g	0.0160	0.720			0.72
Razem koszty bezpośrednie:				62.46		26.41	35.17	0.89
Razem z narzutami:				89.21		49.61	37.95	1.65
Cena jednostkowa:				89.21		49.610	37.950	1.650
2	KNR 2-02 1505-05	Dwukrotne malowanie farbami emulsyjnymi powierzchni wewnętrznych - płyt gipsowych spoinowanych szpachlowanych z gruntowaniem obmiar = 1 m ²	m ²					
1*		- R - robocizna 0.3183r-g/m ² * 15.16zł/r-g	r-g	0.3183	4.832	4.83		
2*		- M - farba emulsyjna Polinil (dostawca: MERCUSBIS) 0.259dm ³ /m ² * 8.44zł/dm ³	dm ³	0.2590	2.186		2.19	
3*		klej kostry (dostawca: SNEZKA) 0.005dm ³ /m ² * 3.88zł/dm ³	dm ³	0.0050	0.0194			0.02
4*		materiały pomocnicze 1.5%(od M) * 2.21zł	%	1.5000	0.033			0.03
5*		- S - środek transportowy (dostawca: ERGAL-S) 0.0032m-g/m ² * 45.00zł/m-g	m-g	0.0032	0.144			0.14
Razem koszty bezpośrednie:				7.21		4.83	2.24	0.14
Razem z narzutami:				11.76		9.07	2.42	0.27
Cena jednostkowa:				11.76		9.070	2.420	0.270

Pokój nr 448

1. Zakres prac:

- Demontaż wyposażenia,
- Zainstalowanie ścianki działowej karton-gipsowej
- Przygotowanie ścian i sufitów do malowania
- Malowanie ścian, sufitów i odświeżenie ram okiennych
- Modernizacja instalacji oświetleniowej, elektrycznej i teleinformatycznej
- Położenie wykładziny podłogowej
- Instalacja zamka, szyldu i klamki do drzwi
- Prace porządkowe

2. Obmiar powierzchni:

- Powierzchnia podłogi: 11,6 m²
- Powierzchnia ścian i sufitów: 44,0 m²

3. Materiały (Km):

- farba emulsyjna	44 m ² x 0,25 kg (x 2) x 4,55 zł/kg	100,10 zł
- uni-grunt	44 m ² x 0,05 l (x 2) x 6 zł	26,40 zł
- farba olejna	1 kg	20,00 zł
- Płyta G/K + kołki, bandaż, szpachla i wkręty		403,00 zł
- materiały pomocnicze + narzędzia		150,00 zł
	razem	699,50 zł

4. Robocizna (Kr):

- Demontaż i transport składania wyposażenia	4,00 h	
- Montaż ścianki działowej karton-gipsowej	16,00 h	
- Malowanie ścian i sufitów 44,00 m ² x 0,25h (x2)	20,00 h	
- Przygotowanie i wykonanie instalacji elektrycznej i tel. inf.	6,00 h	
- Położenie wykładziny podłogowej 11,6 m ² x (0,15 h + 0,2 h)	4,06 h	
- Instalacja zamków, szyldu i klamki	1,00 h	
- Porządkowanie pomieszczenia	2,00 h	
	razem	53,06 h

$$\text{Kr} = 53,06 \text{ h} \times 15,00 \text{ zł/h} = 795,90 \text{ zł}$$

Pokój nr 457**1. Zakres prac:**

- Demontaż wyposażenia,
- Usunięcie ceramicznych płytek ściennych
- Przygotowanie ścian i sufitów do malowania
- Malowanie ścian, sufitów i odświeżenie ram okiennych
- Modernizacja instalacji oświetleniowej, elektrycznej i teleinformatycznej
- Położenie wykładziny podłogowej
- Instalacja zamka, szyldu i klamki do drzwi
- Prace porządkowe

2. Obmiar powierzchni:

- Powierzchnia podłogi: 10,3 m²
- Powierzchnia ścian i sufitów 40,0 m²

3. Materiały (Km):

- farba emulsyjna	40 m ² x 0,25 kg (x 2) x 4,55 zł/kg	91,0 zł
- uni-grunt	40 m ² x 0,05 l (x 2) x 6 zł	24,00 zł
- farba olejna	1 kg	20,00 zł
- materiały pomocnicze + narzędzia		150,00 zł
	razem	285,00 zł

Robocizna (Kr):

- Demontaż i transport składania wyposażenia	6,00 h
- Usunięcie płytek ceramicznych i przygotowanie do malowania	16,00 h
- Malowanie ścian i sufitów 40,00 m ² x 0,25h	10,00 h
- Przygotowanie i wykonanie instalacji elektrycznej i tel. inf.	6,00 h
- Położenie wykładziny podłogowej 10,3 m ² x (0,15 h + 0,2 h)	3,61 h
- Instalacja zamków, szyldu i klamki	1,00 h
- Porządkowanie pomieszczenia	2,00 h
	razem 44,61 h

$$\text{Kr} = 44,61 \text{ h} \times 15,00 \text{ zł/h} = 669,15 \text{ zł}$$

Koszt zakupu wykładziny

Wykładzina Rubin kol. 547, ilość 38,4 m ² x 90,80 zł/m ²	3.486,72 zł
Usługa logistyczna	90,00 zł
razem	3.576,72 zł

Całkowity koszt (Kc):

$$699,50 + 795,90 + 285,00 + 669,15 + 3.576,72 = 6.026,27 \text{ zł} + \text{VAT} = \underline{\underline{7.352,05 \text{ zł brutto}}}$$

Jan Holub
Jan Holub
 Dyrektor
 Nadzór Administracyjny
 ul. Pańska 77/79, 81/B3, 85 i B5A

Wojciech

Wycena prac remontowo - adaptacyjnych w najmowanych pomieszczeniach biurowych nr 154.4, 160 i 354 oraz wykonanie i montaż drzwi szklanych na IV piętrze (pomieszczenia Zarządu) w budynkach przy ul Pańskiej w Warszawie - bez kosztów położenia nowej instalacji sieci elektrycznej i komputerowej

Pokój 154.4

Zakres prac:

1. Montaż - wycięcie i obrobienie 1 otworu drzwiowego w nowej ścianie
obsadzenie drzwi z futryną w ścianie działowej k/g
montaż ścianki działowej w obmiarze h = 2,7 m, a = 4,80 m
- montaż drzwi w tych zamka, wkładu Gerda, szyldu i klamek
- pranie wykładziny
- prace wykończeniowe
2. Malowanie - ścianki g/k, obustronnie
- futryny i drzwi
3. Demontaż - szafek kuchennych i naprawy

Obmiar powierzchni:

- ścianek do malowania g/k = $10,15 \text{ m}^2 \times 2 = 20,30 \text{ m}^2$
- drzwi = 4 m^2
- futryny = 1 m^2

Materiały:

1.	plyty g/k 3/1,2	- 8 szt	=	202,00 zł
2.	wkręty 3,9 x 11	- 1 opak.	=	31,00 zł
3.	wkręty do płyt 35 mm	- 1 opak.	=	52,00 zł
4.	kołki rozporowe 8 x 60	- 100 szt	=	25,50 zł
	6 x 60	- 100 szt	=	13,50 zł
	6 x 20	- 100 szt	=	13,50 zł
5.	bandaż do płyt 50 mm	- 1 szt	=	23,79 zł
6.	masa szpachlowa	- 5 kg	=	29,89 zł
7.	wetna mineralna # 5 cm	- 1 rolka /19 m ² /	=	151,00 zł
8.	drzwi kompletne 0,9 m x 2 m	- 1 kpl.	=	359,22 zł
9.	profile do płyt €100	- 40 mb	=	139,08 zł
10.	= UW75	- 100 mb	=	346,70 zł
11.	śruby do łączeń	- 1 kpl	=	20,00 zł
12.	walki, wiertła i pędzle	- 1 kpl	=	90,00 zł
13.	farba emuleyjna + pigment		=	140,00 zł
14.	farba olejna (lakierobajca)		=	25,00 zł
15.	uni-grunt		=	30,00 zł
16.	materiały pomocnicze		=	115,00 zł

Razem: = 1.807,18 zł

Km = 1.807,18 zł (koszty Kz i Kt ujęto w cenie materiałów)

Robocizna:

1.	montaż profili ścianek działowych	= 12 h
2.	montaż listwy	= 6 h
3.	montaż ścianki działowej (z wełną)	= 12 h
4.	montaż okuć i zamków	= 2 h
8.	malowanie ścianki k/g	= 16 h
9.	prace porządkowe	= 8 h

	Razem	= 56 h

$$Kr = 56 \text{ h} \times 12,50 \text{ zł/h} = 700,00 \text{ zł}$$

Koszt adaptacji pomieszczenia 354:

$$Kc1 = Km + Kr = 1.807,18 \text{ zł} + 700,00 \text{ zł} = 2.507,18 \text{ zł netto} + \text{VAT}$$

Pokój 160

Zakres prac:

- Montaż
 - rozbiórka i wyniesienie mebli
 - wycięcie otworu drzwiowego w istniejącej ścianie g/k
 - wycięcie i obrobienie 2 otworów drzwiowych w nowych ściankach
 - obsadzenie drzwi z listwą w 3 ściankach działowych k/g
 - montaż 2 ścianek działowych w obszarze 4,75 m x 2,8 m i 3,9 m x 2,8 m
 - montaż 3 drzwi w tych zamków, wkładów Gerda, sztyków i klamek
 - pranie wykładziny
 - prace wykończeniowe
- Malowanie - w/w ścianek g/k, obustronnie

Obmiar powierzchni:

-	ściana boczna	= 50,4 m ²
-	ściana z oknami	= 37,8 m ²
-	ściana mała x 2	= 28,0 m ²
-	ściany g/k dwustronne x 2 szt	= 54,0 m ²

	Razem:	= 170,2 m ²

Materiały:

1.	plyty g/k 3/1,2	- 16 szt	=	404,00 zł
2.	wkręty 3,9 x 11	- 2 opak.	=	62,00 zł
3.	wkręty do płyt 35 mm	- 2 opak.	=	104,00 zł
4.	kolki rozporowe 8 x 60	- 200 szt	=	51,00 zł
	6 x 60	- 200 szt	=	27,00 zł
	6 x 20	- 200 szt	=	27,00 zł
5.	bandaż do płyt szer. 50 mm	- 2 szt	=	47,58 zł
6.	masa szpachlowa	- 10 kg	=	59,78 zł
7.	wełna mineralna # 5 cm	- 2 rolka /19 m ² /	=	302,00 zł

8.	drzwi 0,9 m	- 3 kpl.	=	1.077,66 zł
9.	profile do płyt C100 UW75	- 80 mb - 200 mb	=	278,16 zł 693,40 zł
11.	śruby do łączeń	- 2 kpl	=	40,00 zł
12.	walki, wiertła i pędzle		=	250,00 zł
13.	farba emulsyjna + pigment		=	280,00 zł
14.	farba olejna (lakierobajca)	- 1,5 kg	=	45,00 zł
15.	uni-grunt		=	60,00 zł
16.	materiały pomocnicze		=	150,00 zł

Razem:			=	3.958,58 zł

Km = 3.958,58 zł (koszty Ka i Kt ujęte w cenie materiału)

Robocizna

1.	demontaż i transport (mebli) 4 osoby	=	8 h
2.	montaż profili ścianek działowych	=	36 h
3.	montaż 3 futryn	=	18 h
4.	wycięcie otworu drzwiowego	=	4 h
5.	obrobienie w/w otworu	=	2 h
6.	montaż 2 ścianek działowych z wełną	=	36 h
7.	montaż okuć i zamków	=	4 h
9.	malowanie ścian	=	43 h
10.	prace porządkowe z praniem wykładziny	=	22 h

Razem			= 173 h

Kr = 173 h x 12,50 zł/h = 2.162,50 zł

Koszt adaptacji pomieszczenia 154:

Kc1 = Km + Kr = 3.958,58 zł + 2.162,50 zł = 6.121,08 zł netto + VAT

Pokój 354

Zakres prac:

1. Montaż - wycięcie i obrobienie 1 otworu drzwiowego w nowej ścianie
obsadzenie drzwi z futryną w ścianie działowej k/g
montaż ścianki działowej w obszarze h = 2,7 m, s = 4,80 m
- montaż drzwi w tych zamka, wkładu Gerda, szyldu i klamek
- pranie wykładziny
- prace wykończeniowe
2. Malowanie - ścianki g/k, obustronnie
- futryny i drzwi
3. Demontaż - szafek kuchennych i naprawy

Obmiar powierzchni:

- ścianek do malowania g/k = $10,15 \text{ m}^2 \times 2 = 20,30 \text{ m}^2$
- drzwi = 4 m^2
- futryny = 1 m^2

Materiały:

1.	płyty g/k 3/1,2	- 8 szt	=	202,00 zł
2.	wkręty 3,9 x 11	- 1 opak	=	31,00 zł
3.	wkręty do płyt 35 mm	- 3 opak	=	52,00 zł
4.	kołki rozporowe 8 x 60	- 100 szt	=	25,50 zł
	6 x 60	- 100 szt	=	13,50 zł
	6 x 20	- 100 szt	=	13,50 zł
5.	bandaż do płyt 50 mm	- 1 szt	=	23,79 zł
6.	masa szpachlowa	- 5 kg	=	29,89 zł
7.	wełna mineralna # 5 cm	- 1 rolka /19 m ² /	=	151,00 zł
8.	drzwi kompletne 0,9 m x 2 m	- 1 kpl.	=	359,22 zł
9.	profile do płyt C100	- 40 mb	=	139,08 zł
10.	= UW75	- 100 mb	=	346,70 zł
11.	śruby do łączeń	- 1 kpl	=	20,00 zł
12.	wałki, wiertła i pędzle	- 1 kpl	=	90,00 zł
13.	farba emulsyjna + pigment		=	140,00 zł
14.	farba olejna (lakierobajca)		=	25,00 zł
15.	uni-grunt		=	30,00 zł
16.	materiały pomocnicze		=	115,00 zł

Razem: = 1.807,18 zł

$K_m = 1.807,18 \text{ zł}$ (koszty K_z i K_t njęto w cenie materiałów)

Robocizna:

1.	montaż profili ścianek działowych	= 12 h
2.	montaż futryny	= 6 h
3.	montaż ścianki działowej (z wełną)	= 12 h
4.	montaż okuć i zamków	= 2 h
8.	malowanie ścianki k/g.	= 16 h
9.	prace porządkowe	= 8 h

Razem = 56 h

$K_r = 56 \text{ h} \times 12,50 \text{ zł/h} = 700,00 \text{ zł}$

Koszt adaptacji pomieszczenia 354:

$K_{c1} = K_m + K_r = 1.807,18 \text{ zł} + 700,00 \text{ zł} = 2.507,18 \text{ zł netto} + \text{VAT}$

Drzwi szklane przesuwne i zamykane na klucz w celu zabezpieczenia lokali pomieszczeń Zarządu PARP-u.

Zakres prac:

1. Montaż - obsadzenie w ścianie prowadnic drzwi
montaż drzwi
- montaż uchwytów i zamka i wkładu Gerda,
- prace wykończeniowe

Obmiar powierzchni:

szerokość prowadnic: 3.300 mm
szerokość drzwi: 1.850 mm
wysokość drzwi: 2.800 mm

Materiały:

1. Drzwi szklane 10 mm satyna, szer. 1.250 mm x wys. 2.800 mm
Zabudowa stała szklana 10 mm satyna, szer. 600 mm x wys. 2.800 mm
= 2.610,00 zł
2. Okucia do szkła z aluminium
system przesuwny
chwyt prosty l = 500 mm
zamek + zabezpieczenia ochronne
ściski
= 2.802,00 zł
- Razem: = 5.412,00 zł

Km = 5.512 zł (koszty Kz i K1 njęto w cenie materiałów)

Robotnicza:

1. przygotowanie drzwi do montażu
2. zamontowanie prowadnic
3. instalacja zamków i chwytów

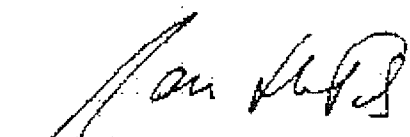
Razem = 22,00 h

Kr = 20,00 h x 20 zł/h = 400,00 zł

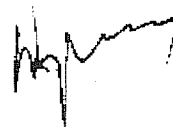
Koszt wykonania i zainstalowania w/w drzwi szklanych:

Kc1 = Km + Kr = 5.412,00 zł + 400,00 zł = 5.812,00 zł netto + VAT

Całkowity koszt adaptacji : 16.947,44 zł + VAT = 20.675,88 zł brutto

Wykonał

Odebrał

Kosztorys przebudowy pomieszczenia biurowego 039 (dawne GVA)

1. Obmiar powierzchni:

- Powierzchnia podłogi: 177,4 m²
- Powierzchnia ścian i sufitów: 586,0 m²

2. Zakres prac:

- 2.1. Montaż
- profili w obszarze h = 2,60 m, s = 2,80 m
 - profili w obszarze h = 2,60 m, s = 4,50 m
 - profili w obszarze h = 2,60 m, s = 2,10 m
 - ścianek działowych z płyt g/k x 2 + wełna mineralna, szt. 3
 - futryny drzwiowej „90”, szt. 2
 - drzwi „90”, zamków i szyldów, szt. 2
 - nowych gniazdek elektrycznych i teleinformatycznych
- 2.2. Malowanie
- 3 ścianek działowych, obustronnie i dwukrotnie
 - 2 futryn i 2 drzwi, dwukrotnie
 - wszystkich ścian jednokrotnie i poprawki na suficie
- 2.3. Położenie wykładziny, chodników i wycieraczki przy drzwiach wejściowych
- 2.4. Prace porządkowe
- 2.5. Pomoc przy urządzeniu wyposażenia całego pomieszczenia, w tym transport mebli.

3. Materiały (Km):

3.4. Farba emulsyjna	586 m ² x 0,25 kg x 4,55 zł/kg	666,58 zł
3.5. Uni-grunt	44 m ² x 0,05 l (x 2) x 6 zł	26,40 zł
3.6. Lakierobeica	3 kg x 64,15 zł/l	192,45 zł
3.7. Płyta G/K 16 szt x 25,25 zł/szt		404,00 zł
3.8. Profile do płyt C 100 UW 75		262,30 zł
3.9. Śruby do łączeń 68,80 mb		72,95 zł
3.10. Wkręty, kołki, bandaże, szpachla i wełna mineralna		258,28 zł
3.11. Wałki, wiertła, pędzle itp.		284,43 zł
3.12. Materiały pomocnicze		122,95 zł
3.13. Gniazdka, listwy, korytka i przewody		1.368,19 zł
3.14. Drzwi kompletne „90” z framugą, zamkiem i szyldem szt. 2		811,73 zł
3.15. Wykładzina		4.899,51 zł
3.16. Klej uniwersalny		703,77 zł

Razem 10.043,54 zł (netto)

4. Robocizna (Kr):	
4.4. Montaż trzech ścianek działowych	32,00 h
4.5. Instalacja dwóch framug i drzwi, łącznie z zamkami i szyldami	24,00 h
4.6. Malowanie nowych i poprawienie pozostałych ścian i sufitu	20,00 h
4.7. Przygotowanie i wykonanie instalacji elektrycznej	12,00 h
4.8. Położenie wykładziny podłogowej	8,00 h
4.9. Porządkowanie pomieszczenia i pomoc w wyposażeniu	8,00 h

	razem 104,00 h

$Kr = 104 \text{ h} \times 15,00 \text{ zł/h} = 1.560,00 \text{ zł (netto)}$

Całkowity koszt adaptacji w/w powierzchni ($Kc = Km + Kr$):

$10.043,54 \text{ zł (Km)} + 1.560,00 \text{ zł (Kr)} = 11.603,54 \text{ zł (Kc)} \times 22 \% \text{ VAT} = 14.156,32 \text{ zł (brutto)}$

Jur Holub
Dyrektor
Nadzór Administracyjny
ul. Pańska 7778, 81/83, 85 i 85A

Kosztorys wykonał dnia

Kosztorys przyjął dnia

Wojciech

Wojciech

Kosztorys modernizacji recepcji w budynku przy ul. Pańskiej 81/83

1. Zakres prac:

- Demontaż i montaż wyposażenia
- Zainstalowanie dwóch ścianek działowych karton-gipsowych
- Przygotowanie ścian, sufitu o drzwi z framugami do malowania
- Malowanie ścian, sufitów, drzwi i framug oraz odświeżenie okien
- Przygotowanie i malowanie ścianki działowej w kolorze wybranym przez PARR
- Prace porządkowe

2. Obmiar powierzchni:

- Powierzchnia podłogi: $94,80 + 3,67 + 1,55 + 4,19 + 3,90 = 108,11 \text{ m}^2$
- Powierzchnia ścian i sufitów 424 m^2

3. Materiały (Km):

- farba emulsyjna	$424 \text{ m}^2 \times 0,25 \text{ kg} (\times 2) \times 12 \text{ zł/kg}$	2.544,00 zł
- uni-grunt	$424 \text{ m}^2 \times 0,05 \text{ l} (\times 2) \times 6 \text{ zł}$	254,40 zł
- farba olejna	4 kg	100,00 zł
- Płyta G/K + kołki, bandaże, szpachla i wkręty		583,00 zł
- materiały pomocnicze		150,00 zł
	razem	3.631,40 zł (netto)

4. Robocizna (Kr):

- Demontaż i transport składania wyposażenia	4,00 h	
- Montaż ścianki działowej karton-gipsowej	16,00 h	
- Przygotowanie, malowanie ścian i sufitów	106,00 h	
- Przygotowanie, malowanie drzwi i instalacja zamków	8,00 h	
- Porządkowanie pomieszczenia recepcji, łazienki i magazynków	16,00 h	
	razem	150,00 h

$$\text{Kr} = 150,00 \text{ h} \times 15,00 \text{ zł/h} = 2.250 \text{ zł (netto)}$$

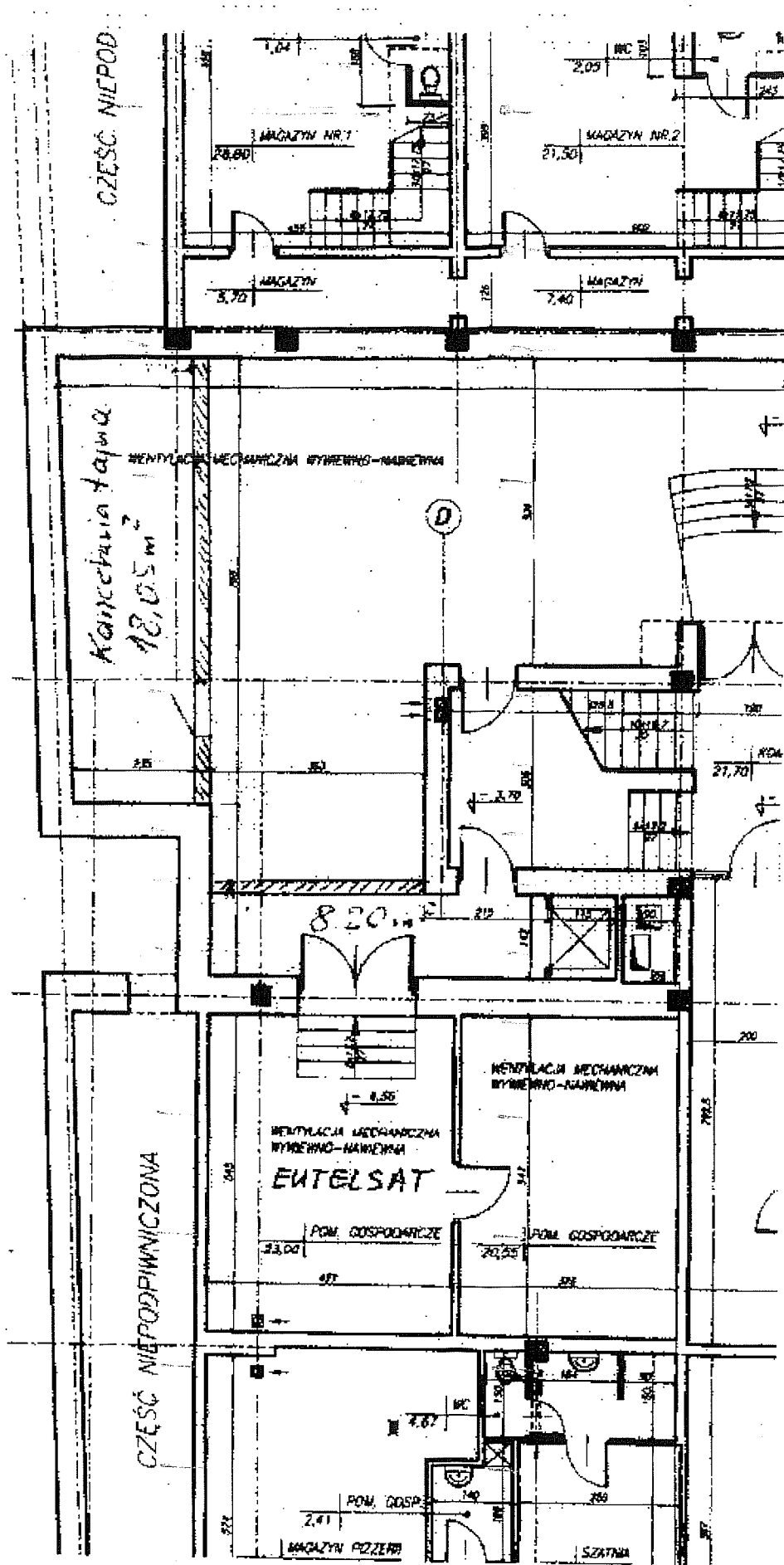
Całkowity koszt (Kc):

$$3.631,40 \text{ (km)} + 2.250,00 \text{ (Kr)} = 5.881,40 \text{ zł} \times 22 \% \text{ VAT} = 7.175,31 \text{ zł (brutto)}$$

Jar Holub
Dyrektor
Nadwórki Alifajnski
ul. Pańska 7/77B, 81/83, 85 | 85A

Kosztorys wykonał dnia

Kosztorys przyjął dnia

Sala marmulowa o pow. $383,30\text{ m}^2$ + łazienka z WC $7,2$ i $6,0\text{ m}^2 = 396,50\text{ m}^2$
 Pomniejszona o korytarz do EUTELSAT o pow. $8,20\text{ m}^2 = 388,30\text{ m}^2$

DECYZJA O STWIERDZENIU PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO
do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie

Na podstawie § 5 ust. 1, § 6 ust. 1 i 3, § 7 i § ust. 1 pkt. 2 lit. _____
rozporządzenia Ministra Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 30 lutego 1975 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz. U. Nr 8, poz. 48) stwierdza się, że:

Obywatel(ka) KRZYSZTOF ICHIAOY WOJCIECHOWSKI
(imię i nazwisko)

magister inżynier budownictwa
(tytuł naukowy - zawodowy)

urodzony(a) dnia 1 lutego 1962 r. w Łodzi

posiada przygotowanie zawodowe upoważniające do wykonywania samodzielnych funkcji Kierownika budowy i robót.
(rodzaj funkcji)

w specjalności konstrukcyjno-budowlanej
(nazwa specjalności techniczno-budowlanej)

w zakresie _____

*za zgodności
dyrektora*

KRZYSZTOF WOJCIECHOWSKI
mgr inż. budownictwa zawodowego
ul. bud. ul. 50/52 St.-os
Członek Zarządu Inżynierów Budownictwa
NR 1042/BO/8839/73

Nr 56/90/sk-ce

DECYZJA O STWIERDZENIU PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO

do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie

Na podstawie § 2 ust. 1 pkt 1, § 6 ust. 3 i § 13 ~~§ 2~~ ust. 1 pkt 2 III

rozporządzenia Ministra Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 20 lutego 1975 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz. U. Nr 3, poz. 46) stwierdza się, że:

Obywatel KRYSZTOF IGNACY WOJCIECHOWSKI

(imię i nazwisko)

register inżynier budownictwa

(tytuł ślaskowy - zawodowy)

urodzony(ą) dnia 1 lutego 1962 r. w Łodzi

posiada przygotowanie zawodowe odpowiadające do wykonywania samodzielnych funkcji

projektanta

(nazwa zawodu)

w specjalności konstrukcyjno - budowlanej

(nazwa specjalności techniczno-budowlanej)

w zakresie

*Ze zgodności
z oryginałem*

KRYSZTOF WOJCIECHOWSKI
inż. bud. wył. 80/89 Sk-ce
ul. 11-go Listopada 100
01-111 Warszawa
tel. MAZ/80 188 39/93

Warszawa, 8 października 2009

Zaświadczenie

Pan KRZYSZTOF IGNACY WOJCIECHOWSKI

miejsce zamieszkania:

ul. PIŁSUDSKIEGO 32

05-840 BRWINÓW

jest członkiem Mazowieckiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa

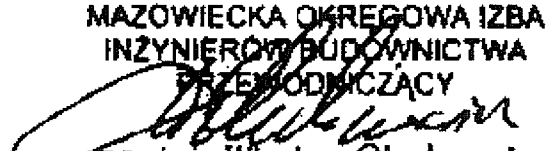
o numerze ewidencyjnym: *MAZ/BO/8839/03*

i posiada wymagane ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej.

Niniejsze zaświadczenie jest ważne

od dnia: *1 listopada 2009 r.* do dnia: *31 października 2010 r.*

MAZOWIECKA OKRĘGOWA IZBA
INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA
PRZEMOŚLONICZACY

mgr inż. Wiesław Olechnowicz

OPINIA

Prezesa Najwyższej Izby Kontroli
do stanowiska Ministra Gospodarki do *Informacji o wynikach kontroli*
wykonania budżetu państwa w 2009 r. w części 20 Gospodarka.

Minister Gospodarki w *Stanowisku* przedstawił argumentację uzasadniającą dlaczego nie zgadza się z niektórymi ocenami zawartymi w powyższej *Informacji*. Informuję, że wszystkie zakwestionowane przez Ministra Gospodarki fragmenty treści *Informacji* oparte są na ustaleniach prezentowanych w stosownych wystąpieniach pokontrolnych. I tak, kwestie podniesione w punkcie 1 *Stanowiska* NIK przedstawiła w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 19 kwietnia 2010 r. skierowanym do Prezesa PARP, natomiast zagadnienia wymienione w punktach 2 i 3 *Stanowiska* - w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 30 kwietnia 2010 r. przesłanym Ministrowi Gospodarki. Przytoczone w *Stanowisku* ustalenia kontroli i wynikające z nich oceny były przedmiotem zastrzeżeń do wystąpień pokontrolnych. Złożyli je zarówno Minister Gospodarki, jak i Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Zastrzeżenia złożone przez Ministra Gospodarki zostały oddalone w całości uchwałą Kolegium NIK z dnia 19 maja 2010 r., natomiast zastrzeżenia Prezesa PARP, prawomocną uchwałą Komisji Odwoławczej z dnia 21 maja 2010 r., zostały częściowo uwzględnione, jednakże w odniesieniu do innych ustaleń i ocen niż te, o których mowa w *Stanowisku*.

W tej sytuacji w pełni podtrzymuję kwestionowane przez Ministra Gospodarki zapisy zawarte w *Informacji o wynikach kontroli wykonania budżetu państwa w 2009 r. w części 20 Gospodarka*.

Odnosząc się do uwagi o braku uprzedniego poinformowania Ministra Gospodarki o wynikach kontroli w Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, informuję, że nie było możliwości przedstawienia tych ustaleń w przywołanym wyżej wystąpieniu pokontrolnym z dnia 30 kwietnia 2010 r., gdyż w dacie jego sporządzenia nie zostało zakończone postępowanie odwoławcze w sprawie zastrzeżeń złożonych przez Prezesa PARP.

WICEPREZES 21.05.2010
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
240
Stanisław Jajusz